

yeni ipek yolu

KONYA TİCARET ODASI DERGİSİ

YIL: 37 · SAYI: 409 · MAYIS-HAZİRAN 2024

**CUMHURBAŞKANI
ERDOĞAN, TOBB'UN 80.
GENEL KURULU'NA KATILDI**

**KONYA VALİSİ VAHDETTİN
ÖZKAN KTO MECLİSİNE
KONUK OLDU**

**TÜRKİYE'NİN
500**

**BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU
2023 ve LİSTEDE
KONYA'NIN YERİ**

BİR EKONOMİ GÜVENLİĞİ MESELESİ

**"MARMARA-ORTA ANADOLU
SANAYİ DÖNÜŞÜMÜ"**

YAPAY ZEKÂ YOLCULUĞU - 3

YENİ İPEKYOLU DERGİSİ - EK

+1

Mutlululuk...

+1
DÖSD

MERAM DOWN SENDROMLU BİREYLER
YAŞAM DESTEK MERKEZİ
dosdmeram.org.tr

Bağışlarınız İçin;

Meram Down Sendromlu Bireyler Yaşam Derneği

TR 32 0021 0000 0009 4234 8000 01 – Vakıf Katılım Konya Şubesi

TR 53 0021 1000 0042 4200 1000 01 – Emlak Katılım Büsan Şubesi

MESLEKİ EĞİTİMLER

SERTİFİKA PROGRAMLARI

BİLİŞİM EĞİTİMLERİ

SAĞLIK EĞİTİMLERİ

KİŞİSEL GELİŞİM EĞİTİMLERİ

KURSLAR

PROJE VE DANIŞMANLIK

**KARSEM'DE
DAİMA SİZE UYGUN
BİR EĞİTİM VARDIR!**

 332 221 72 54 www.karsem.com.tr

**KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ
KARSEM**
Sürekli Eğitim Merkezi

BAŞLARKEN

1882

KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE

KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ

1882
KONYA TİCARET ODASI
EĞİTİM VE SAĞLIK YAKETİ

1882
KONYA TİCARET ODASI
TEKNOLOJİ VE EĞİTİM KAMPÜSÜ

1882
KONYA TİCARET ODASI
ULUSLARARASI FUAR MERKEZİ

KONYA TİCARET ODASI
TAHKİM VE ARABULUCULUK
MERKEZİ

1882
KONYA TİCARET ODASI
MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ

1882
KONYA TİCARET ODASI
MODEL FABRİKA

1882
KONYA TİCARET ODASI
MESLEKİ EĞİTİM VE ÖLÇÜLÜ HİZMETLERİ A.Ş.

1882
KONYA TİCARET ODASI
EĞİTİM VE SAĞLIK YAKETİ
İKTİSADİ İŞLETMESİ

1882
KONYA TİCARET ODASI
STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ

1882
KONYA TİCARET ODASI
DİĞ. TİCARET MERKEZİ

KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ
KARSEM

KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ
KARYAY

KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ

1882
KONYA TİCARET ODASI
ENERJİ VERİMLİLİĞİ MERKEZİ

1882
KONYA TİCARET ODASI
SİBER GÜVENLİK MERKEZİ

KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK YAKETİ MERKEZİ

ipek yolu
Yeni

/konyato

/konyato

/konyato

Konya Ticaret Odası

Konya Ticaret Odası

1882
KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE

Kalkınma Odaklı Stratejik Araştırmalar Merkezi (KOSAM) tarafından hazırlanan, Türkiye'nin sürdürülebilir kalkınma hedefleri için yol haritası oluşturacak "Bir Ekonomi Güvenliği Meselesi: Marmara-Orta Anadolu Sanayi Dönüşümü" Raporu, Marmara Sanayi Bölgesi'ndeki İstanbul, Kocaeli ve Bursa illerini içeren sanayi tesislerinin önemli bir kısmının Orta Anadolu Sanayi Bölgesi'ndeki Aksaray, Ankara, Karaman, Kayseri, Kırıkkale, Kırşehir, Konya, Nevşehir, Niğde ve Yozgat illerine taşınmasının detaylı analizini içermektedir.

Marmara Sanayi Bölgesi, Türkiye ekonomisinin neredeyse yarısını oluşturuyor. Bu bölgenin doğal afetler ve diğer risklere karşı kırılganlığı, ülkenin ekonomi güvenliğini de etkilemektedir. Ayrıca, nüfus yoğunluğunun ve sanayileşmenin oluşturduğu çevresel kirlilik ve trafik sorunları, Marmara Bölgesi'nin taşıma kapasitesini zorlamaktadır. Sanayi tesislerinin Orta Anadolu'ya taşınması, bölgelerarası gelişmişlik farklarını azaltmaya ve adaletli gelir dağılımına katkı sağlayacaktır. Raporunda, bu yükün azaltılmasıyla bölgenin ticaret ve sanayi sürdürülebilirliğinin artacağına da altı çizilmektedir.

Marmara Sanayi Bölgesi'nin Orta Anadolu'ya taşınması uzun vadeli ekonomik ve çevresel faydalar sağlayarak, ülkenin kalkınma hedeflerine ulaşmasına katkıda bulunacaktır. Orta Anadolu'daki şehirlerin mevcut altyapısı ve sanayicilerin deneyimleri, ülkenin kalkınma hedeflerine ulaşmasına uygun bir ortam sağlıyor. Orta Anadolu, geniş arazi olanakları, ulaşım altyapısının gelişmişliği ve iş gücü potansiyeliyle sanayinin yeniden yapılandırılması için ideal bir bölge olarak öne çıkıyor. Bölgedeki sanayi faaliyetlerinin artması, yerel ekonominin canlanmasına, işsizlik oranlarının düşmesine ve bölgesel kalkınmanın hızlanmasına imkan tanıyacaktır.

Raporunda, ülkemizin ekonomik ve demografik yoğunluğunun tek bir bölgede konumlandırılması ve planlanmasının getirdiği risklerin detaylı analizi yer alıyor. Alt yapının geliştirilmesi, lojistik bağlantıların sağlanması ve sanayinin taşınması gibi kritik adımları içeren bu stratejik dönüşüm, Türkiye'nin ekonomik yapısını daha dengeli ve sürdürülebilir bir temele oturtarak hem ekonomik hem de çevresel açıdan uzun vadeli faydalar sağlayacaktır. KOSAM tarafından hazırlanan "Bir Ekonomi Güvenliği Meselesi: Marmara-Orta Anadolu Sanayi Dönüşümü" Raporu, Türkiye'nin sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmada önemli bir yol haritası olacaktır.

...

2023 yılı Türkiye'nin En Büyük 500 Sanayi Kuruluşu (ISO 500 - 2023) araştırması sonuçlarına göre Konya'dan 8 firmamız listeye girdi. Listede; Konya Şeker 52. sırada, AYD Otomotiv 171. sırada, Eti Alüminyum 209. sırada, Tümosan Motor 240. Sırada, Panagro Tarım Hayvancılık 305. sırada, Daxler Enerji 447. sırada, Enka Süt 459. sırada, Ova Un 463. sırada yer aldı. Geçen seneye göre listeye giren firma sayımızdaki artış memnuniyet vericidir.

Türkiye'nin en büyükleri arasında yer alarak gurur duymamıza vesile olan firmalarımızın yöneticilerini, tüm çalışanlarını tebrik ediyor, şehrimiz ve ülkemiz ekonomisine katkı sağladıkları için teşekkür ediyorum.

Konyalı firmalarımız şehrimizin küresel bir üretim ve ticaret merkezi olması yolunda özveriyle çalışmaya devam etmektedir. Konya'nın en önemli avantajı çalışkan, girişimci müteşebbisleridir. Özel sektörünün gayreti ile Konya, gelişmiş sanayi üretimi ve dünya ile rekabet eden sektörleri ile küresel çapta adından söz ettiren bir şehirdir.

Konya, dinamik ve yenilikçi yapısı ile ülke ekonomisine katkı sağlamaya de-

vam etmektedir. Şehrimizin güçlü sanayi altyapısı, küresel ticaret ağı, geniş tarım arazileri ve hızla gelişen hizmet sektörü, ekonomik yapısının sağlam temellere dayandığını bir kez daha gözler önüne sermektedir. Özellikle sanayi alanında yapılan teknolojik yatırımlar, yeni üretim tekniklerinin benimsenmesi ve AR-GE çalışmalarının artması, rekabet gücümüzü daha da artırmaktadır. Bu özellikler Konya'nın daha fazla sayıda en büyük 500 listesine girebilecek sanayi kuruluşu çıkarma potansiyeline sahip olduğunu göstermektedir. İlerleyen dönemlerde Konya'nın daha fazla firması ile listede yer alacağına inancımız tamdır.

...

YKS -2024 sonuçlarının açıklanması ile birlikte üniversitelerde tercih döneminin başlamış bulunmaktadır. KTO Karatay Üniversitesi Merkez Kampüsünde oluşturulan Üniversite Tercih ve Tanıtım Merkezinde bu yıl da üniversite adaylarına ve ailelere yönelik farklı etkinlikler düzenlenerek, üniversite tercih sürecinde destek olunmaktadır. KTO Karatay Üniversitesi Tercih ve Tanıtım Merkezi, 16 Temmuz-02 Ağustos 2024 tarihleri arasında üniversite adaylarımıza hizmet vermektedir. Bu sene de üniversitemizde tercihlere yönelik başarılı bir faaliyet dönemi geçireceğimize inanıyoruz.

Üniversitemiz, 65 farklı ülkeden 750'den fazla uluslararası öğrenci olmak üzere 9 binden fazla öğrencisi, 400 akademisyeni ve 12 binden fazla mezunu ile dünya standartlarında eğitim vermek için çalışmalarına devam etmektedir. Mezun öğrencilerimizin mesleki sınavlarda başarıları ve bölümleriyle ilgili istihdam edilme oranları Üniversitemizin başarısının bir göstergesi olarak görmekteyiz. Tüm üyelerimizin, tercih döneminde iş âlemimizin üniversitesi olan KTO Karatay Üniversitesi'ne desteklerini bekliyoruz.

Selçuk ÖZTÜRK

Konya Ticaret Odası Başkanı

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Yönetim Kurulu Üyesi

İMTİYAZ SAHİBİ

Konya Ticaret Odası Adına
Yönetim Kurulu Başkanı
Selçuk ÖZTÜRK

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Özhan SAY

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Mustafa AKGÖL

GÖRSEL SANAT YÖNETMENİ

M. Fatih ÖZSOY

GRAFİK-TASARIM

ÇİZGİ MEDYA - Mehmet ÇAKIR
cizgimedyakonya@gmail.com
Tel: 0507 443 81 07

KAPAK TASARIMI

Fezra BABACAN

BASKI-ÇİLT

Anadolu Ofset - İbrahim GÜVENÇ
Matbaacılar Sitesi Muhabir Caddesi
6. Blok No: 13 - Karatay/KONYA
Telefon: 0332 342 01 60 (pbx) - 0332 342 03 76
www.anadolumatbaa42.com
anadolumatbaa42@hotmail.com
Sertifika No: 51489

DAĞITIM

KONYA PTT BAŞMÜDÜRLÜĞÜ
Vatan Cad. No: 3 - Selçuklu/KONYA
Tel: 0332 238 49 60 - Faks: 0332 236 17 75
E-mail: konya-pazarlama@ptt.gov.tr

YAYIN TÜRÜ

Yerel, Süreli

İki ayda bir yayınlanır.

Bu dergideki yazı ve resimler kaynak belirtilmek sureti ile kullanılabilir.
Dergimizde yayınlanan yazılardaki görüşler yazarlarına aittir.
Dergimizde yayınlanmak üzere gönderilen yazılar, yayınlanırsa veya
yayınlanmasın iade edilmez.

Basım Tarihi: Temmuz/2024

YAYIN KURULU

Mustafa KARAMERCAN
Teoman YILMAZ
Arif AYYILDIZ
Sami DOYRAN
Murat ÇETİN

İLETİŞİM ADRESİ

KONYA TİCARET ODASI
Vatan Caddesi No:1 Selçuklu/KONYA
www.kto.org.tr
Tel: 0332 221 52 52 - Faks: 0332 353 05 46

**BASIN VE HALKLA
İLİŞKİLER MÜDÜRLÜĞÜ**

Tel: 0332 221 52 94-221 52 67

BİLİM KURULU

Prof. Dr. Fevzi Rifat ORTAÇ
Prof. Dr. Mehmet ÇELİK
Prof. Dr. Kerim ÇINAR
Prof. Dr. Haşim KARPUZ
Prof. Dr. Önder KUTLU
Prof. Dr. Abdülkadir BULLUŞ
Prof. Dr. Caner ARABACI
Prof. Dr. Bayram ÜREKLİ
Prof. Dr. İsmail KIVRİM
Prof. Dr. Ahmet ÇAYCI
Doç. Dr. Mustafa AKKUŞ
Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin ERGUN
Dr. Öğr. Üyesi Şerife Özkan NESİMİOĞLU

İ Ç İ N D E K İ L E R

06 |

CUMHURBAŞKANI ERDOĞAN, TOBB'UN 80. GENEL KURULU'NA KATILDI

08 |

KONYA VALİSİ ÖZKAN KTO MECLİSİNE KONUK OLDU

10 |

KTO KARATAY ÜNİVERSİTESİ MEZUNLARINI VERDİ

14 |

KONYA ASANSÖR VE TEKNOLOJİLERİ FUARI YOĞUN İLGİ GÖRDÜ

16 |

ENFLASYON HESAPLAMA YÖNTEMİ VE AKITEK MECLİSTE KONUŞULDU

20 |

KONYA TİCARET ODASI'NDA "AZERBAJCAN İŞ FIRSATLARI TOPLANTISI"

22 |

KONYA TİCARET ODASI'NDA "PAZARAMA İLE E-TİCARET" SEMİNERİ

İ Ç İ N D E K İ L E R

26 |

**8. HOCA AKHMED YESEVİ
ULUSLARARASI BİLİMSEL
ARAŞTIRMALAR KONGRESİ**

27 |

**DOÇ. DR. ULUTAŞ, "AKADEMİK
ALTIN KALEM ÖDÜLÜ" NÜN
SAHİBİ OLDU**

28 |

**KTO KARATAY ÜNİVERSİTESİ,
DÜNYANIN İLK 300
ÜNİVERSİTESİ ARASINDA**

29 |

**KTO KARATAY ÜNİVERSİTESİ,
ISO 50001 ENERJİ YÖNETİM
SİSTEMİ BELGESİ ALDI**

34 |

**BİR EKONOMİ GÜVENLİĞİ
MESELESİ "MARMARA-ORTA
ANADOLU SANAYİ DÖNÜŞÜMÜ"**

42 |

**SAVUNMA SANAYİ SEKTÖR
RAPORU DÜNYA-TÜRKİYE-KONYA**

46 |

**TÜRKİYE'NİN 500
BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU 2023
ve LİSTEDE
KONYA'NIN YERİ**

52 |

**RAKAMLARLA
TÜRKİYE'DE TARIM
VE HAYVANCILIK**

67 |

**KONYA EKONOMİK GÖSTERGELER
NİSAN 2024**

CUMHURBAŞKANI ERDOĞAN, TOBB'UN 80. GENEL KURULU'NA KATILDI

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin (TOBB) Ankara'da yapılacak 80. Mali Genel Kurulu kapsamında Hizmet Şeref Belgesi Plaket Töreni, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu ve Oda/Borsa Başkanlarının katılımıyla TOBB İki Kuleler'de gerçekleştirildi.

Programa, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan, Gençlik ve Spor Bakanı Osman Aşkın Bak, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır, Ticaret Bakanı Ömer Bolat, Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı ve AK Parti Genel Başkanvekili Efan Ala da katıldı.

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu burada yaptığı konuşmada ekonomide başlatılan yeni politikaları desteklediklerini, kamuda tasarruf paketini de olumlu karşıladıklarını söyledi.

Hisarcıklıoğlu, TOBB'un odalar ve borsaların emekleri ve gayretleriyle reel sektörün hizmet merkezi haline geldiğini belirtti. Birliğin dünyanın örnek aldığı bir yapıya dönüştüğünü dile getiren Hisarcıklıoğlu, bunların, el birliği, gönül birliği ve akıl birliğiyle başarılı olduğunu ifade etti.

Hisarcıklıoğlu, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın her zaman Türk iş dünyasına

desteğini gösterdiğini vurgulayarak, "Sizin liderliğinizde, iş ve yatırım ortamını kolaylaştıran, üzerimizdeki yükleri azaltan çok sayıda düzenleme hayata geçti. Tarihi bir başarı elde ettiğimiz Türkiye'nin Otomobili hayalimiz, yine sizin vizyonunuz ve himayenizde gerçeğe dönüştü." dedi.

Hisarcıklıoğlu, reel sektörün çözüm ve önerilerine dair devamlı istişare yaptığını belirterek, iş ortamını kolaylaştıran, rekabet gücünü artıran ve böylelikle büyümeye ivme kazandıran adımların atıldığını dile getirdi. Türkiye'nin önünde 4 yıllık seçimsiz bir dönem olduğuna

işaret eden Hisarcıklıoğlu, şu değerlendirmede bulundu:

"Önümüzdeki 4 senelik seçimsiz dönem, yapısal reformların hayata geçirilmesi açısından ciddi bir fırsattır. Sizin riyasetinizde ekonomide başlatılan yeni politikalar, bu yönde atılmış doğru adımlardır ve destekliyoruz. Özellikle de ülkemizi yüksek enflasyon belasından kurtarma hedefinizi çok önemli görüyoruz. Zira enflasyon yükselince rekabet gücümüz düşüyor, maliyetleri yönetemiyoruz, bütçe yapamıyoruz. İki gün önce açıklanan kamuda tasar-

ruf paketini de bu kapsamda olumlu karşılıyoruz.”

Hisarcıklıoğlu, sürecin belirli zorlukları olacağını ancak daha güçlü ve daha rekabetçi ekonomi olma hedefine mutlaka ulaşılacağını ifade etti.

“MİLLETİMİZİN GERÇEK GÜNDEMİNE DAHA FAZLA KAYNAK AYIRABİLECEĞİZ”

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin (TOBB), İkiz Kuleler’de düzenlenen 80. Genel Kuruluna katıldı.

Erdoğan, TOBB mensupları ile geçen yıl 28 Mayıs seçimlerinden sonra bir araya gelip, hasbihal ettiklerini anımsatarak, bugünkü genel kurulu da 31 Mart Mahalli İdareler Seçimlerini müteakiben gerçekleştirdiklerini söyledi.

Son bir yıl içinde ardı ardına yaşanan üç seçimin iş dünyasını çok yordüğünü aktaran Cumhurbaşkanı Erdoğan, 2023’ün Türkiye ekonomisi açısından çok meşakkatli bir yıl olduğunu vurguladı.

Erdoğan, “Ülkemiz maalesef seçim atmosferinden bir türlü kurtulamadı. Yine bu dönemde başta Gazze krizi olmak

üzere bölgemizde, ülkemizi de doğru- dan etkileyen çatışmalar patlak verdi. Tek başına seçim gündeminin bile bürokrasi, yatırımları, iş dünyamızın gelecek planlarını yavaşlattığı hakikattir. 31 Mart Seçimlerinin de geride bırakılmasıyla inşallah dört yıllık seçimsiz döneme girmiş bulunuyoruz. Bundan sonra asıl meselelerimize daha fazla odaklanabileceğiz, milletimizin gerçek gündemine daha fazla vakit ve kaynak ayırabileceğiz.” diye konuştu.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, “Tasarruf tedbirlerine istisnasız olarak tüm kamu idarelerimiz ve personeli uymak zorundadır. Harcanan her kuruşun hesabını soran bir bakış açısını egemen kılıyoruz. Böylece ülkemizin kaynaklarını çok daha verimli ve öncelikli alanlarda kullanabileceğiz.” dedi.

Tasarruf kültürünü ve verimliliği artırmak için talimat verdiğini ve ekonomi yönetiminin bu konuda kapsamlı bir çalışma yaptığını belirten Erdoğan, “Biz tüyü bitmemiş yetimin hakkı olan kamu malının korunmasına son 21 yıldan daima ihtimam göstermiş bir hükümetiz. Mali disiplinden taviz vermeye-

rek, ortalama bütçe açığının milli geliri oranını yüzde 2,4 seviyesinde tutarak bu hassasiyetimizi ispat ettik. Şimdi bunu bir üst seviyeye taşıyoruz.” ifadesini kullandı.

Konuşmaların ardından, Cumhurbaşkanı Erdoğan, TOBB üyesi 58 kişiye “Hizmet Şeref Belgesi” takdim etti.

CUMHURBAŞKANI ERDOĞAN’DAN ÖZTÜRK, ÇİFTÇİ VE TINKIR’A PLAKET

Konya Ticaret Odası (KTO) Başkanı Selçuk Öztürk ve KTO Meclis Üyesi Mehmet Ali Çiftçi’ye TOBB Delegeliğinde 20. Yılı, Meclis Üyesi Okay Tinkır’a 10. yılı dolayısıyla dolayısıyla Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından plaket takdim edildi.

Sosyal medya hesabından açıklama yapan KTO Başkanı Selçuk Öztürk, “Mensubu olmaktan büyük bir gurur duyduğum TOBB camiamızda 20. yılımı doldurmam vesilesi ile plaket takdiminde bulunan Sayın Cumhurbaşkanımıza ve TOBB Başkanımıza teşekkür ediyor, 80. Genel Kurulumuzun camiamıza hayırlar getirmesini diliyorum” dedi.

KONYA VALİSİ VAHDETTİN ÖZKAN KTO MECLİSİNE KONUK OLDU

Konya Ticaret Odası (KTO) Haziran Ayı Meclis Toplantısı Konya Valisi Vahdettin Özkan'ın katılımıyla gerçekleştirildi.

KTO Meclis Salonu'ndaki programa Konya Ticaret Odası (KTO) Yönetim Kurulu Başkanı Selçuk Öztürk, KTO Meclis Başkanı Ahmet Arıcı ve oda meclis üyeleri katıldı. Toplantıda bir konuşma gerçekleştiren Vali Vahdettin Özkan, "Konya'mıza değer katan ve Konya'mızın sanayisine, ticaretine, bireysel gelişimine, eğitimine, sağlığına direkt ve dolaylı olarak katkı veren herkese teşekkür ederim. İnsanımızın refahı ve mutluluğu için kendimizi, ailemizi, çevremizi, firmamızı, şehrimizi, ülkemizi ve milletimizi geliştirmemiz gerekmektedir. Artık yalnızca köyümüz veya mahallemiz değil, tüm dünya bizimle rekabet ediyor. Bu nedenle stratejik bir bakış açısı ile hareket etmek hem devletimiz hem de milletimiz açısından büyük önem taşıyor" dedi.

"Konya; milli ve manevi duygular açısından, tarihi birikimi ve kültürel değerleriyle zengin bir şehir"

Konya'nın milli ve manevi duygular açısından, tarihi birikimi ve kültürel değerleriyle zengin bir şehir olduğunu vurgulayan Vali Özkan, "Bu değerleri korumak ve gelecek nesillere aktarmak hepimizin sorumluluğudur. Aynı şekilde, kültürel gelişim ile maddi kalkınmanın da doğrudan ilişkili olduğunu unutmamalıyız. Dünyayla rekabet etmek için kültürel değerlerimizle beraber ekonomik

gücümüze de sürekli artırmalıyız. Bu bağlamda sanayicilerimize ve işçilerimize teşekkür ediyorum. Konya'mız, rekabet gücünü her geçen gün artırmaktadır. Mevcut potansiyelimizi tam olarak kullanamamış olabiliriz, ancak bu potansiyele ulaşma yolunda hızla ilerlediğimizi görmekten memnuniyet duyuyorum. Üretim, ticaret, istihdam ve ihracat ile Konya'mıza büyük katkılar sağlıyorsunuz. Bu dayanışmanın daim olmasını önemsiyorum" dedi. Son yıllarda ulaşım, sağlık, eğitim hizmetlerine erişimde büyük mesafeler kat edildiğini belirten Vali Özkan, "Gerçekleştirilen yatırımlar, yatırımcıların motivasyonunu artırarak yatırım ortamını iyileştirdi. İyi bir ulaşım altyapısı, sağlık ve eğitim hizmetleri, mesleki eğitim gibi unsurlar, yatırım ortamını iyileştiren faktörlerdir. İletişim altyapısının iyileştirilmesi ve bilgi teknolojilerinin

etkin kullanımı da bireysel yatırımlarda temel altyapılar arasında yer almaktadır. Dünyadaki istikrarsızlıklar, savaşlar ve çevresel faktörler yaşam kalitemizi olumsuz etkiliyor. Kamu hizmetlerine erişim konusunda bu hususlara dikkat etmemiz gerekiyor. Eğitim ve sağlık gibi klasik kamu hizmetleri yanında çevreye duyarlılık da önem kazanıyor" ifadelerini kullandı.

Vali Vahdettin Özkan, "Gelecekte rekabet gücümüzün temeli, değerlerimizin ve gençlerimizin korunmasıdır. Uyuşturucu madde kullanımı gibi zararlı alışkanlıklarla mücadelede tüm kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları ve bireyler olarak büyük sorumluluk taşıyoruz. Çocuklarımızı bu tehlikelerden korumak için anneler, babalar, öğretmenler, spor camiası ve diğer kuruluşlarla koordineli çalışmalıyız. Millî Eğitim Bakanlığı, Konya'daki uyuşturucuy-

la mücadele eylem planında önemli adımlar atmıştır" dedi.

"İlçelerde OSB kurulması ve mevcut OSB'lerin genişletilmesi konusunda önemli ilerlemeler kaydedilmiştir"

Konya'da organize sanayi bölgelerinin yaygınlaştırılması konusunda ciddi adımlar atıldığını ifade eden Vali Özkan, "İlçelerde OSB kurulması ve mevcut OSB'lerin genişletilmesi konusunda önemli ilerlemeler kaydedilmiştir. Marmara Bölgesi'ndeki yatırım doygunluğu ve deprem riski, Konya ve çevresinde yatırım iştahını artırmaktadır. Yatırımlarda inovasyon, Ar-Ge, yeşil dönüşüm ve dijital dönüşüm konularına odaklanmalıyız. Konya, 180'in üzerinde ülkeye ihracat yapan 3 bin 400'den fazla firması ile güçlü bir ihracat potansiyeline sahiptir. 2023 yılında alınan yatırım teşvik belgeleri, şehrimizin gelişme trendini ortaya koymaktadır. Yatırım ortamının iyileştirilmesi konusunda daha fazla inovatif ve katma değerli yatırımlara odaklanmalıyız" dedi.

Konya'nın vizyonunun mutlu bireylerin yaşadığı, eğitime, sağlığa kolay erişimin olduğu bir şehir olduğunu vurgulayan Vali Özkan, kentsel olarak yeşile

duyarlı, depreme dayanıklı ve iyi planlanmış bir şehirleşme hedeflediklerini belirterek kırsal kalkınma yatırımları ile şehirdeki hizmetleri kırsala taşıyarak dengeli bir gelişim sağlamayı amaçladıklarını ifade etti.

"Konya'nın güçlü yanlarını ve iyileştirilmesi gereken alanlarını bilerek, hep birlikte daha iyi bir geleceğe ulaşacağız"

Lojistik merkezi olarak Konya'nın stratejik öneminin büyük olduğunu belirten Vali Özkan, "Mersin demiryolu bağlantısı gibi projelerle bu potansiyeli artırmalıyız. Su arzının sürdürülebilir kılınması, havza bazlı tarımsal üretim ve destekleme modeli, tarımda sürdürülebilirliği artıracaktır. Yenilenebilir enerji yatırımları da bu sürece katkı sağlayacaktır. Tarımda zirai ilaç kullanımının kontrollü ve doğru yapılması, sağlığımız ve sürdürülebilir tarım açısından büyük önem taşımaktadır. Devlet yatırım programında birçok büyük proje devam etmektedir. Ticaret ekosisteminin iyileştirilmesi için hukuki düzenlemeler, izlenebilir ve mukayese edilebilir sistemler kurulmalıdır. Konya'nın güçlü yanlarını ve iyileştirilmesi gereken alan-

larını bilerek, hep birlikte daha iyi bir geleceğe ulaşacağız" şeklinde konuştu. Vali Özkan, Konya'nın kalkınmasına büyük katkı sunan KTO Başkanı Selçuk Öztürk, KTO Meclis Başkanı Ahmet Arıcı ve tüm üyelere teşekkür etti.

Konya Valisi Vahdettin Özkan'ın konuşmasının ardından Meclis Toplantısı'na geçildi. Meclis Başkanı Ahmet Arıcı'nın yönettiği toplantıda gündem maddeleri görüşüldü. Konuşmasını yapmak üzere kürsüye gelen Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, "Meclis toplantımızda bizlerle birlikte olan Konya Valimiz Vahdettin Özkan'a katılımları ve toplantımıza katkıları için teşekkür ediyorum. İş alemimizin Konya Valiliğiyle işbirliği içinde olması şehrimizin ekonomik kalkınmasında önemli bir birlikteliktir. Bu birliktelik ruhu, Konya'nın küresel dünyada yerini almasında önemli bir motivasyon kaynağıdır" dedi.

Gündemdeki ekonomik ve sosyal konularla ilgili görüşlerini paylaşan Başkan Öztürk, Konya Ticaret Odası, KTO Karatay Üniversitesi ve KTOTEK'in faaliyetleri ile ilgili sunum yaparak konuşmasını tamamladı.

KTO KARATAY ÜNİVERSİTESİ 12. DÖNEM MEZUNLARINI VERDİ

Konya Ticaret Odası (KTO) Karatay Üniversitesi, düzenlenen görkemli mezuniyet töreni ile 12. dönem mezunlarını verdi. Lisans ve ön lisans eğitimlerini başarıyla tamamlayan 1.900 öğrencinin mezun olduğu tören, Karatay Spor ve Kongre Merkezinde gerçekleşti. Törene katılan aileler ve akademisyenler; yeni bir hayata adım atan KTO Karataylı mezunların gurur, heyecan ve sevincine ortak oldu. Mezunların Filistin ve Doğu Türkistan hassasiyetleri törene yansırken, mezunlar diploma almaya Filistin destek yazılarıyla çıktı, Doğu Türkistan bayrağı açtı.

KTO Karatay Üniversitesi'nin 2024 Mezuniyet Töreni, Karatay Spor ve Kongre Merkezinde gerçekleşti. Törene, KTO Karatay Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı Selçuk Öztürk, KTO Karatay Üniversitesi Mütevelli Heyeti Üyeleri, KTO Karatay Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Fevzi Rifat Ortaç, Konya Gençlik ve Spor İl Müdürü Birdal Öztürk, akademisyenler, mezunlar ve aileleri katıldı. Kur'an-ı Kerim tilaveti ve İstiklal Marşı'nın okunmasıyla başlayan tören, KTO Karatay Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı Selçuk Öztürk ve KTO Karatay Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Fevzi Rifat Ortaç'ın konuşmalarıyla devam etti.

"Filistin ve Doğu Türkistan'daki Zulmün Son Bulmasını Diliyorum"

Mezuniyet töreninin açılışında konuşan Mütevelli Heyeti Başkanı Selçuk Öztürk,

tüm dünyanın bir insanlık sınavıyla karşı karşıya olduğuna değindi. "Yüzyıllardır olduğu gibi bugün de zalime karşı mazlumun, haksıza karşı haklinın, insanlık dışı her türlü eyleme karşı vicdanın ve sağduyunun yanında yer almak, hepimizin vazifesidir. Tüm dünyanın bir

insanlık sınavıyla karşı karşıya kaldığı Filistin ve Doğu Türkistan'daki zulümlerin son bulmasını diliyorum. Her türlü insanlık dışı muameleye şiddetle karşı çıkıyor, kardeşlerimizin yanında olduğumuzu bir kez daha hatırlatmak istiyorum" dedi.

"Çağın İhtiyaçlarına Cevap Verecek Tüm Yetilerinizi Geliştirin"

Konuşmasında, iş dünyasına adım atacak olan mezunlara önemli tavsiyelerde bulunan Mütevelli Heyeti Başkanı Selçuk Öztürk; "Mezunlarımızın iş dünyasına kazandırdığı dinamizm ve yenilikçi fikirler, ekonomimize önemli bir destek sağlıyor. Bu çabalarımızın sonuçlarını somut verilerle görmek, üniversitemizin ekonomik büyümeye ve kalkınmaya olan etkisini açıkça ortaya koyarken, bizlere en iyi vakıf üniversiteleri arasında yer almanın haklı gururunu yaşıyor. Sizler, geleceğin liderleri, girişimcileri ve yenilikçileri olarak, önemli

roller üstleneceksiniz. Üniversitemizden aldığınız eğitim ve değerlerle donanmış olarak, toplumun ve dünyanın karşı karşıya olduğu zorluklara çözüm bulacak, ilham verecek ve değişimlere öncülük edeceksiniz. Çağın ihtiyaçlarına

cevap verecek tüm yetilerinizi sürekli olarak geliştirin. Ne yaparsanız yapın, işinize yenilik getirin. Eğitim, deneyim ve bilgi birikiminin; rekabetin üstesinden gelmek için en güçlü araçlar olduğunu unutmayın" ifadelerine yer verdi.

“Ülkemizin İlerlemesi İçin Büyük Katkıları Sağlayacağınıza Yürekten İnanıyorum”

KTO Karatay Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Fevzi Rifat Ortaç, öğrencilerin ve ailelerin heyecanına ortak olduklarını belirterek; “Bugün, mezunlarımız için yeni bir başlangıcın ilk adımını atıyor; hüznü, heyecanı ve mutluluğu bir arada yaşıyoruz. Siz kıymetli anne-babalarımızın yüzlerindeki gururu ve mutluluğu görüyor; tarifsiz heyecanlarınıza ortak oluyoruz. KTO Karatay Üniversitesi olarak, sizleri sadece akademik bilgiyle değil, aynı zamanda etik değerler ve toplumsal sorumluluk bilinciyle donatmayı; dürüstlük, adalet, topluma katkı sağlama bilinciyle ahlak ve erdemle yoğrulmuş bireyler olmanızı hedefledik. Geleceğinizi şekillendirirken, zamanın ve mekânın sınırlarını aşarak, bu ülkenin ilerlemesi için büyük katkıları sağlamanıza yürekten inanıyorum” dedi.

Mezun Öğrencilerden Filistin ve Doğu Türkistan Hassasiyeti

KTO Karatay Üniversitesi'nin bu yılki mezuniyet töreni, aynı zamanda toplumsal duyarlılığın da ön plana çıktığı bir etkinlik olarak hafızalara kazandı. Mezuniyet töreninde, Filistin'e yönelik hassasiyetleriyle dikkat çeken öğrenciler, törene damga vurdu.

Törene katılan mezunlar arasında, Filistin halkının yaşadığı zulme dikkat çekmek ve dayanışma mesajı vermek

amacıyla çeşitli pankartlarla sahneye çıkan öğrenciler, Doğu Türkistan bayrağı taşıyan öğrenciler salonda duygu dolu anlar yaşanmasına neden oldu. Mezuniyet törenine katılan öğrenci velileri ve davetliler, öğrencilerin bu anlamlı mesajının, genç nesillerin dünyadaki adaletsizliklere karşı duyarsız kalmadığının bir göstergesi olduğunu belirterek, bu tür farkındalık hareketlerinin önemine dikkat çekti.

Üniversite Birincisine Plaket ve Hediyesini Başkan Öztürk Takdim Etti

KTO Karatay Üniversitesi'nden üniversite birincisi olarak mezun olan Beyza Demir, plaket ve hediyesini Başkan Öztürk'ün elinden aldı. Rektör Prof. Dr. Fevzi Rifat Ortaç ise Beyza Demir'in, kuşağını bağladı. Lisans ve ön lisans düzeyinde ilk 3'e girme başarısı gösteren mezunlara; fakülte, yüksekokul ile meslek yüksekokulu birincilerine dekan ve müdürleri tarafından plaketleri takdim edildi. 2024 Mezuniyet Töreni, aileler ve mezunların fotoğraf çekimleri ile sona erdi.

SANAYİ DÖNÜŞÜMÜ RAPORU, ORTA ANADOLU'YU İŞARET ETTİ

Kalkınma Odaklı Stratejik Araştırmalar Merkezi (KOSAM) Türkiye'nin sürdürülebilir kalkınma hedefleri için yol haritası oluşturacak "Bir Ekonomi Güvenliği Meselesi: Marmara-Orta Anadolu Sanayi Dönüşümü" Raporu hazırladı. Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, deprem riski başta olmak üzere ekonomi güvenliği açısından gerçekleştirilmesi gereken Marmara-Orta Anadolu Sanayi Dönüşümü projesinin geniş bir kesim tarafından dile getirildiğini, KOSAM'ın hazırladığı Raporda yer alan tespitleri TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu'nun da TOBB'un 80. Genel Kurulu'nda paylaştığını söyledi.

TOBB Yönetim Kurulu Üyesi ve Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Selçuk Öztürk, KOSAM tarafından hazırlanan "Bir Ekonomi Güvenliği Meselesi: Marmara-Orta Anadolu Sanayi Dönüşümü" raporunun ekonomik, sosyal ve çevresel sürdürülebilirlik açısından büyük faydalar sağlayacağını vurguladı. Başkan Öztürk, Raporun, Marmara Sanayi Bölgesi'ndeki İstanbul, Kocaeli ve Bursa illerini içeren sanayi tesislerinin önemli bir kısmının Orta Anadolu Sanayi Bölgesi'ndeki Aksaray, Ankara, Karaman, Kayseri, Kırkkale, Kırşehir, Konya, Nevşehir, Niğde ve Yozgat illerine taşınmasının detaylı analizini içerdiğini ifade etti.

Başkan Öztürk; "Marmara Sanayi Bölgesi, Türkiye ekonomisinin neredeyse yarısını oluşturuyor. Bu bölgenin doğal afetler ve diğer risklere karşı kırılganlığı, ülkenin ekonomi güvenliğini de etkiliyor. Ayrıca, nüfus yoğunluğunun ve sanayileşmenin oluşturduğu çevresel kirlilik ve trafik sorunları, Marmara Bölgesi'nin taşıma kapasitesini zorluyor. Sanayi tesislerinin Orta Anadolu'ya taşınması, bölgelerarası gelişmişlik farklarını azaltmaya ve adaletli gelir dağılımına katkı sağlayacak. Raporda, bu yükün azaltılmasıyla bölgenin ticaret ve sanayi sürdürülebilirliğinin artacağını da altı çiziliyor" dedi.

Marmara Sanayi Bölgesi'nin Orta Anadolu'ya taşınmasının uzun vadeli ekonomik ve çevresel faydalar sağlayarak, ülkenin kalkınma hedeflerine ulaşmasına

katkıda bulunacağını belirten Başkan Öztürk; "Orta Anadolu'daki şehirlerin mevcut altyapısı ve sanayicilerin deneyimleri, ülkenin kalkınma hedeflerine ulaşmasına uygun bir ortam sağlıyor. Orta Anadolu, geniş arazi olanakları, ulaşım altyapısının gelişmişliği ve iş gücü potansiyeliyle sanayinin yeniden yapılandırılması için ideal bir bölge olarak öne çıkıyor. Bölgedeki sanayi faaliyetlerinin artması, yerel ekonominin canlanmasına, işsizlik oranlarının düşmesine ve bölgesel kalkınmanın hız-

lanmasına olanak tanıyacak" şeklinde konuştu.

Başkan Öztürk; "Raporda, ülkenin ekonomik ve demografik yoğunluğunun tek bir bölgede konumlandırılması ve planlanmasının getirdiği risklerin detaylı analizi yer alıyor. Alt yapının geliştirilmesi, lojistik bağlantıların sağlanması ve sanayinin taşınması gibi kritik adımlar içeren bu stratejik dönüşüm, Türkiye'nin ekonomik yapısını daha dengeli ve sürdürülebilir bir temele oturtarak hem ekonomik hem de çevresel açıdan uzun vadeli faydalar sağlayacak" diyerek, KOSAM tarafından hazırlanan "Bir Ekonomi Güvenliği Meselesi: Marmara-Orta Anadolu Sanayi Dönüşümü" Raporunun, Türkiye'nin sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmada önemli bir yol haritası sunduğunu söyledi.

Öztürk, "TOBB Başkanımız M. Rifat Hisarcıkloğlu, 80. Genel Kurul'da Rapordan önemli alıntılar yaparak Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'a ve genel kurul üyelerine de konunun önemini aktardı. 'Orta Anadolu hattında yeni bir sanayi havzası kurmalıyız. Bu dönüşümün Türkiye'yi geleceğe taşıyacak tarihi bir adım olacağına inanıyoruz' şeklinde konuya ve Raporumuza verdiği önemi gösteren Sayın Başkanımıza teşekkür ediyorum" ifadelerini kullandı.

KTO ULUSLARARASI FUAR MERKEZİNDE YAPILAN EVELEX 2024 - KONYA ASANSÖR VE TEKNOLOJİLERİ FUARI YOĞUN İLGİ GÖRDÜ

Evelex 2024 - Konya Asansör ve Teknolojileri Fuarı Konya Ticaret Odası Uluslararası Fuar Merkezi ev sahipliğinde gerçekleştirildi. Vizyon Sektörel Fuarcılık tarafından düzenlenen Elevex 2024 Fuarı'na, 4 hol ve fuaye alanında 230'un üzerinde firma katıldı. Fuara 4 bini yurt dışından olmak üzere 22 binin üzerinde ziyaretçi geldi. Fuarının açılış töreninin ardından protokol üyeleri stantları gezerek katılımcı firma temsilcileri ile görüştüler.

Evelex 2024 - Konya Asansör ve Teknolojileri Fuarı'nı değerlendiren Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, "ELEVEX Konya Asansör ve Teknolojileri Fuarı, sektörün önde gelen firmalarını, yenilikçi teknolojilerini ve en son ürünlerini sergileme fırsatı sundu. Hem yerli hem de yabancı katılımcıların yoğun ilgisi, fuarın uluslararası düzeyde kabul gördüğünü ve önemini pekiştirdi. Katılımcıların fuardan memnun ayrılması ve yeni iş bağlantıları kurmaları, fuarın başarısını göstermektedir. ve geleceğe yönelik büyük potansiyel taşıdığını gösteriyor. Özellikle dijitalleşme, akıllı asansör sistemleri ve sürdürülebilir teknolojiler üzerine yapılan çalışmalar oldukça etkileyiciydi. Bu yenilikler, hem kullanıcı deneyimini iyileştirmek-

te hem de sektörün çevresel etkilerini azaltmaktadır. Konya Asansör ve Teknolojileri Fuarı, sektördeki yenilikleri, teknolojik gelişmeleri ve sektörün gele-

ceğine dair öngörülerini bir araya getiren bir platform özelliği taşımıştır" dedi. Öztürk, "ELEVEX Konya Asansör ve Teknolojileri Fuarı'nın başarısı, tüm

paydaşların özverili çalışmaları ve katılımcıların ilgisi sayesinde mümkün olmuştur. Gelecekte daha büyük başarılar için hep birlikte çalışmaya devam edeceğiz. Konya Asansör ve Teknolojileri Fuarı'nın gelecekte dünya çapında sayılı fuarlar arasına girmesi için üzerimize düşen her türlü görevi yerine getireceğimizi ifade etmek istiyorum. Sektör temsilcisi dernek ve firmalarımızın da bu fuara sahip çıkarak, bu hedef için katkı sağlayacaklarına inanıyoruz. Bu fuarın düzenlenmesinde emeği geçen herkese bir kez daha teşekkür ediyorum. Bu açılarından değerlendirdiğimizde ELEVEX Konya Asansör ve Teknolojileri Fuarı'nın büyük ölçüde beklentilerimizi karşıladığını ifade edebiliriz" şeklinde konuştu.

Konya asansör sektörünün başarısını vurgulayan Başkan Öztürk, "Ülkemiz ihracatında sürekli artış gösteren ve yıllık 500 milyon dolar asansör ve asansör aksamı ihracı hedefinde ilerleyen sektörün bu hedefi gerçekleştirmesi için Konyalı firmalarımız kararlılıkla çalışmaya devam etmektedir. Sektör

üretiminin ve ihracatının yaklaşık yüzde 50'ye yakın kısmı Konya'dan yapılmaktadır. Bu rakamı önemli bulduğumuzu ifade ederek, Konyalı firmalarımızı tebrik ediyorum. Ülkemiz sanayisinin küresel çapta merkez şehirlerinden biri olan Konya, aynı zamanda fuarcılıkta da önde gelen şehirler arasında yer almaktadır. Konya özel sektörünün dünyaya açılan kapısı olarak gördüğümüz Konya Ticaret Odası Uluslararası Fuar Merkezi'nde düzenlediğimiz fuarları, ülkemizin ve şehrimizin dış ticaret hedeflerine ulaşma noktasında son de-

rece önemli buluyoruz. Konya Asansör ve Teknolojileri Fuarı, Konya'nın ticari ve sanayi hayatına büyük bir ivme kazandırmıştır. Hem yerel hem de uluslararası firmaların bir araya gelmesi, şehrimizin ticaret hacmini artırmış ve yeni iş bağlantılarının kurulmasına imkan sağlamıştır. Ayrıca, Konya'nın sektördeki konumunu güçlendirmiş ve şehrimizin sanayi potansiyelini daha geniş kitlelere tanıtmıştır. Bu tür organizasyonlar, Konya'nın uluslararası ticaretteki rolünü daha da pekiştirecektir" dedi.

ENFLASYON HESAPLAMA YÖNTEMİ VE AKİTEK MECLİSTE KONUŞULDU

Konya Ticaret Odası'nın Mayıs Ayı Meclis Toplantısı gerçekleştirildi. TÜİK Konya Bölge Müdürü Muammer Kubaloğlu ve Akıllı Teknolojiler Merkezi Müdürü Galip Öztürk, Meclis toplantısına konuk olarak katıldılar.

Konya Ticaret Odası'nın, Mayıs Ayı Olağan Meclis Toplantısı gerçekleştirildi. Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu ve Meclis Üyelerinin katıldığı toplantı, Meclis Başkanı Ahmet Arıcı tarafından açıldı.

Toplantıda ilk olarak sunum yapan TÜİK Konya Bölge Müdürü Muammer Kubaloğlu, Konya ve Karaman illerini kapsayan Bölge Müdürlüklerinin yürüttüğü faaliyetler ile ilgili bilgi verdi. Görev alanının, nüfus olarak Türkiye'nin yaklaşık yüzde 3'ünü kapsadığını belirterek, veri toplama yöntemleri hakkında bilgi verdi. Veri toplama yöntemi olarak alandan veri derlemenin yanı sıra "ALO 124 TÜİK Çağrı Merkezi" vasıtasıyla da veri toplama faaliyeti yaptıklarını ifade eden Kubaloğlu, hane halklarının tüketim kalıplarının belirlendiği çalışmalarından bir tanesi olan Hanahalkı Bütçe Araştırması kapsamında Türkiye'de her ay 1.296, yıllık 15.552, Bölge Müdürlüğü sorumluluk alanı olan Konya ve Karaman'da ise her ay 48, yıllık 576 hane halkı ile anket çalışması yapıldığını söyledi. Kubaloğlu, Tüketici Fiyatları Endeksi (TÜFE) sepetinde yer alan mal ve hizmetler ile ağırlıklar her yıl hane halklarının en güncel tüketim yapısını yansıtacak şekilde güncellendiğini, ağırlığı artan mal ve hizmetlerin endeks sepetine dâhil edildiğini belirterek, "85 milyon vatandaşımızın ortalama tüketimleri göz önüne alınarak 81 il, 227 ilçe ve 285 bin işyerinden, 370 personelle 3 milyon 250 bin veri sonucu elde edilen yaklaşık 600 bin fiyatla Avrupa Birliği İstatistik Ofisi (EUROSTAT) müktesebatına tam uyumlu şekilde enflasyon hesaplaması yapılmaktadır" dedi. Kubaloğlu, sunu-

munun ardından söz alan Meclis üyelerinin sorularını cevaplandırdı. Akıllı Teknolojiler Merkezi (AKİTEK) Müdürü Dr. Galip Öztürk, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın Rekabetçi Sektörler Programı çerçevesinde 2021 yılında başlayan projenin tamamlanmasıyla kurulun KTO Yenilikçi Teknolojiler Merkezi ve KTO Karatay Üniversitesi işbirliği olarak kurulan AKİTEK'in çalışmalarını hakkında KTO Meclisi'ne bilgi verdi. Avrupa Birliği fonu kullanılan proje ile hayata geçirilen AKİTEK'in üniversite-sanayi işbirliği ile Ar-Ge projeleri yürüttüğünü belirten Öztürk, "Merkezimiz gelişmiş donanım alt yapısı ile prototipleme ve test hizmeti vermektedir. AKİTEK'in kuruluş aşamasına tarım makineleri sektörü ile başladık, şu an Konya'ya ve tüm bölgeye sanayide tüm sektörlerde Ar-Ge projesi yürütebilecek seviyeye geldik. AKİTEK bünyesinde Yazılım ve Modelleme, Hızlı Prototipleme ve Ölçüm, Enstrümantasyon ve Test olmak üzere üç ayrı departmanımızla çalışmalarımızı sürdürmekteyiz" dedi. Mayıs ayı meclis toplantısında gündemdeki maddelerin görüşülmesinin ardından, konuşmasını gerçekleştirmek üzere Yönetim Kurulu Başkanı Selçuk

Öztürk kürsüye geldi. Enflasyonun iş alevi ve vatandaşların gündemindeki yerini koruduğunu söyleyen Öztürk, enflasyon hesaplama yöntemleri ile ilgili Oda Meclisi'nin detaylı bilgiye sahip olmaları amacıyla TÜİK Konya Bölge Müdürü Muammer Kubaloğlu'nu toplantıya davet ettikleri ifade ederek sunumu için Kubaloğlu'na teşekkür etti. Başkan Öztürk, "Ekonomi açısından yüksek enflasyon gündemimizde ilk sıralarda yer almaya devam etmektedir. Haziran ayı ile itibari ile enflasyonda baz etkisi de göz önünde bulundurulacak düşüş beklemekteyiz. Temennimiz bu düşüşün kalıcı olmasıdır. Dezenflasyon sürecini desteklemesi amacıyla Hükümetin açıkladığı Kamuda Tasarruf ve Verimlilik Paketi'ni yerinde alınmış bir karar olarak görüyoruz. Parasal sıkılaştırmanın yanında kamuda tasarrufun da devreye alınması, enflasyonla mücadelenin başarı şansını artıracaktır" Akıllı Teknolojiler Merkezi'nin Konya Ticaret Odası Teknoloji ve Eğitim Kampüsü bünyesinde, özel sektör - üniversite işbirliği ile Türkiye çapında örnek gösterilen ar-ge ve inovasyon faaliyetleri yürüttüğünü ifade eden Başkan Öztürk, AKİTEK'in prototipleme ve test hizmetleri için kullandığı teknik alt yapısı ile Türkiye'de sayılı merkezler arasında yer aldığını söyledi. AKİTEK'in Konya sanayisinin ar-ge çalışmalarına büyük katkı sağlayacağını belirten Öztürk, Konyalı firmaları AKİTEK'le işbirliğine davet etti. Başkan Öztürk, Konya Ticaret Odası, KTO Karatay Üniversitesi ve KTOTEK'in faaliyetleri ile ilgili sunum yaparak konuşmasını tamamladı.

TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK 500 SANAYİ KURULUŞU LİSTESİNE KONYA'DAN 8 FİRMA GİRDİ

Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, Türkiye'nin En Büyük 500 Sanayi Kuruluşu listesine giren Konyalı firmaları tebrik etti.

İstanbul Sanayi Odası, 2023 yılı Türkiye'nin En Büyük 500 Sanayi Kuruluşu (ISO 500 - 2023) araştırması sonuçlarını açıkladı. Konya'dan 8 firma listeye girdi.

ISO 500 - 2023 sonuçlarını değerlendiren Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk şu ifadelere yer verdi:

"Listede; Konya Şeker 52. sırada, AYD Otomotiv 171. sırada, Eti Alüminyum 209. sırada, Tümosan Motor 240. Sırada, Panagro Tarım Hayvancılık 305. sırada, Daxler Enerji 447. sırada, Enka Süt 459. sırada, Ova Un 463. sırada yer aldı. Geçen seneye göre listeye giren firma sayımızdaki artış memnuniyet vericidir. Türkiye'nin en büyükleri arasında yer alarak gurur duymamıza vesile olan firmalarımızın yöneticilerini,

TÜRKİYE'NİN 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU ARASINDA YER ALAN KONYALI KURULUŞLARIMIZ	
2023 SIRA	KONYALI FİRMALAR
52	KONYA ŞEKER A.Ş.
171	AYD OTOMOTİV A.Ş.
209	ETİ ALÜMİNYUM A.Ş.
240	TÜMOSAN A.Ş.
305	PANAGRO A.Ş.
447	DAXLER ENERJİ A.Ş.
459	ENKA SÜT A.Ş.
463	OVA UN A.Ş.

tüm çalışanlarını tebrik ediyor, şehrimiz ve ülkemiz ekonomisine katkı sağladıkları için teşekkür ediyorum. Konyalı firmalarımız şehrimizin küresel bir üretim ve ticaret merkezi olması yolunda özveriyle çalışmaya devam etmektedir. Konya'nın en önemli avantajı çalışkan,

girişimci müteşebbisleridir. Özel sektörünün gayreti ile Konya, gelişmiş sanayi üretimi ve dünya ile rekabet eden sektörleri ile küresel çapta adından söz ettiren bir şehirdir. Konya, dinamik ve yenilikçi yapısı ile ülke ekonomisine katkı sağlamaya devam etmektedir. Şehrimizin güçlü sanayi altyapısı, küresel ticaret ağı, geniş tarım arazileri ve hızla gelişen hizmet sektörü, ekonomik yapısının sağlam temellere dayandığını bir kez daha gözler önüne sermektedir. Özellikle sanayi alanında yapılan teknolojik yatırımlar, yeni üretim tekniklerinin benimsenmesi ve AR-GE çalışmalarının artması, rekabet gücümüzü daha da artırmaktadır. Bu özellikler Konya'nın daha fazla sayıda en büyük 500 listesine girebilecek sanayi kuruluşu çıkarma potansiyeline sahip olduğunu göstermektedir. İlerleyen dönemlerde Konya'nın daha fazla firması ile listede yer alacağına inancımız tamdır."

KONYA İLK 6 AYDA 1,659 MİLYAR DOLAR İHRACAT YAPTI

Konya 2024 yılının ilk yarısında yüzde 5,5 artışla 1,659 milyar dolar ihracat yaptı. KTO Başkanı Selçuk Öztürk, "Yılın ilk yarısında gerçekleşen olumlu ivmeyi daha da yukarı taşımak için Konya'nın küresel pazar payını artırmaya yönelik çalışmalarımıza devam edeceğiz" dedi. Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) 2024 yılı Haziran ayı ve İlk 6 Aylık dış ticaret verilerini açıkladı. Ocak - Ha-

ziran dönemini kapsayan yılın ilk yarısı ihracat rakamlarına göre Konya ihracatını yüzde 5,5 artırarak 1,659 milyar dolar ihracat yaptı. Türkiye ihracatından yüzde 1,53 pay alan Konya il bazında 10. sırada yer aldı. Konya'nın Haziran ayı ihracatı yüzde 10,9 azalarak 232,9 milyon dolar oldu. TİM tarafından açıklanan ihracat verilerini değerlendiren Konya Ticaret

Odası Başkanı Selçuk Öztürk, "Yılın ilk yarısında Türkiye'nin ihracatı yüzde 2,0 artarken aynı dönemde Konya'nın ihracatı yüzde 5,5 artarak 1,659 milyar dolara yükseldi. Haziran ayında iş günü eksikliğiyle oluşan düşüşe rağmen yılın ilk yarısında gerçekleşen olumlu ivmeyi daha da yukarı taşımak için Konya'nın küresel pazar payını artırmaya yönelik çalışmalarımıza devam edeceğiz" dedi.

KONYA TİCARET ODASI MESLEK KOMİTELERİ

MAYIS VE HAZİRAN AYLARINDA 1. 2. VE 36. MESLEK KOMİTESİ İSTİŞARE TOPLANTILARI YAPILDI

Konya Ticaret Odası Meslek Komiteleri toplantıları devam ediyor. Mayıs ve Haziran aylarında Konya Ticaret Odası 1. 2. ve 36. Meslek Komitesi toplantısı yapıldı.

Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk 70 meslek komitesinde bu toplantıları yapmayı hedeflediklerini belirterek bugüne kadar 9 meslek komitesinin toplantılarını yaptıklarını söyledi. Öztürk, bu toplantılarda meslek komitelerindeki üyelerle bir araya geldiklerini, sektöre ilişkin sorunları bu toplantılarda ele alarak çözümüne ilişkin çalışmalar yaptıklarını, aynı zamanda

ekonomi gündemindeki gelişmeleri değerlendirerek geleceğe ilişkin öngörülerini paylaştıklarını ifade etti.

Öztürk, toplantılara ilişkin şunları söyledi; "Konya Ticaret Odası olarak tüm meslek komitelerindeki üyelerimizle ile bir araya geldiğimiz toplantılar yapıyoruz. Amacımız üyelerimizle bir araya gelerek istişarelerimize devam etmek, sektörlerine ilişkin sorunları burada ele alarak, çözümüne ilişkin çalışmalar yapmaktır. Aynı zamanda hem ülkemizin, hem şehrimizin ekonomi gündemindeki gelişmeleri değerlendirerek, geleceğe ilişkin öngörülerimizi paylaş-

maktır. Toplantımızın bir diğer amacı da Odamızın ve iştiraklerinin üyelerimize verdiği hizmetleri, sağladığı imkanları anlatmaktır. Karşılıklı görüş alış verişinde bulunduğumuz toplantılarımız çok verimli geçmektedir. Üyelerimiz sahada bazen birçok problemle karşı karşıya kalabiliyor. Çözümü konusunda sıkıntılar yaşayabiliyor. Bu toplantılar hem bu problemlerin çözümüne ilişkin görüş alış verişinde bulunmak hem de sektörün durumu ile ilgili paylaşımlarda bulunmak adına büyük önem taşımaktadır."

1. MESLEK KOMİTESİ (TARIMSAL VE BİTKİSEL ÜRÜNLERİN TOPTAN - PERAKENDE TİCARETİ) İSTİŞARE TOPLANTISI

Konya Ticaret Odası 1. Meslek Komitesi İstişare toplantısı yapıldı. Tarımsal ve bitkisel ürünlerin toptan - perakende ticaretini içine alan meslek komitesinin toplantısına ilgili meslek komitesi üyeleri katıldı.

Toplantının açılış konuşmasını Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk yaptı. Öztürk Konya Ticaret Odası ve iştirakleri ile ilgili çalışmalarını faaliyetleri anlattı. Sektörün sorunlarına ilişkin görüş alış verişinde bulundu. Sektörde yaşanan sıkıntılar ve problemlere ilişkin toplantıya katılan üyeleri dinleyen Öztürk, yaşanan problemlerin çözümüne ilişkin çalışmalar yapacaklarını ifade etti.

1. Meslek Komitesi adına konuşan Konya Ticaret Odası Meclis Üyesi Metin

Maşalı'da Meslek komitesinin sorunlarına ilişkin görüş alış verişinde bulundu, yaşanan sorunlar ve çalışmalar ile ilgili paylaşımlarda bulundu.

Toplantının sonunda ilgili meslek komitesi üyeleri sorunlarını aktararak karşılıklı görüş alış verişinde bulundular.

İSTİŞARE TOPLANTILARI DEVAM EDİYOR

2. MESLEK KOMİTESİ (TAHİL VE BAKLIYAT ÜRÜNLERİNİN TOPTAN-PERAKENDE TİCARETİ) İSTİŞARE TOPLANTISI

Konya Ticaret Odası 2. Meslek Komitesi İstişare toplantısı yapıldı. Tahıl ve bakliyat ürünlerinin toptan-perakende ticaretini içine alan meslek komitesinin toplantısına ilgili meslek komitesi üyeleri katıldı.

Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk toplantının açılışında yaptığı ko-

nuşmada sektöre ilişkin değerlendirmelerde bulundu. Sektörde yaşanan sorunlara ilişkin Meslek komitesi üyelerini dinledi ve karşılaşılan sorunların çözümüne ilişkin yapılacak çalışmalar değerlendirildi. Öztürk daha sonra Konya Ticaret Odası ve iştirakleri ile ilgili çalışmalarını, faaliyetleri anlattı.

Toplantıda daha sonra 2. meslek komitesi adına Meclis Üyesi Naim Günbaş bir konuşma yaptı. Günbaş 2. Meslek komitesini bir araya getiren Konya Ticaret Odası'na teşekkür etti.

Toplantı sonunda oda faaliyetleri ve iştirakleri ile ilgili bilgiler verildi, sektöre ilişkin sorunlar ele alındı.

36. MESLEK KOMİTESİ (DEĞİRMENCİLİK, TARIM VE ENDÜSTRİYEL GIDA MAKİNALARININ İMALATI) İSTİŞARE TOPLANTISI

Konya Ticaret Odası 36. Meslek Komitesi İstişare toplantısı yapıldı. Değirmencilik, Tarım ve Endüstriyel Gıda Makinalarının İmalatı sektörlerini içine alan Meslek Komitesinin toplantısına ilgili meslek komitesi üyeleri katıldı.

Toplantının açılış konuşmasını Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk yaptı. Öztürk Konya Ticaret Odası faaliyetleri, sektöre ve ekonomiye ilişkin değerlendirmelerde bulundu.

Daha sonra Konya Ticaret Odası 36. Meslek Komitesi Başkanı Mahmut Çınar konuştu. Çınar, Meslek komiteleri toplantılarının büyük önem taşıdığını söyledi. Çınar, komite olarak aylık rutin toplantılar gerçekleştirildiğini, komite üyelerinden gelen dilek ve şikayetler incelenerek yönetim kuruluna problemlerle ilgili bilgi verildiğini, Yönetim Kurulunun da bu raporlar doğrultusunda ilgili makamlar nezdinde girişimlerde bulunarak çözüm üretmek için çalışmalar yaptıklarını söyledi. Çınar ayrıca

meslek komitesi üyelerine katılımlarından dolayı teşekkür etti.

Toplantıda daha sonra sektöre ilişkin veriler ve KTO iştirakleri ile ilgili sunum yapıldı. Meslek Komitesinin sorunlarına ilişkin konular görüşüldü ve sorular cevaplandırıldı.

KONYA TİCARET ODASI'NDA "AZERBAYCAN İŞ FIRSATLARI TOPLANTISI"

"Azerbaycan İş Fırsatları Toplantısı" Konya Ticaret Odası'nda yapıldı. Toplantıya Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Üyesi Ahmet Keresteci, Azerbaycan Ticari Temsilcisi Tamerlan Taghiyev ve Ticaret Temsilciği Ofis Başkanışmanı Cavid Abdullayev katıldı. Toplantının açılış konuşmasını Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Üyesi Ahmet Keresteci yaptı. Keresteci, toplantıda kardeş ülke olan Azerbaycan ve ülkemiz arasındaki ticari ve ekonomik ilişkilerin daha da güçlendirilmesi, yeni yatırım fırsatlarının keşfedilmesi konularında önemli bilgilerin ele alınacağını söyledi. Türkiye'nin, Azerbaycan ile en fazla ticaret yapan ikinci ülke konumunda

olduğunu anlatan Keresteci, 2023 yılı itibarıyla Azerbaycan ve Türkiye arasında 7,65 milyar dolarlık ticaret hacmine ulaşıldığını ifade etti. Keresteci, iki ülke arasındaki ticaret hacminin önceki yıla göre yüzde 31 artış sağladığını belirtti. Keresteci ayrıca şunları söyledi; "Bu önemli rakamlar, ticari ilişkilerimizin güçlendiğini ve doğru yolda ilerlediğimizi göstermektedir. Ancak, iki kardeş ülkenin birbirleriyle daha fazla ticari iş birliği yapması gerekir diye düşünüyorum." Daha sonra Azerbaycan Ticari Temsilcisi Tamerlan Taghiyev Azerbaycan iş fırsatları ile ilgili bir sunum yaptı. Taghiyev, Azerbaycan-Türkiye ticari ilişkilerini ele aldığı sunumunda Lojistik

Avantajlardan, Zengin Maden Kaynaklarından, Yeşil ve Yenilenebilir Enerji Kaynaklarından, Bölgelerde Devlet Desteğinden, Lojistik Avantajlar – Transit Potansiyelinden ve 280 Milyonluk Pazar Erişimini anlattı. Ticaret Temsilcisi Ofis Başkanışmanı Cavid Abdullayev de bir sunumunu yaptı. Abdullayev, Azerbaycan yatırım projelerinden, tarımdan, turizm ve gayrimenkulden, kimya endüstrisinden, madencilikten, ağır sanayi ve hafif sanayiye anlattı ve iş fırsatlarına değindi. Sunumun ardından, katılımcıların soruları cevaplandırıldı. Azerbaycan iş fırsatları ilgili daha fazla bilgi edinme ve bağlantı kurma konusundaki stratejiler anlatıldı.

ÖZTÜRK ODA VE BORSALARI ZİYARET ETTİ

Konya Ticaret Odası Başkanı, TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Selçuk Öztürk, TOBB Yönetim Kurulu'nu temsilen adına Konya ve bölge oda ve borsalarına bir ziyaret programı gerçekleştirdi. Bu kapsamda Çumra Tica-

ret ve Sanayi Odası Başkanı Metin Kural, Karapınar Ticaret Borsası Başkanı Ahmet Ulusoy, Karaman Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Mustafa Gökhan Alkan, Karaman Ticaret Borsası Başkanı Ekrem Çavaş, Aksaray Ticaret

ve Sanayi Odası Başkanı Ahmet Koçaş ve Aksaray Ticaret Borsası Başkanı Hamit Özkök'ü ziyaret ederek Odaların Başkan ve yönetimleri ile bir araya gelen Öztürk, talep ve öneriler ile ilgili istişarelerde bulundu.

KONYA TİCARET ODASI'NDA "PAZARAMA İLE E-TİCARET" SEMİNERİ

Konya Ticaret Odası Pazarama (İş Bankası e-ticaret platformu) iş birliği ile düzenlenen "Pazarama ile E-Ticaret Semineri" konulu bilgilendirme semineri Konya Ticaret Odası'nda yapıldı. Seminere Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Çakır, Pazarama Genel Müdür Yardımcısı Ünal Çapkan ve KTO üyeleri katıldı.

Pazarama iş birliği ile düzenlenen seminerin açılış konuşmasını Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Çakır yaptı. Dijital dönüşüm ve e-ticaret konularında girişimcilere bilgi veren Çakır, dijital dönüşümün hızla geliştiği günümüzde e-ticaretin sunduğu fırsatlar, büyüme trendleri ve işletmelere sağladığı avantajları anlattı. Çakır, dijital pazarlama stratejileriyle hedef kitleye daha etkin ulaşmanın, müşteri memnuniyetini artırmanın ve rekabet avantajı elde etmenin mümkün olduğunu belirtti. Küreselleşen dünyada dijital platformlar aracılığıyla sınırları aşarak ürün ve hizmetleri daha geniş kitlelere ulaştırmanın önemine değinen Çakır, günümüzün rekabetçi pazarında e-ticaretin sunduğu fırsatların en iyi şekilde değerlendirilmesinin, işletmelerin sürdürülebilir başarısı için hayati önem taşıdığını vurguladı. E-ti-

caretin sadece büyük şirketler için değil, aynı zamanda küçük ve orta ölçekli işletmeler için de büyük fırsatlar sunduğunu ifade etti.

Çakır; işletmelerin dijitalleşme sürecinde karşılaşılabilecekleri zorlukları aşmaları ve bu yeni ticaret biçimini etkin bir şekilde kullanmaları için gerekli bilgi ve becerilere sahip olmaları gerektiğini belirterek, bu noktada Pazarama'nın sağladığı fırsatların büyük bir önem ta-

şıdığını anlattı. Pazarama'nın e-ticaret platformları arasında sunduğu çeşitli avantajlarla öne çıktığını, bu platform sayesinde ürünlerin daha geniş kitlelere ulaştırılabileceğini ve satış süreçlerinin kolaylaştırılabileceğini belirtti. Daha sonra kürsüye gelen Pazarama Genel Müdür Yardımcısı Ünal Çapkan yaptığı sunumdan sonra seminere katılanların sorularını cevaplandırdı.

KONYA TİCARET ODASI'NDA "E-İHRACAT İLE YURTDIŞINA SATIŞ" SEMİNERİ

Konya Ticaret Odası ve Trendyol ile düzenlenen "Trendyol ile e-ihracat" semineri Konya Ticaret Odası'nda yapıldı.

Seminere Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Üyesi Yardımcısı Mehmet Çakır, Trendyol Ankara Bölge Müdürü İlkcan Soluk ve KTO üyeleri katıldı.

Trendyol e- ihracat ile yurt dışına satışı seminerinin açılış konuşmasını Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Çakır yaptı. Çakır Trendyol ekibine seminere katkılarından dolayı teşekkür ederek şunları söyledi; "Trendyol ile iş birliği içerisinde düzenlediğimiz bu seminerde, Türkiye'nin ve dünyanın e-ticaret ve e-ihracat ve alanlarındaki gelişmelerini inceleyerek işletmelerimize önemli bilgiler sunmayı amaçladık. E-ihracatın günümüzdeki önemi tartışılmaz bir gerçektir. Kü-

reselleşen dünyada, dijital platformlar aracılığı ile sınırları aşarak ürün ve hizmetlerimizin uluslararası pazarlara daha kolay ve etkin bir şekilde erişebilmektedir."

Bu seminerde, e-ihracatın yapısı, e-ticaret verileri, Trendyol üzerinden e-ihracatın nasıl yapıldığı gibi konuları detaylı bir şekilde ele alınacağını anlatan Çakır şöyle devam etti; "E-ihracatı etkileyen faktörler ve gelecek dönemde-

ki hedeflerin paylaşılacağı seminerin, işletmelerimizin e-ihracat stratejilerini geliştirmelerine ve uluslararası pazarlarda rekabet avantajı elde etmelerine katkı sağlamasını temenni ediyorum." Daha sonra kürsüye gelen Trendyol Ankara Bölge Müdürü İlkcan Soluk e ticarette dünyanın önemli bir potansiyeli olduğunu belirterek bu alanda Türkiye'nin de potansiyeli olduğunu, E-ticarette sosyal medyanın da çok önemli olduğunu söyledi.

İNŞAATA KADIN ELİ DOKUNACAK

TOBB Konya Kadın Girişimciler Kurulu (KGK), Konya'da "İnşaatta Kadın Eli" projesini hayata geçiriyor. İnşaat sektöründe yaşanan eleman açığına çözüm olmak amacıyla başlatılan proje ile Konya'da kadın istihdamının artırılması hedefleniyor. Proje kapsamında ilk etapta 15 kadın kursiyere Konya Ticaret Odası Mesleki Eğitim Merkezi'nde verilecek eğitimin ardından staj yapımları ve istihdam edilmeleri sağlanacak. TOBB Konya KGK öncülüğünde, Konya Ticaret Odası (KTO), KTO Mesleki Eğitim Merkezi, Konya Mühendisler Birliği Derneği (KOMÜT) ve Konya Tesisat İnşaat Malzemecileri Derneği (KONTİMDER) işbirliği ile yürütülecek proje-

ye sektörden firmalar malzeme ve usta personel desteğiyle katkı sağlayacak. Proje ile ilgili bilgi veren TOBB Konya KGK Başkanı Meryem Betül Özkardeş, "Ülkemizde kadınların işgücü piyasasına ve istihdama yeterince katılmadığı görülmektedir. Ülkemiz nüfusunun yüzde 49,9'unu oluşturan kadınların çalışma oranı erkek nüfusun çalışma oranına göre çok düşük seviyededir. TOBB Konya KGK olarak kadınların iş gücüne katılmalarını artırmak amacıyla çalışmalar yürütmekteyiz. Aynı zamanda inşaat sektörünün usta ve işçi taleplerine çözüm oluşturmak amacıyla İnşaatta Kadın Eli projesinin çalışmalarına başladık. Projemiz ile yerel

paydaşlar arasındaki işbirliği sayesinde, mesleki eğitimdeki kız öğrenciler öncelikli olmak üzere kadınların inşaat teknolojileri konusunda mesleki eğitim alması sağlanacak. Bu projenin bir başka özelliği, toplumsal önyargıların aksine inşaatlarda kadınların çalışabileceğini ortaya koyması olacaktır. İlk etapta 15 kursiyerin eğitim alacağı projenin faaliyetleri Haziran ayında hayata geçirilecektir. Eğitim alan kadınlar proje paydaşları aracılığıyla istihdam edilecektir. Projeye katkı sağlayan Konya Ticaret Odası'na, KTO Mesleki Eğitim Merkezi'ne, KOMÜT'e, KONTİMDER'e ve sektörden firmalarımıza teşekkür ediyorum" dedi.

ODAMIZ MESLEK KOMİTELERİNİN FAALİYETLERİ

Konya Ticaret Odası meslek komiteleri aylık mutata toplantılarına devam ediyor. Bu toplantılarda bölgemiz ve şehrimizde faaliyet gösteren tüccar ve sanayicilerimizin yaşadıkları sıkıntılar ve problemlerle ilgili görüş alışverişinde bulunulmakta, bunların çözümüne ilişkin çalışmalar yapılarak ilgili mercilere aktarılması sağlanmaktadır. MAYIS-HAZİRAN 2024 tarihleri arasında yapılan toplantılar ve bu toplantılarda alınan kararlar aşağıda verilmiştir.

ASPIR BİTKİSİ DESTEKLERİ ARTIRILMALI VE TÜM İLÇELERE DESTEK VERİLMELİ

Konya Ticaret Odası tarımsal ve bitkisel ürünlerin toptan-perakende ticareti yapan meslek komitesine kayıtlı sektördeki üyelerin katıldığı istişare toplantısı gerçekleştirdi. İlgili meslek komitesi üyeleri Aspir bitkisinin son yıllarda yaşanan ayçiçeği yağı ile zeytinyağı arz sorununa karşı ikame edilebilecek alternatif bir ürün olduğunu dile getirerek konuya ilişkin şu bilgiyi verdiler; "İlimizin iklim ve toprak koşulları da Aspir bitkisi üretimi için son derece elverişlidir. Ancak ilimizin bazı ilçelerinde Aspir bitkisine yönelik verilen destekler bazı ilçelerde verilmemektedir. İlimizin iklim ve toprak koşullarına uygun olan bu bitkiye yönelik tüm ilçelerimizin destek kapsamına alınması ve verilen desteklerin daha da artırılması için ilgi ve destek bekliyoruz." Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Tarım ve Orman Bakanlığı İle Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'ne başvuruda bulunmuş olup sonucu beklenmektedir.

ÜYELERİMİZ TAĞŞIŞ ÜRÜN DENETİMLERİNİN ARTIRILMASINI VE CEZALARIN CAYDIRICI OLMASINI İSTİYOR

Konya Ticaret Odası tarımsal ve bitkisel ürünlerin toptan-perakende ticaretini yapan meslek komitesine kayıtlı sektördeki üyelerin katıldığı istişare toplantısı gerçekleştirdi. İlgili meslek komitesi üyeleri esansiyel yağlar başta olmak üzere değerli birçok yağ çeşidinde piyasaya tağşış ürün arz edildiğini ve bu ürünlerin piyasada haksız rekabete neden olduğunu belirterek, tağşış ürünlerle ilgili denetimlerin daha da artmasını ve cezaların caydırıcı olmasını istedi. Üyelerin yaşamış olduğu bu haksız rekabete karşı gerekli önlemlerin alınması konusunda Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'ne başvuruda bulunmuş olup sonucu beklenmektedir.

ÜYELERİMİZ İSTA (ULUSLARARASI TOHUM TEST BİRLİĞİ) SERTİFİKALI VE SERTİFİKASIZ TOHUM İHRACATINA İZİN VERİLMESİNİ İSTİYOR

Konya Ticaret Odası tarımsal ve bitkisel ürünlerin toptan-perakende ticareti yapan meslek komitesine kayıtlı sektördeki üyelerin katıldığı istişare toplantısı gerçekleştirdi. İlgili meslek komitesi üyeleri son çıkan genelge ile sadece OECD sertifikası olan tohumların ihracatına izin verildiğini belirterek şu bilgileri verdiler: "Yakın zamana kadar OECD'ye (Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı) üye olmayan bazı Orta Asya, Afrika ve Uzak Doğu ülkelere her çeşit tohumu ISTA (Uluslararası Tohum Test Birliği) sertifikalı ve bazı ülkelere de sertifikasız olarak ihraç edilmekteydi. Ancak bu durumu fırsat bilerek kalitesiz tohum gönderen merdiven altı tabir edilen firmalar yüzünden son çıkan genelge ile sadece OECD sertifikası olan tohumların ihracatına izin verilmiş, ISTA sertifikalı (sebze tohumları hariç) veya sertifikasız tohum ihracatı engellenmiştir." Meslek komite üyeleri ağırlıklı olarak tohum ihracatı yaptıkları ülkelerin OECD sistemine yakın zamanda girmelerinin mümkün olmadığını ve eskiden olduğu gibi ISTA sertifikalı veya sertifikasız tohum ihracatına izin verilmesi konusunda destek beklediklerini belirttiler. Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Meslek komitesi üyelerinden gelen bu taleple ilgili başvuruda bulunmuş olup, sonucu beklenmektedir.

STAJ YÖNETMELİĞİNDE YAPILAN DEĞİŞİKLİK ÖĞRENCİLERİN MATBAACILIK SEKTÖRÜNDE STAJ YAPMASINA ENGEL TEŞKİL EDİYOR

Konya Ticaret Odası Matbaacılık ve basım hizmetleri yapan meslek komitesi üyeleri aylık mutata toplantısını gerçekleştirdi.

Meslek Komitesi üyeleri İlimizde grafik ve fotoğraf alanında okuyan 12. sınıf MESEM öğrencileri; matbaa, açık hava reklamcılığı, promosyon, ambalaj, yazılı basım vb. alanlarda, faaliyet gösteren üyelerimizin grafiker olarak çalışan personellerinin, baskı öncesi, açık hava reklamcılığı ustalık ve usta öğreticilik belgeleri olmasına rağmen, grafik ustalık belgeleri olmadığı için işletmelerde eğitim alamadığını, yine bilişim teknolojileri alanında web programcılığı, mobil uygulama geliştirme, bilgisayar teknik servisi vb. alanlarda iş yapan

üyelerimizin işletmelerinde bilgisayar mühendisi, yazılım mühendisi olmasına rağmen bilişim teknolojileri usta öğreticilik belgeleri olmadığı için mühendislerin bulunduğu işletmelerde de öğrenciler eğitim alamadığını belirterek, bu konuda destek beklediklerini ifade ettiler. Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu ilgili mercilere başvuruda bulunmuş olup, sonucu beklenmektedir.

İHRACAT YAPAN SANAYİCİLER YEŞİL PASAPORT KONUSUNDA DESTEK BEKLİYOR

Konya Ticaret Odası Değirmencilik, Tarım ve Endüstriyel Gıda Makinelerinin imalatı yapan meslek komitesine kayıtlı sektördeki üyelerin katıldığı istişare toplantısı gerçekleştirdi. İlgili meslek komitesi üyeleri, Bakanlar Kurulunun 22.03.2017 tarih, 2017/9962 sayılı "İhracatçılara Hususi Damgalı Pasaport Verilmesine İlişkin Esaslar Hakkında Kararı"na göre: son 3 takvim yılı itibarıyla, yıllık ortalama ihracatı; 500 bin ABD doları ile - 10 milyon dolar arasında olan firmalara 1, 10 milyon dolar üzeri ile 25 milyon dolar arasında olan firmalara 2, 25 milyon dolar üzeri ile 50 milyon dolar arasında olan firmalara 3, 50 milyon dolar üzeri ile 100 milyon dolar arasında olan firmalar 4, 100 milyon dolar üzerinde ihracatı olan firmalara ise 5 yeşil pasaport alma hakkı tanındığını, Türkiye'de yeşil pasaport sahibi insan sayısının yaklaşık 1,6 milyon kişi olduğunu ve bunun ancak 100 bininin iş insanı olduğunu belirterek, yeşil pasaport alma şartlarının ağır olması nedeniyle son yıllarda Schengen vizesine başvuran iş insanlarının da çok fazla ret cevabı aldıklarını, konu hakkında çözüm üretmesini talep ettiler. Üyelerimiz 12 yıl çalışan bir devlet memurunun yeşil pasaport alma hakkı kazandığını ve bunun 14 yıla çıkarılarak aradaki 2 yıllık farkın da iş insanlarına verilmesi gerektiğini dolayısıyla ihracatçılara yönelik verilen yeşil pasaport alma şartındaki son 3 takvim yılı itibarıyla yıllık ortalama ihracat rakamlarının düşürülmesini talep ettiler. Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu meslek komitesi üyelerinden gelen bu talep konusunda ilgili mercilere başvuruda bulunmuş olup, sonucu beklenmektedir.

**KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ**

**MODEL
FABRİKA**

**KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ
HAVACILIK
EĞİTİMİ VE
İKTİSADİ
İŞLETMESİ**

**EĞİTİM
VE SAĞLIK
VAKFI**

İŞTİRAKLERİMİZDEN HABERLER

**AKILLI
TEKNOLOJİLER
MERKEZİ**

**MESLEKİ
EĞİTİM
MERKEZİ**

**DIŞ TİCARET
MERKEZİ**

**ULUSLARARASI
FUAR MERKEZİ**

**KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ**

8. HOCA AKHMED YESEVİ ULUSLARARASI BİLİMSEL ARAŞTIRMALAR KONGRESİ, KTO KARATAY ÜNİVERSİTESİ EV SAHİPLİĞİNDE YAPILDI

"8. Hoca Akhmed Yesevi Uluslararası Bilimsel Araştırmalar Kongresi" 45 ülkeden bilim insanının katılımı ile Konya Ticaret Odası (KTO) Karatay Üniversitesi'nde başladı. Kongrede, 305'i uluslararası olmak üzere toplam 572 bildiri sunuldu.

305'i Uluslararası Olmak Üzere 572 Bildiri Sunuldu

Disiplinler arası akademik ve bilimsel çalışmaların birbirine olan olumlu etkilerinin ele alınacağı 8. Hoca Akhmed Yesevi Uluslararası Bilimsel Araştırmalar Kongresi, Konya Ticaret Odası (KTO) Karatay Üniversitesi ev sahipliğinde gerçekleşti. Aynı alanda çalışan bilim insanlarının birbirlerine sunum yapmaları ile daha verimli bir etkileşim oluşturulması hedeflenen kongrede, 267'si Türkiye ve 305'i uluslararası olmak üzere toplam 572 bildiri sunuldu. Kongre, KTO Karatay Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Fevzi Rifat Ortaç, Hazine ve Maliye Bakanlığı Vergi Başmüfettişi Doç. Dr. Mustafa Göktuğ Kaya, Narxoz Üniversitesi akademisyenlerinden Prof. Dr. Elmira Boribay, Çukurova Üniversitesi akademisyenlerinden Prof. Dr. Hakkı Çiftçi, İKSAD New York Partneri Dr. Leslie R. Robinson, İKSAD Başkanı Dr. Mustafa Latif Emek'in açılış konuşmalarıyla başladı.

"Kongrenin, Üniversitemiz Ev Sahipliğinde Gerçekleşmesinden Büyük Mutluluk Duyuyorum"

KTO Karatay Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Fevzi Rifat Ortaç; "8. Hoca Akhmed Yesevi Uluslararası Bilimsel Araştırmalar Kongresi'nin, Karatay Medresesi'nin misyonuna sahip olan üniversitemiz ev sahipliğinde gerçekleşiyor olmasından dolayı büyük mutluluk duyuyorum. Hoca Akhmed Yesevi gibi büyük bir düşünürün adına kongre düzenlenme-

sini oldukça önemsiyorum. Kongrenin gerçekleşmesi için katkı sağlayan ve büyük emekler veren herkesi yürekten tebrik ediyor, kongrenin hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum" şeklinde konuştu.

"Ahmet Yesevi, Orta Asya Türk Dünyasının En Büyük İsmidir"

Hazine ve Maliye Bakanlığı Vergi Başmüfettişi Doç. Dr. Mustafa Göktuğ Kaya konuşmasında; "Kongremizin, disiplinler arası akademik çalışmaların saygınlığına, gelecek perspektifine, bilime ve insanlığa yararlı bir kongre olmasını diliyorum. Tarihte bilinen ilk Türk mutasavvıf unvanını taşıyan Ahmet Yesevi, edebi şahsiyetinden ziyade fikri şahsiyeti ile Orta Asya Türk dünyasının en büyük ismidir. 8. Hoca Akhmed Yesevi Uluslararası Bilimsel Araştırmalar Kongresi'nin mesleğimize, disiplinler arası akademik alana ve ülkemize yararlı, verimli, başarılı bir kongre olmasını temenni ediyorum" ifadelerine yer verdi.

"Kongremiz, Bilimsel Araştırmaların Gelişmesine Katkı Sağlayacak"

İKSAD Başkanı Dr. Mustafa Latif Emek; "8. Hoca Akhmed Yesevi Uluslararası Bilimsel Araştırmalar Kongresi'nin, Selçuklu'nun kadim başkenti, medeniyetin beşiği olan Konya'da yapılıyor olması çok kıymetli. Farklı ülkelerden ve disiplinlerden bilim insanlarının bir araya geldiği kongremiz, bilimsel araştırmaların gelişmesine katkı sağlayacak. KTO Karatay Üniversitesi ve diğer tüm üniversitelerimizin verdiği yüksek eğitim, bilim ve teknolojiye yapılan katkılar ile ülkemizin geleceğinin değişeceğine inancım tamdır. 8. Hoca Akhmed Yesevi Uluslararası Bilimsel Araştırmalar Kongresi'ne emek veren tüm katılımcılarımıza teşekkür ediyorum" dedi. Üç gün süren Hoca Akhmed Yesevi Uluslararası Bilimsel Araştırmalar Kongresi 19 Mayıs 2024 tarihinde sona erdi.

KTO KARATAY ÜNİVERSİTESİ AKADEMİSYENLERİNDEN DOÇ. DR. ULUTAŞ, "AKADEMİK ALTIN KALEM ÖDÜLÜ" NÜN SAHİBİ OLDU

"Akademik Altın Kalem Ödülü" nün Sahibi Doç. Dr. Demet Akarçay Ulutaş Oldu

Altın İnsan Ödülleri, Kanlıca Mihra-
bat Korusu'nda düzenlenen tören-
le sahiplerine verildi. Bu sene altıncı-
sı düzenlenen ödül töreninde İktisadi,
İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi Sosyal
Hizmet Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr.
Demet Akarçay Ulutaş, editörlüğünü
yürüttüğü "Evrensel Değerler Bağla-
mında Etik" kitabıyla büyük bir başarı-
ya imza atarak "Akademik Altın Kalem
Ödülü" nün sahibi oldu.

**"Beni Destekleyen Aileme,
Dostlarıma ve Üniversiteme
Teşekkür Ediyorum"**

Ödül töreninin ardından konuşan Doç.
Dr. Ulutaş, bu değerli ödüle layık gö-
rülmeekten dolayı büyük bir mutluluk
ve onur duyduğunu belirtti. Kendisini

destekleyen ailesine, dostlarına ve üni-
versitesine teşekkürlerini sunan Ulutaş,
ödülünün kendisine ve akademik kari-
yerine ilham verdiğini ifade etti.
Doç. Dr. Demet Akarçay Ulutaş; "İn-
sanlarla paylaşımlar yapmak, yazmak

çocukluk hayalimdi, şimdi tam da ha-
yalimde olduğu gibi keyif aldığım, ken-
dimi gerçekleştirebildiğim bir mesleğe
sahibim. Bu ödül ile insanlara ulaşabil-
diğimi ve mesleğimde doğru bir taraf-
tan ilerlediğimi hissediyorum. Elbette,
kalemim gücünün getirdiği bir sorumlu-
luk var" dedi.

Bu sorumluluğu daha iyi taşıyabilmek
için elinden geleni yapmaya devam
edeceği söyleyen Akarçay Ulutaş; "Bu
ödülümü, bugün dünyanın herhangi
bir yerinde, herhangi bir nedenle hayal
kuramayan, kursa da gerçekleştirmeye
maalesef imkân bulamayan tüm ço-
cuklara, çocuklarımıza, onlara kalemim
gücümüyle daha iyi bir dünya bırakmak
dileğiyle armağan ediyorum. Beni des-
tekleyen, her durumda yanımda olan,
akademiye benimle birlikte gönül veren
aileme, dostlarıma ve üniversiteme te-
şekkür ediyorum" ifadelerine yer verdi.

KTO KARATAY ÜNİVERSİTESİ İNŞAAT MÜHENDİSLİĞİ VE MAKİNE MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜMLERİ MÜDEK TARAFINDAN AKREDİTE EDİLDİ

**"İnşaat Mühendisliği ve Makine
Mühendisliği Bölümleri 2026'ya
Kadar Akredite Edildi"**

MÜDEK Değerlendirme Ekibi, KTO
Karatay Üniversitesi Mühendis-
lik ve Doğa Bilimleri Fakültesi İnşaat
Mühendisliği ve Makine Mühendisliği
Bölümlerini; teknoloji ve bilişim alt ya-
pısı, fiziki kaynak yeterliliği ile akademik

faaliyetleri bakımından değerlendirdi.
Tüm kriterlerin dikkate alınarak hazır-
landığı sonuç raporunun ardından 1 yıllık
çalışmanın sonunda, KTO Karatay Üni-
versitesi Mühendislik ve Doğa Bilimleri
Fakültesi İnşaat Mühendisliği ve Maki-
ne Mühendisliği Bölümleri, Mühendislik
Eğitim Programları Değerlendirme ve
Akreditasyon Derneği (MÜDEK) tarafın-
dan 30.09.2026 tarihine kadar akredite
edildi.

**"Üniversitemiz, Öğrencilerine
Sunduğu Eğitim İmkânlarının
Yüksek Standartlarda Olduğunu Bir
Kez Daha Kanıtlamıştır"**

Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi
İnşaat Mühendisliği ve Makine Mühen-
disliği Bölümlerinin MÜDEK tarafından
akredite edilmesinden büyük mem-
nuniyet duyduklarını dile getiren KTO
Karatay Üniversitesi Rektörü Prof. Dr.
Fevzi Rifat Ortaç; "Mühendislik ve Doğa

Bilimleri Fakültesi İnşaat Mühendisli-
ği ve Makine Mühendisliği Bölümleri-
mizin Mühendislik Eğitim Programları
Değerlendirme ve Akreditasyon Derne-
ği (MÜDEK) tarafından akredite edilme-
sinden dolayı büyük bir gurur ve mem-
nuniyet duyuyoruz. Bu akreditasyon,
üniversitemizin eğitim kalitesi ve aka-
demik başarılarının bir göstergesidir.
MÜDEK Değerlendirme Ekibi tarafın-
dan teknoloji ve bilişim altyapımız, fi-
ziki kaynak yeterliliğimiz ve akademik
faaliyetlerimiz detaylı bir şekilde değer-
lendirilmiştir. Tüm bu alanlarda göster-
diğimiz başarı, üniversitemizin öğren-
cilerine sunduğu eğitim imkânlarının
yüksek standartlarda olduğunu bir kez
daha kanıtlamıştır. Bu süreçte emeği
geçen akademisyenlerimize, idari per-
sonellerimize ve öğrencilerimize des-
teklerinden dolayı teşekkür ederim"

KTO KARATAY ÜNİVERSİTESİ, DÜNYANIN İLK 300 ÜNİVERSİTESİ ARASINDA

KTO Karatay, En İyi Vakıf Üniversiteleri Arasında Yerini Aldı

İngiltere merkezli uluslararası yükseköğretim derecelendirme kuruluşu Times Higher Education tarafından hazırlanan ve sürdürülebilir kalkınma amaçlarının baz alındığı 2024 dünya üniversiteleri etki sıralamasında KTO Karatay Üniversitesi önemli başarılar elde etti.

KTO Karatay Üniversitesi, dünya listelerinde "Eşitsizliklerin Azaltılması" kategorisinde 201-300, "Erişilebilir ve Temiz Enerji" kategorisinde 401-600, "Sağlık ve Kaliteli Yaşam" kategorisinde ise 401-600 bandında yer aldı. Dünyanın en etkili üniversitelerinin sıralandığı raporda KTO Karatay Üniversitesi, Türkiye'deki vakıf üniversiteleri arasında "Genel Etki" sıralamasında 23. sırada, "Eşitsizliklerin Azaltılması" kategorisinde 5. sırada, "Erişilebilir ve Temiz Enerji" kategorisinde 8. sırada, "Sağlık ve Kaliteli Yaşam" kategorisinde 18. sırada ve "Hedefler İçin Ortaklıklar" kategorisinde

KTO Karatay Üniversitesi'nin Başarıları Dünya Sıralamasında

Kategori	Sıra	Sıra	Sıra
Eşitsizliklerin Azaltılması	11.	5.	201-300
Erişilebilir ve Temiz Enerji	31.	8.	401-600
Sağlık ve Kaliteli Yaşam	58.	18.	801-1.000
Genel Etki Sıralaması	67.	23.	1001-1.500
Hedefler İçin Ortaklıklar	90.	29.	1501+

ise 29. sırada yer alarak en iyi üniversiteler arasında gösterildi.

"Başarılarımız, Üniversitemizin Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına Yönelik Çalışmalarının Bir Yansımasıdır"

Times Higher Education tarafından yayınlanan 2024 dünya üniversiteleri etki sıralamasında elde edilen başarılarından duyduğu memnuniyeti dile getiren KTO

Karatay Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Fevzi Rifat Ortaç; "Üniversitemiz, uluslararası yükseköğretim derecelendirme kuruluşu Times Higher Education (THE) tarafından hazırlanan 2024 dünya üniversiteleri etki sıralamalarında önemli başarılarla imza atmıştır. Dünyanın en iyi üniversitelerinin belirlendiği bu prestijli listede yer almak, üniversitemizin sürdürülebilir kalkınma amaçlarına yönelik çalışmalarının bir yansımasıdır. Elde edilen sonuçlar, sürdürülebilir kalkınma hedeflerine verdiğimiz önemin ve bu alandaki çalışmalarımızın ne denli başarılı olduğunu ortaya koymaktadır. Yenilikçi eğitim anlayışımızla, öğrencilerimizin sadece mesleklerinde başarılı bireyler olarak yetiştirilmesi değil, aynı zamanda topluma ve çevreye duyarlı liderler olarak da hazırlanmaları en büyük hedefimizdir. Uluslararası alanda ortaya koydukları bilimsel katkılardan dolayı akademisyenlerimize ve öğrencilerimize teşekkür ediyor, başarılarının devamını diliyorum" dedi.

KTO KARATAY ÜNİVERSİTESİ, YÖK'TEN BEŞ TURUNCU BAYRAK ÖDÜLÜ BİRDEN ALDI

Üniversitelerde engelsiz bir ekosistemin oluşturulmasına yönelik çalışmaların değerlendirildiği "2024 Engelsiz Üniversite Ödülleri" açıklandı. KTO Karatay Üniversitesi 5 ödülün birden sahibi olarak, engelsiz eğitimdeki kararlılığını ve başarılarını bir kez daha tescillemiş oldu.

KTO Karatay Üniversitesi'nde 6 Fakülte, 1 Yüksekokul ve 1 Meslek Yüksekokulu Ödül Aldı

Engelsiz eğitim konusundaki öncülüğünü ve bu alandaki kararlı çalışmalarını bir kez daha gözler önüne seren KTO Karatay Üniversitesi, merkez kampüsünde yer alan Tıp Fakültesi, Hukuk Fakültesi, Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi, Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, İktisadi İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi, Yabancı Diller Yüksekokulu, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Turuncu Bayrak Ödüllerinin sahibi oldu.

Beş Turuncu Bayrak Ödülü, KTO Karatay Üniversitesi'nin Oldu

Bu yıl 112 üniversiteden toplam 1.709 başvurunun yapıldığı Engelsiz Üniversite Ödülleri, engelli öğrencilerin günlük yaşamda karşılaştığı engelleri en aza

indirme, mekânlarda erişilebilirlik sağlama ve eğitim imkânlarına kolaylıkla erişimini temin etme gibi alanlarda en başarılı çalışma gerçekleştiren 76 üniversiteye verildi. Bu bayraklardan 228'i "turuncu bayrak", 55'i eğitimde erişilebilirliğe verilen "yeşil bayrak" ve 36'sı da sosyokültürel faaliyetlerde erişilebilirliğe verilen "mavi bayrak" oldu.

Engelli bireylerin üniversite kampüsünde sorunsuz bir şekilde hareket etmeleri için engelli yollarının, rampalarının, asansörlerin düzenli bakımı ve kullanılabilirliği konusunda titizlikle çalışılması, engelli öğrencilerin tüm binalara erişiminin kolaylaştırılması, sınıfların ve laboratuvarların engelli bireylerin ihtiyaçlarına uygun hale getirilmesi ve birçok proje, KTO Karatay Üniversitesi'ne "Mekânda Erişebilirlik" dalında 5 Turuncu Bayrak Ödülü getirdi.

KTO KARATAY ÜNİVERSİTESİ, ISO 50001 ENERJİ YÖNETİM SİSTEMİ BELGESİ ALDI

Geleceğe yönelik sürdürülebilir enerji politikaları benimseyen ve enerji yönetimi alanında kalite odaklı yaklaşımlar sürdüren Konya Ticaret Odası (KTO) Karatay Üniversitesi, başarılarına bir yenisini daha ekledi. KTO Karatay Üniversitesi, enerji yönetimi uygulamaları ile "ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi Belgesi" almaya hak kazandı.

Enerji verimliliği, çevre dostu politikalar ve kalite standartlarına yönelik benimsediği yenilikçi uygulamalarıyla KTO Karatay Üniversitesi, "ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi Belgesi" aldı. KTO Karatay Üniversitesi'nde gerçekleşen törende, Türk Standartları Enstitüsü (TSE) Başkanı Mahmut Sami Şahin, KTO Karatay Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Fevzi Rifat Ortaç'a ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi Belgesi'ni takdim etti.

"Üniversitemiz Enerji Verimliliğinde Lider Konumda"

Kalite yönetimine üniversite olarak büyük önem verdiklerini ve ISO 50001 Sertifikası ile yeni bir alanda kalitelerinin tescil edilmesinden dolayı duyduğu memnuniyeti ifade eden KTO Karatay Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Fevzi Rifat Ortaç; "Üniversite olarak, eğitim ve akademik başarıya odaklanmanın yanı sıra sürdürülebilirlik ve enerji verimliliği konularında da Türkiye'de öncü olmak istiyoruz. ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi Belgesi almak, bu misyonun bir yansımasıdır. Kurumumuzda sürdürülebilirlik ilkelerine uygun olarak hareket ediyor, enerji kullanımımızı optimize etmek ve çevresel etkilerimizi en aza indirmek için yoğun çaba sarf ediyoruz. Üniversitemizde kapsamlı enerji etüt-

leri gerçekleştirerek, etkili enerji yönetimi uygulamalarına olan bağlılığımızı gösteriyoruz. Bu etütler, üniversitemizin iyileştirme alanlarını belirlemesine, enerji kullanımını optimize etmesine ve sürdürülebilirlik çabalarını geliştirmesine olanak tanıyor. Enerji verimliliğinin artırılması adına yapılan yatırımlar ve uygulanan stratejiler sayesinde hem maliyetlerimizi azaltıyor hem de öğrencilerimize ve personelimize daha sürdürülebilir bir çevre sunuyoruz" dedi.

TSE Başkanı Mahmut Sami Şahin ise sertifika takdiminde "ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi Sertifikası, enerji yönetimi konusundaki en yüksek uluslararası standartlardan biridir. KTO Karatay Üniversitesi'nin bu alandaki çalışmaları tescillenmiş oldu. Kalite yönetimi anlamında yüksek bir bilince sahip olan üniversitemizin Rektörü başta olmak üzere tüm çalışanlarını tebrik ediyorum" ifadelerine yer verdi.

KONYA TİCARET ODASI VE MEVLANA KALKINMA AJANSI ARASINDA İŞ BİRLİĞİ PROTOKOLÜ

Konya Ticaret Odası (KTO) ve Mevlana Kalkınma Ajansı (MEVKA), firmalara dijital dönüşüm, verimlilik ve ihracat yolculuklarında destek olma amacıyla önemli bir işbirliği protokolü imzaladı.

Bu protokol çerçevesinde, KTO Teknoloji ve Eğitim Kampüsü bünyesinde bulunan Konya Model Fabrika ve Dış Ticaret Merkezi'nden hizmet alan firmalar, Mevlana Kalkınma Ajansı'nın teknik destek programından faydalanabilecekler. Bu iş birliği, firmalarımızın dijital dönüşüm süreçlerini hızlandırmayı, verimliliklerini artırmayı ve ihracat kapasitelerini geliştirmeyi hedefliyor.

Bu bağlamda, KTO Teknoloji ve Eğitim Kampüsü'nün sunduğu imkanlar ve Mevlana Kalkınma Ajansı'nın sağladığı teknik desteklerle, bölgedeki işletmelerin büyüme potansiyelini maksimuma çıkarmak amaçlanmaktadır.

KONYA MODEL FABRİKA 3. DANIŞMA KURULU TOPLANTISI GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Konya Model Fabrika 3. Danışma Kurulu Toplantısı, Konya Model Fabrika yetkilileri ve danışma kurulu üyelerinin katılımıyla başarılı bir şekilde gerçekleştirildi.

DENİZLİ SANAYİ ODASI, KTO DIŞ TİCARET MERKEZİ'Nİ ZİYARET ETTİ

Denizli Sanayi Odası (DSO) personelleri, Konya Ticaret Odası Dış Ticaret Merkezi'ni ziyaret ederek, bölgedeki dış ticaret uygulamalarını yerinde inceledi. Ziyaret sırasında Denizli Sanayi Odası İhracat İşlemleri ve Teşvikleri Uzmanı Aslı Öztürk, KTO Dış Ticaret Merkezi'nde uluslararası ticaret süreçleri hakkında detaylı bilgiler aldı. Denizli Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Selim Kasapoğlu, teknik ziyaretlerin sanayi alanındaki yenilikçi yaklaşımları inceleme ve iki bölge arasındaki iş birliğini artırma yönünde önemli olduğunu belirtti.

ELEVEX 2024'TE "ASANSÖR SEKTÖRÜNDE MESLEKİ EĞİTİME FARKINDALIK VE SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMADA MESLEKİ EĞİTİMİNİN ÖNEMİ" PANELİ DÜZENLENDİ

Konya, Türkiye'nin asansör sektöründeki üretim ve ihracat küssü olarak ELEVEX 2024 Asansör ve Teknolojileri Fuarı'na ev sahipliği yaptı. Bu önemli etkinlik kapsamında, TASIAD (Tüm Asansör Sanayici ve İş İnsanları Derneği) tarafından "Asansör Sektöründe Mesleki Eğitime Farkındalık ve Sürdürülebilir Kalkınmada Mesleki Eğitiminin Önemi" konulu bir panel düzenlendi. 23 Mayıs 2024 tarihinde gerçekleştirilen panel, TASIAD Yönetim Kurulu Başkanı Yasemin Bulut'un moderatörlüğünde yapıldı. Panelde, mesleki eğitimin önemi ve sektörel sürdürülebilir kalkınmadaki rolü vurgulandı. Konya Ticaret Odası Mesleki Eğitim Merkezi Müdürü Durmuş Akdoğan, "Mesleki Eğitiminde Verimliliğin Artırılması İçin Neler Yapılmalı?" başlıklı sunumuyla panelde yer aldı. Akdoğan, mesleki eğitimde verimliliği artırmanın yolları üzerine değerli bilgiler paylaştı.

TRABZON VE KOCAELİ'NDEN GELEN ÖĞRENCİ VE ÖĞRETMENLER KTO MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ'NDE EĞİTİMLERİNİ TAMAMLADI

Trabzon Akçaabat Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nden 16 öğrenci ve 2 öğretmen ile Kocaeli Bahçecik Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nden 10 öğrenci ve 2 öğretmen, KTO Mesleki Eğitim Merkezi'nde bir hafta süren eğitimlerini başarıyla tamamladı. Eğitim programı süresince, öğrenciler ve öğretmenler, mesleki becerilerini geliştirme ve yeni teknikler öğrenme fırsatı buldu. KTO Mesleki Eğitim Merkezi yetkilileri, katılımcılara çeşitli atölye çalışmaları ve uygulamalı eğitimler sunarak, onların mesleki yeterliliklerini artırmaya yönelik kapsamlı bir eğitim programı gerçekleştirdi. Eğitim sonunda, katılımcılara sertifikaları verildi.

GENÇ ASKON ÜYELERİ VE ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİ KTO TEKNOLOJİ EĞİTİM KAMPÜSÜ'NÜ ZİYARET ETTİ

Genç ASKON üyeleri ve beraberindeki üniversite öğrencileri, KTO Teknoloji Eğitim Kampüsü'nü ziyaret ederek kampüste faaliyet gösteren birimler ve yürütülen çalışmalar hakkında detaylı bilgi aldı.

KONYA MODEL FABRİKA'DAN ENDÜSTRİ MÜHENDİSİ ADAYLARINA FARKINDALIK EĞİTİMİ

Konya Model Fabrika, üniversitelerdeki Endüstri Mühendisliği öğrencileri ile bir araya gelerek farkındalık eğitimi gerçekleştirdi. Adayların gelecekteki iş hayatlarının nasıl şekilleneceği, onları nelerin beklediği ve Model Fabrika ekosisteminde bir firmada ne yapmaları gerektiği gibi birçok önemli konu ele alındı.

"Model Fabrika Farkındalık Eğitimleri" kapsamında düzenlenen organizasyonda, "Rol Operatör" olarak Konya Model Fabrika'da çalışma fırsatını yakalamak isteyen adaylarla keyifli ve verimli bir eğitim süreci geçirildi. Katılımcılar, hedefledikleri çalışma hayatlarına yönelik bir yol haritası oluşturma fırsatı buldular.

KONYA TİCARET ODASI'NDAN "ÜRETİMDE ENERJİ VERİMLİLİĞİ VE KARBON AYAK İZİ HESAPLAMA" SEMİNERİ

Konya Ticaret Odası (KTO), Türk Standardları Enstitüsü ve KTO Enerji Verimliliği Merkezi (KTÖEVM) iş birliği ile "Üretimde Enerji Verimliliği ve Karbon Ayak İzi Hesaplama" konulu bilgilendirme semineri, Konya Ticaret Odası Teknoloji ve Eğitim Kampüsü'nde yoğun katılımı gerçekleştirildi. Seminerde, katılımcılara KTO Enerji Verimliliği Merkezi ve hizmetleri hakkında detaylı bir tanıtım sunumu yapıldı. Katılımcılar, enerji verimliliği ve sürdürülebilir üretim konularında bilgi edinme fırsatı buldu.

T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI DAİRE BAŞKANLARINDAN KONYA TİCARET ODASI TEKNOLOJİ VE EĞİTİM KAMPÜSÜ'NE ZİYARET

T.C. Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Ortamlarının ve Öğrenme Süreçlerinin Geliştirilmesi Daire Başkanı Ercan Alpay, İşyeri Tabanlı Mesleki Eğitim Daire Başkanı Süleyman Akgül ve Konya İl Millî Eğitim Müdürlüğü Şube Müdürü Nizamettin Doğan, Konya Ticaret Odası Teknoloji ve Eğitim Kampüsü'nü ziyaret etti.

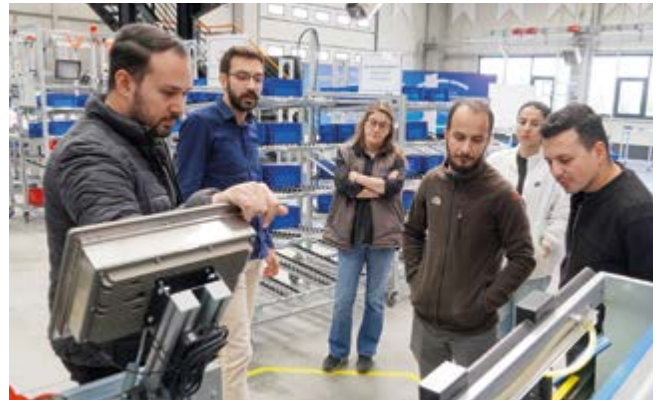
Millî Eğitim Bakanlığı yetkilileri, KTO Mesleki Eğitim Merkezi'nin öğrencilere sunduğu olanakları ve sağladığı katkıları yerinde inceleyerek, merkezde yapılan çalışmaların eğitim süreçlerine olan olumlu etkilerini değerlendirdi.

KTO TEKNOLOJİ VE EĞİTİM KAMPÜSÜ, MÜSİAD SEYDİBEY ÜYELERİNİ BİLGİLENDİRDİ

Konya Ticaret Odası Teknoloji ve Eğitim Kampüsü, MÜSİAD Seydibey Şubesi tarafından üyeleri için düzenlenen bilgilendirme toplantısına katılım sağladı. Toplantıda, KTO Teknoloji ve Eğitim Kampüsü yetkilileri, kampüs bünyesinde bulunan birimlerin sunduğu hizmetler, firmaların bu hizmetlerden nasıl yararlanabileceği ve tamamlanmış projelerin firmalara sağladığı katkılar hakkında detaylı bir sunum yaptı. Katılımcılar, kampüsün sağladığı imkanlar ve projelerden elde edilen sonuçların firmalarına ne tür avantajlar sunabileceğini öğrenme fırsatı buldu.

KONYA MODEL FABRİKA'DA 9. ÖĞREN & DÖNÜŞ PROGRAMI BAŞARIYLA TAMAMLANDI

Konya Model Fabrika bünyesinde, firma temsilcilerinin katılımıyla 4 ay boyunca yürütülen 9. Öğren & Dönüş programının eğitimleri başarıyla tamamlandı.

Program kapsamında, katılımcılar kendilerini ve çalıştıkları işletmeleri bir adım ileri taşımak adına büyük bir gayret gösterdiler. Konya Model Fabrika yetkilileri, programın katılımcıların iş verimliliğini artırma ve işletmelerine değer katma konusundaki önemli katkılarına vurguladı. Eğitimleri başarıyla tamamlayan katılımcılar, kazandıkları bilgi ve becerilerle işletmelerine yenilikçi çözümler sunma yolunda önemli adımlar atmış oldu.

Bir Üniversite İki Diploma

Onlarca programda geçerli **Ücretsiz Çift Anadal Programı** seçeneği ile ikinci bir meslek sahibi olma fırsatı KTO Karatay'da

KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ

BİR EKONOMİ GÜVENLİĞİ MESELESİ

"MARMARA-ORTA ANADOLU SANAYİ DÖNÜŞÜMÜ"

Giriş

Ülkelerin tamamen birbirine eklemlendiği günümüz küresel ticaret koşullarında, bölgesel ve uluslararası arena da Türkiye Cumhuriyeti'nin gücünü ve dayanıklılığını artırmak için kamu, sivil toplum ve özel sektörde sayısız çalışma yapılmaktadır. Türkiye'nin büyüme ve kalkınma hedefleri üzerine yapılan bu çalışmaların temelini sürdürülebilirlik perspektifi oluştururken üretilen projeler; ekonomik, sosyal ve çevresel olmak üzere üç kilit başlığın altında tasarlanmaktadır. Bu çalışmaların odağında yaygın bir şekilde, ekonomik ve sosyal sermayesinde oluşan uçurum ile İstanbul yer almaktadır. Uzun vadeli risklerden korunmak, herkes için kapsayıcı ve adil yaşam olanağı sağlamak söz konusu olduğunda da sadece İstanbul değil, çevre illerle birlikte Marmara Sanayi Bölgesi'nin kayda değer bir kısmının Orta Anadolu'da yeniden konumlandırılması artık bir fikir olmanın dışında; ekonomik, sosyal ve çevresel anlamda sürdürülebilirliğin ve buna ilave olarak ekonomi güvenliğinin birincil şartı olarak karşımıza çıkmaktadır. Bugün Marmara Sanayi Bölgesi'nin Türkiye ekonomisi içerisindeki büyüklüğü, önemi ve katkısı göze alındığında söz konusu bölgenin karşı karşıya kalması muhtemel her türlü tehdidin aynı zamanda tüm ülkenin ekonomi güvenliğine yönelik olduğu değerlendirilmektedir.

Bu raporda, Marmara Sanayi Bölgesi'ndeki İstanbul, Kocaeli ve Bursa illerinde yer alan imalat ve sanayi sektörlerindeki değerlerin kayda değer bir kısmının, Orta Anadolu Sanayi Bölgesi'nde bulunan Aksaray, Ankara, Karaman, Kayseri, Kırıkkale, Kırşehir, Konya, Nevşehir, Niğde ve Yozgat illerine aktarılmasının analiz edilmesi amaçlanmıştır.

1. Ekonomi Güvenliği

"Ekonomi güvenliği" terimi hakkında uzmanlar tarafından güvenliğe ilişkin pek çok tanım yapılmıştır. Bunlar şu şekildedir;

· Wolfers güvenliği, objektif anlamda elde edilmiş değerlere karşı başkaca bir tehdidin olmaması, subjektif anlamda ise bu değerlere karşı başkaca bir saldı-

rı gelmesine ilişkin bir korkunun yaşanmaması hali olarak tanımlar.

· Luciani de güvenliği dışarıdan gelebilecek saldırılara karşı kendini koruyabilme yeteneği olarak tanımlamaktadır.

· Miller'a göre güvenlik, elde bulunan değerlere yönelik bir tehdidin olmaması ve eğer bir tehdit oluşursa da maruz kalınan tehdidin rasyonel bir maliyetle savuşturulabilme kapasitesidir.

· Homer-Dixon'a göre güvenlik; bireylerin fiziksel, sosyal ve ekonomik refahlarının korunmasıdır.

· Levent Yılmaz'a göre ekonomi güvenliği, bir ülke vatandaşlarının yakalamış olduğu yaşam standardının sürdürülebilir olmasını sağlayacak elde edilmiş değerlerin himaye edilmesi ve yaşam standardını artıracabilecek potansiyel değerlerin de elde edilmesinin önündeki engellerin kaldırılmasıdır.

Marmara Sanayi Bölgesi'nin Sanayi Tesisi ve İstihdam Verileri

İl	Sanayi Tesisi Sayısı	Türkiye'deki Payı (%)	Sanayi İstihdam (kişi)	Türkiye'deki Payı (%)
İstanbul	26.251	19,92	769.730	19,87
Kocaeli	3.292	2,50	235.549	6,08
Bursa	10.364	7,86	334.165	8,63
Marmara Sanayi Bölgesi	39.907	30,28	1.339.444	34,58
Türkiye	131.786	100	3.874.190	100

Kaynak: <https://www.tuik.gov.tr/>, <https://www.sanayi.gov.tr/>, 2020 yılı verileri

Kaynak: Üst Ölçekli Mekânsal Stratejik Planlama Projesi, TEPAV

Orta Anadolu Sanayi Bölgesi'nin Sanayi Tesisi ve İstihdam Verileri

İl	Sanayi Tesisi Sayısı	Türkiye'deki Payı (%)	Sanayi İstihdam (kişi)	Türkiye'deki Payı (%)
Ankara	10.717	8,13	227.583	5,87
Konya	7.669	5,82	111.595	2,88
Kayseri	3.765	2,86	91.866	2,37
Nevşehir	710	0,54	7.690	0,20
Yozgat	599	0,45	6.944	0,18
Aksaray	533	0,40	15.326	0,40
Niğde	497	0,38	11.435	0,30
Karaman	454	2,86	19.373	0,50
Kırşehir	380	0,29	7.712	0,20
Kırıkkale	314	0,24	8.878	0,23
Orta Anadolu Sanayi Bölgesi	25.638	21,97	508.402	13,13
Türkiye	131.786	100	3.874.190	100

Kaynak: <https://www.tuik.gov.tr/>, <https://www.sanayi.gov.tr/>, 2020 yılı verileri

Marmara Sanayi Bölgesi Olgunluk Durumu

Sektörler (NACE Rev 2)	İstanbul	Kocaeli	Bursa
Gıda ürünlerinin imalatı	P(**)	P(**)	P(**)
İçeceklerin imalatı			P(**)
Tekstil ürünlerinin imalatı	P(**)		O(***)
Giyim eşyalarının imalatı	O(***)		P(**)
Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	P(**)		
Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ür. im. (mob. hariç)		P(**)	
Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	P(**)		
Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	P(**)		
Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	P(**)	O(***)	
Temel eczacılık ürünlerinin ve ecz.ilişkin malz. im.	P(**)	P(**)	
Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	O(***)	O(***)	O(***)
Ana metal sanayii		O(***)	
Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (mak.teç.har.)	O(***)	O(***)	P(**)
Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	P(**)	P(**)	
Elektrikli teçhizat imalatı	O(***)	O(***)	
Başka yerde sınıflandırılmamış makine ek. İmalatı	O(***)	O(***)	O(***)
Motorlu kara taşıtı, treyler ve yarı treyler imalatı		O(***)	O(***)
Diğer ulaşım araçlarının imalatı		P(**)	
Mobilya imalatı			O(***)

O(***): Olgunluk, P(**): Potansiyel, A(*) : Aday (SSBS)

Not: Herhangi bir yıldız değeri almayan sektörler tabloya dahil edilmemiştir.

Ekonomi güvenliğinin tesisi bir süreçtir. Öncelikle yaşam standardının artırılması sonrasında ise o standardın sürdürülebilir olması ile ilgilendir. Yaşam standardının daha da artması için çaba gösterilmesi gerekir. Fakat esas olan mevcudun korunmasıdır.

2. Marmara Gerçekliği

Marmara Bölgesi, ülkemizde ortaya çıkarılan katma değer merkezi olarak tanımlanmaktadır. Marmara Sanayi Bölgesi ve özellikle İstanbul'un nüfus ve yerleşim düzeyi olarak sıkışık yapıda olması, aslında sanayi bölgesinin gelişme potansiyelini de olumsuz biçimde etkilemektedir. İstanbul tek başına Türkiye'deki sanayi tesisi sayısının beşte birine sahiptir. Marmara Sanayi Bölgesi ise 2022 verileriyle sanayi tesisi sayısının %30,28'lik ve sanayi istihdamının %34,58'lik kısmını oluşturmaktadır. İstanbul-Kocaeli-Bursa'daki sektörlerde faaliyet gösteren işletmelerin çoğunluğunun birbiriyle bağlantılı olduğu da bilinmektedir. Türkiye'deki toplam çalışan sayısının %31,49'u da yine bu bölgede ikamet etmektedir.

3. Orta Anadolu Koridoru

Türkiye'nin ilk kez 2009 yılında gündeme aldığı Türkiye Mekânsal Strateji Planı (TMSP) temelde özellikle büyük kentlerde ortaya çıkan yeni olgular ve sorunlar karşısında geleneksel kapsamlı planlama yaklaşımının yetersiz kalması sonucunda, ani ve büyük değişimlere karşı çözüm üretebilmek için daha esnek bir yaklaşıma ihtiyaç duyulması sebebiyle geliştirilmiştir.

Nitelikli imkân setine ve sıçrama potansiyeline sahip İç Anadolu Bölgesi'nin Koridor yaklaşımı ile kesişen 10 ili; Aksaray, Ankara, Karaman, Kayseri, Kırıkkale, Kırşehir, Konya, Nevşehir, Niğde ve Yozgat planlanan transferin karşı ucuna denk düşmektedir.

Orta Anadolu Sanayi Bölgesi Türkiye GSYH'nin, sanayide %15,21, imalat için %13,14 ve toplamda %12,70'lik payı ile oldukça önemli bir değere sahiptir. Orta Anadolu Sanayi Bölgesi, Türkiye'deki sanayi tesisi sayısının %21,97'lik ve sanayi istihdamının %13,13'lik kısmını oluşturmaktadır. Sahip olduğu değerlerle Marmara Sanayi Bölgesi'ni pek çok manada ikame etme potansiyelini taşıyan Orta Anadolu Sanayi Bölgesi, üretimin niteliğinin yeniden tasarlanması için fırsatları da beraberinde getirmektedir. Bu yeniden tanımlama coğrafi avantajlarla büyüme, yeşil enerji, yerel

iş gücünün katılımı, beraberinde oluşacak teşvikler ve kadınların daha aktif rol alabileceği süreçlerin tasarlanması gibi pek çok seçenek barındırmaktadır.

4. Bölgesel Karşılaştırma

Raporun bu bölümünde Marmara Sanayi Bölgesi ve Orta Anadolu Sanayi Bölgesi için aşağıdaki verilere ait tablolar ayrı ayrı başlıklar halinde sunulmuştur:

- Sektörel Dağılım Verileri
- Sektörel Çalışan Dağılım Verileri
- Organize Sanayi Bölgeleri
- Elektrik Kurulu Gücü ve Altyapı Kapasitesi
- Uzmanlık Çalışan Türü Dağılımı
- Mevcut Elektrik Altyapısı ve Kullanımı, Üretim ve Tüketim Verileri
- İhracat ve İthalat Verileri
- Vergi Verileri

· Konteyner ve Yük Hareketliliği Verileri

5. Metodoloji ve Analiz

Marmara Sanayi Bölgesi'nde yer alan İstanbul, Kocaeli ve Bursa ile Orta Anadolu Sanayi Bölgesi'nde yer alan Aksaray, Ankara, Karaman, Kayseri, Kırıkkale, Kırşehir, Konya, Nevşehir, Niğde ve Yozgat illerinin sektörel istihdam sayıları baz alınarak Üç Yıldız Tekniği (European Cluster Observatory (ECO) platformu tarafından geliştirilen bir teknik) ve Uyum Analizi ile sektörlerin olgunluk seviyelerinin belirlenmesi ve kümelenmesi analizleri gerçekleştirilmiştir.

Analizde, belirlenen sanayi bölgelerinde yer alan illerdeki sektörel istihdam sayısına göre il ve sektörlerin kümelenmesi yapılmıştır. Analizde kullanılan veriler, yine Ek 2'de sunulan tablolardan alınmıştır. Sektörlerin aldıkları yıl-

dizlara göre kümelenme düzeylerinin belirlenmesinde; üç yıldız alan sektörler için "olgun küme", iki yıldız alan sektörler için "potansiyel küme" ve tek yıldız alan sektörler için de "aday küme" ifadeleri kullanılmıştır. Marmara Sanayi Bölgesi, olgunluk durumu verileri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

İki boyutlu düzlemde satır, illeri; sütün ise çalışan sayısına göre sektörleri göstermektedir. Analiz sonucunda her iki bölge için ayrı ayrı grafik ortaya çıkmış, sonuçların tek grafikte görülebilmesi adına iki grafik birleştirmiştir. Grafikte birbirine yakın olan il ve sektörlerin birbirleriyle uyumlu olduğu görülmektedir. Uyum analizi verileri öncelikli olmak üzere, araştırma sonuçlarına göre farklı sektörlerdeki imalatların aktarılmasının uygun olacağı iller aşağıdaki şekilde haritalandırılmıştır.

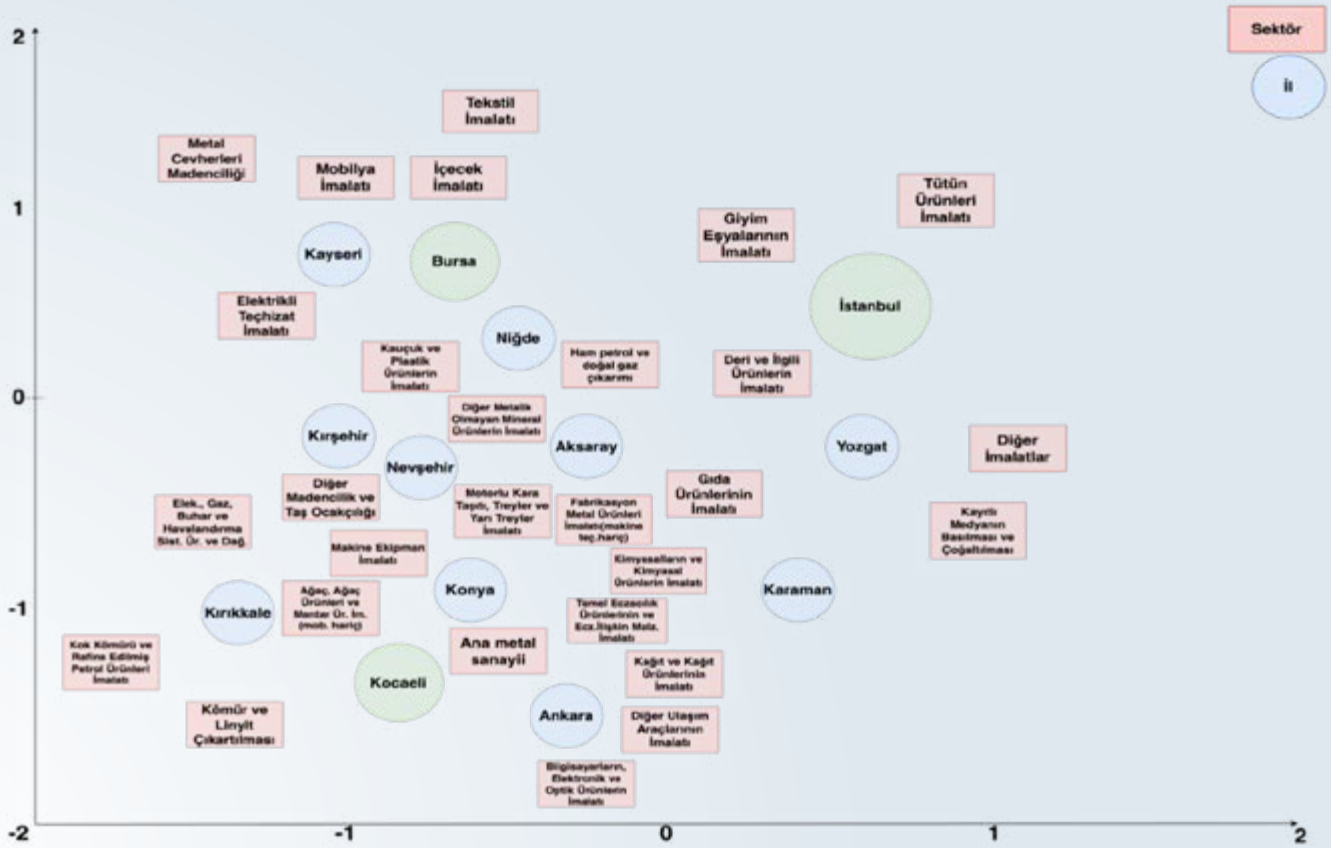
Orta Anadolu Sanayi Bölgesi, olgunluk durumu ise aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

Orta Anadolu Sanayi Bölgesi Olgunluk Durumu

Sektörler (NACE Rev 2)	Aksaray	Ankara	Karaman	Kayseri	Kırıkkale	Kırşehir	Konya	Nevşehir	Niğde	Yozgat
Kömür ve linyit çıkartılması		A ^(*)								A ^(*)
Ham petrol ve doğal gaz çıkarımı	A ^(*)	A ^(*)							A ^(*)	
Metal cevherleri madenciligi		A ^(*)		P ^(**)					P ^(**)	A ^(*)
Diğer madencilik ve taş ocakçılığı	A ^(*)	A ^(*)	A ^(*)	P ^(**)	A ^(*)	A ^(*)	P ^(**)	P ^(**)	O ^(***)	A ^(*)
Gıda ürünlerinin imalatı	P ^(**)	P ^(**)	O ^(***)	A ^(*)	A ^(*)	P ^(**)	O ^(***)	P ^(**)	P ^(**)	P ^(**)
İçeceklerin imalatı		A ^(*)		A ^(*)		A ^(*)		A ^(*)	A ^(*)	A ^(*)
Tekstil ürünlerinin imalatı				O ^(***)					P ^(**)	
Giyim eşyalarının imalatı	P ^(**)							A ^(*)		P ^(**)
Deri ve ilgili ürünlerin imalatı		A ^(*)	P ^(**)				P ^(**)		A ^(*)	
Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ür. İmalatı		A ^(*)		P ^(**)			A ^(*)			A ^(*)
Kâğıt ve kâğıt ürünlerinin imal.		A ^(*)	A ^(*)	P ^(**)			A ^(*)			
Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması		P ^(**)	A ^(*)				A ^(*)			A ^(*)
Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imal.		A ^(*)		A ^(*)	P ^(**)		A ^(*)			
Temel eczacılık ürün. ilişkin malz. im.		P ^(**)					A ^(*)			
Kauçuk ve plastik ürünlerin imal.	P ^(**)	P ^(**)		P ^(**)		O ^(***)	O ^(***)			
Diğer metalik olmayan mineral ürün imal.	A ^(*)	P ^(**)		P ^(**)		A ^(*)	P ^(**)	P ^(**)	P ^(**)	P ^(**)
Ana metal sanayii		A		O ^(***)	P ^(**)	P ^(**)	O ^(***)			
Fabrikasyon metal ürün imal. (mak.teç.har.)	P ^(**)	O ^(***)		O ^(***)	P ^(**)		O ^(***)			P ^(**)
Bilgisayar, elektronik ve optik ürün imalatı		O ^(***)			A ^(*)					A ^(*)
Elektrikli teçhizat imalatı		O ^(***)		O ^(***)			A ^(*)			
Başka yerde sınıflandırılmamış mak. ekip imal.		O ^(***)					O ^(***)	A ^(*)		
Motorlu kara taşıtı, treyler ve yarı tr. İmalatı	O ^(***)	P ^(**)					O ^(***)	P ^(**)		
Diğer ulaşım araçlarının imalatı		O ^(***)								
Mobilya imalatı		O ^(***)		O ^(***)	P ^(**)		A ^(*)			

O^(***): Olgunluk, P^(**): Potansiyel, A^(*): Aday (SSBS)

Uyum Analizi Sonuçları ile İstihdam Sayısına Göre İl ve Sektörlerin Kümelmesi

Gıda ürünleri imalatı

İçecek imalatı

Tekstil ürünleri imalatı

Giyim eşyaları imalatı

Deri ve ilgili ürün imalatı

Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)

Kâğıt ve kâğıt ürünleri imalatı

Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması

Kimyasallar ve kimyasal ürünler imalatı

Temel eczacılık ürünleri ve eczacılığa ilişkin malzeme imalatı

Kauçuk ve plastik ürünler imalatı

Diğer metalik olmayan mineral ürünler imalatı

Ana metal sanayi

Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine teçhizatı hariç)

Bilgisayarlar, elektronik ve optik ürünler imalatı

Elektrikli teçhizat imalatı

Makine ekipmanı imalatı**Motorlu kara taşıtı, treyler ve yarı treyler imalatı****Diğer ulaşım araçlarının imalatı****Mobilya imalatı****6. Orta Anadolu Sanayi Bölgesi
Detaylı Değerlendirme**

Bu bölümde, Orta Anadolu Sanayi Bölgesinde incelenen 10 il; Sanayi Sicil Bilgi Sistemi (SSBS) kayıtlarına göre sanayi görünümü, kayıt yaptıran ve sildiren işletme sayısı, sektörler ve istihdam verileri, şehirde öne çıkan sektörler gibi farklı başlıklarda incelenmiştir.

7. Planlamada Kritik Başlıklar

Kesinleşen plan doğrultusunda Marmara Sanayi Bölgesi'nden Orta Anadolu Sanayi Bölgesi'ne geçecek uzmanlar, işçiler ve aileleri için barınma ihtiyacı öncelikli olarak karşılanmak zorundadır. Bu bağlamda belirlenecek organize sanayi alanlarının yakınına ve bağlantılı olan bölgelere, şehirlerin konut fiyatlarındaki dengeli de bozmamak için yeni yerleşim alanlarının yapılması ve tüm sosyal ihtiyaçlarını karşılayabilecekleri yapılanmanın oluşturulması hassasiyetle yürütülmesi gereken süreçlerdir. Diğer yandan Marmara Sanayi Bölgesi'nde kalmayı tercih eden çalışan nüfus ya da aileler için çeşitli ekonomik programların, alternatif istihdam projelerinin devreye sokulması da ayrı bir zorunluluktur.

Belirlenecek olan organize sanayi bölgelerine yapılacak yeni sanayi tesislerinin inşaatı için gerekli olan fizibilite raporlarının hazırlanması ayrı bir çalışmayı gerektirmektedir. Ayrıca Orta Anadolu Sanayi Bölgesi'nde oluşacak sanayi tesislerinin üretim yapabilme-

leri için gerekli enerji altyapılarının geliştirilmesi ve yeni enerji tedarik ağlarının oluşturulması da planlamaya dahil edilmesi gereken kritik konuların başında gelmektedir.

Planlamayı tamamlarken sorulması gereken sorular şunlar:

- Türkiye ekonomisinde ve uluslararası piyasada hangi sektörler büyüme potansiyeli taşımaktadır?
- Bölge altyapısı tamamlandığında bugüne kadar sıkışıklık sebebiyle denememiş hangi iş alanları açılabilir?
- Yeşil enerjiyi kullanarak çevre hedeflerimizin ne kadarına uyumlanabilir ve dışa bağıllığımızı azaltabiliriz?
- Bölgede oluşacak yeni istihdam konuları nelerdir? Nasıl bir hazırlık yapmamız gerekmektedir?
- Marmara Bölgesi'nde yoğunluğun azalmasıyla şehirlerin yaşam kalitelerini yükseltmek için nasıl düzenlemeler yapılabilir?

8. Altyapı Yatırımları

Marmara Sanayi Bölgesi'ndeki sanayi ve üretim değerlerinin Orta Anadolu Sanayi Bölgesi'ne aktarılması için bölgede ihtiyaç olacak olan lojistik altyapısı ve ağının oluşturulması projenin son ve en önemli ayağını oluşturmaktadır. Marmara Sanayi Bölgesi'nin dönüşümü kapsamında;

- Mersin limanı genişleme projesi (EMH 2)
- Konya-Karaman-Mersin Taşucu Limanı Hızlı Tren Hattı Projesi

- Taşucu Limanı revizyonları
- Orta Anadolu Sanayi Bölgesi'ndeki lojistik merkezlerin kapasite kullanımının optimize edilmesi ve projesi devam eden lojistik merkezlerin aktif hale getirilmesi gereklidir.

Lojistik Merkezler

Türkiye'nin 1 trilyon dolarlık ihracat altyapısını kurmak için lojistik merkezleri projesi oldukça önemlidir. TCDD tarafından planlanan 25 lojistik merkezinden 11'i işletme faaliyetlerine başlamıştır. Bu çerçevede, lojistik merkezleri, ihracat odaklı lojistik altyapısında önemli bir misyona sahiptir. Çalışmada, Orta Anadolu Sanayi Bölgesi'nde yer alan aşağıdaki lojistik merkezler ile ilgili ayrıntılı bilgilere de yer verilmiştir:

- Konya Kayacık Lojistik Merkezi
- Kayseri Boğazköprü Lojistik Merkezi
- Karaman Lojistik Merkezi
- Ankara Lojistik Üssü

Sonuç ve Değerlendirme

Bir ülkenin ekonomik ve demografik yoğunluğunun tek bir bölgeye konumlandırılması ve/veya planlanması pek çok açıdan riskler barındırmaktadır. Bu risklerin en yıkıcı ve en maliyetli olanı doğal afetler olmakla birlikte diğer bazı nedenler de söz konusu bölgenin dönüşümünü gerektirebilir.

Ekonomik ve demografik yoğunluğun tek bir bölgede oluşmasının aşağıdaki riskleri ve sorunları doğurduğu değerlendirilmektedir:

Mevcut Demiryolu Ağ Yapısı

Kaynak: TCDD

- Ülke içinde bölgelerarası gelişmişlik farklarının oluşması ve/veya artması,
  - Ülke içinde gelir dağılımı adaletinin bozulması,
  - Eşitsizliklerin oluşması ve/veya artması,
  - Yüzölçümüne oranla nüfus yoğun şehirler oluşması, toplu taşımının yetersiz kalması,
  - Nüfus yoğun şehirlerde hayat pahalılığı ve trafik tıkanıklığının artması, yeşil alanların azalması,
  - Sanayileşme ve trafik yoğunluğu ile hava-çevre kirliliğinin artması.
  - Geniş perspektifte ülkenin rekabetçi olduğu alanlarda rekabet avantajını kaybetme riski,
  - Olası bir afette büyük sayılarda can kaybı ve travma yaşanması
  - Afet anından itibaren can kayıplarıyla birlikte bölgede üretimin durması, sanayi tesislerinin çalışamaz olması
  - Afet sonrası dönemde de devam edecek ekonomik kayıplar ile yeniden toparlanmanın güçleşmesi
- Elbette tüm bu sorunları ortadan kaldıracak veya riskleri tamamen yok edecek tek bir politika önerisi geliştirmek imkansızdır. Öte yandan bu raporda da Türkiye için önerildiği üzere yeniden konumlandırma ile belli riskler en aza

indirgenirken belli sorunlar da bertaraf edilebilir.

Marmara Sanayi Bölgesi'nin Türkiye ekonomisi için önemi açıktır. Hatta raporda arz edilen verilere bakıldığında barındırdığı riskler itibarıyla bölgenin ekonomisi ve sosyal hayat içerisindeki payının bu seviyelere gelmeden önlem alınması gerektiği değerlendirilmektedir.

6 Şubat 2023'te başlayan Kahramanmaraş merkezli depremlerin sonucunda yaşanan kayıpları unutmadan raporumuzun konusu olan ekonomi güvenliği açısından bakarak olası Marmara depreminin maliyetinin ne olacağı konusu ise büyük ve uzun süreli bir risk barındırmaktadır. Bu bakımdan ülke ekonomisinin neredeyse yarısına karşılık gelen Marmara Sanayi Bölgesi'nin bir kısmının Orta Anadolu'da konumlandırılmasının uzun vadeli getirilerinin sadece ekonomik değil aynı zamanda stratejik bir değere sahip olduğu ifade edilebilir.

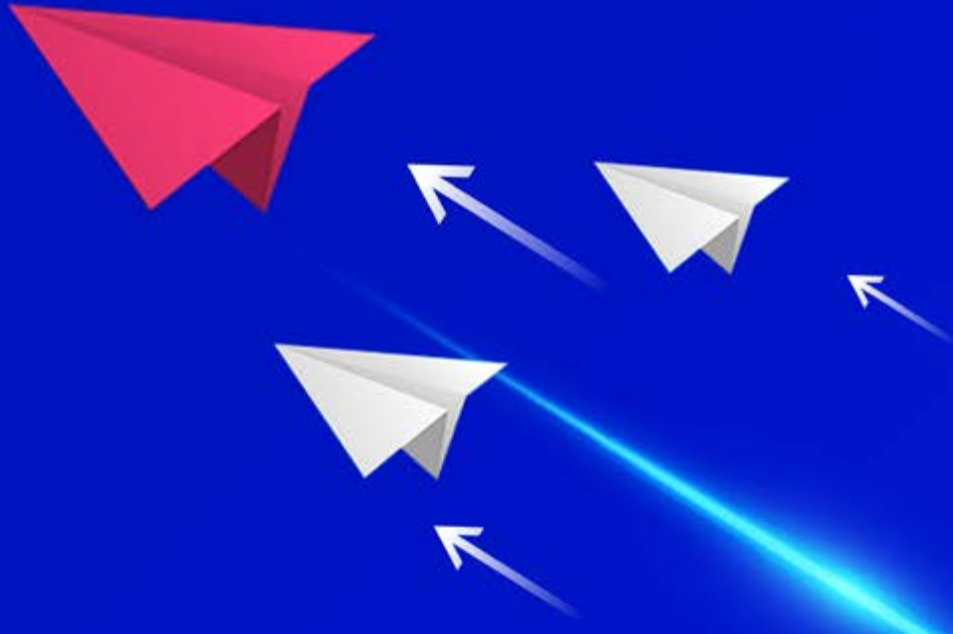
Öte yandan söz konusu yeniden konumlandırmanın maliyetinin olası bir doğal afetin oluşturacağı maliyete görece olarak ihmal edilebilir seviyelerde olacağı da düşünülmektedir. Zamana yayılmış ve planlı bir yeniden konum-

landırmanın maliyeti ile tek seferlik bir yıkımın oluşturacağı tahribat arasındaki farka bakıldığında karşılaştırma yapmaya bile gerek olmadığı görülecektir. Diğer yandan Orta Anadolu'daki şehirlerin altyapısı, sanayicilerin tecrübelerinin ve şehirlerdeki büyüme iştahı söz konusu yeniden konumlandırma için oldukça cazip bir iklim sağlamaktadır.

Marmara Sanayi Bölgesi'nin kayda değer bir kısmının Orta Anadolu illerinde yeniden konumlandırılmasının Türkiye'nin ekonomi güvenliğine katkı sağlayacağı, bölgeler arası gelişmişlik farklılıklarını azaltacağı, Marmara Sanayi Bölgesi'ndeki yoğunluğu azaltarak fiyatlandırma davranışlarına olumlu katkı sağlayacağı ve nihayet ülke kalkınmasının önündeki potansiyel riskleri en aza indireceği değerlendirilmektedir.

Not: Bu çalışma Kalkınma Odaklı Stratejik Araştırmalar Merkezi (KOSAM) tarafından hazırlanan Bir Ekonomi Güvenliği Meselesi "Marmara-Orta Anadolu Sanayi Dönüşümü" çalışmasından derleme niteliğinde olup, ilgili raporun tam metnine <http://www.kosam.org/> adresinden ulaşılabilir.

Kaynak: KOSAM

KARİYERİNDE YÜKSEKLERİ HEDEFLEYENLERE

YÜKSEK LİSANS VE DOKTORA PROGRAMLARI KTO KARATAY'DA

SON BAŞVURU 21 AĞUSTOS 2024

0533 155 86 82

lisansustu.karatay.edu.tr

KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ

Gizem ERİM ÖZÇELİK
KTO, Ekonomik Araş. ve Proje Müdürlüğü

SAVUNMA SANAYİ SEKTÖR RAPORU DÜNYA-TÜRKİYE-KONYA

1. DÜNYA VE TÜRKİYE GENEL DEĞERLENDİRME

Savunma sanayi, ulusal savunma alanında gerekli olan araç ve gereçlerin üretimini sağlayan sektördür. Aslında kendi sınırlarını belirlemiş her ülke, kendi devamlılığını sağlayabilmek adına bu sınırları korumakla yükümlüdür. Savunma sanayi gelişmiş ülkelerde ekonominin önemli bir bölümüne katkı sağlayan bir sektör haline gelmiştir. Fakat daha az gelişmiş ülkelerde ise kaynağın aktarıldığı ve bu kaynağın gelişimine öncelik verilen sektörler arasında yer almaktadır. Savunma sanayi, ülkelerin güven ve refah içerisinde yaşamaları için gerekli olan önemli unsurlar arasında yer almaktadır.

Dünya genelinde gelişmiş ülkelere bakıldığında, gelişmişlik düzeylerinin ana unsurunun sanayileşme olduğu görülmektedir. Yine bu ülkelerin endüstrileşmesine bakıldığında savunma sanayinin önemli bir göstere olduğu dikkat çekmektedir. Günümüzde savunma sanayi sektöründe öne çıkan ülkelerin başında Amerika Birleşik Devletleri (ABD) ve İsrail gibi ekonomik anlamda gelişmiş, dünyadaki siyasi konumlanışı açısından stratejik bir noktada bulunan ülkeler gelmektedir.

Ülkeler, sahip oldukları askeri ve stratejik gücü korumak, bunları ekonomik ve siyasi avantaja dönüştürmek doğ-

rultusunda çaba göstermektedir. Bu kapsamda ülkelerin sahip olduğu ordu ve operasyon gücü çok önemlidir. Bu güçten kasıt savaşların kazanılmasını sağlayan sanayi ve teknoloji gücüdür. Ülkeler, ordularına operasyon kabiliyeti ve caydırıcı güç olmak niteliği kazandırmak için bütçelerini buna göre şekillendirmektedir.

Dünya askeri harcamaları 2022'de bir önceki yıla göre reel olarak %3,7 artarak 2.240 milyar \$'lık rekor seviyeye ulaşmıştır. Küresel harcamalar 2013-2022 arasındaki on yılda %19 artarak 2015'ten bu yana her yıl artış göstermiştir. Rusya'nın Ukrayna'yı işgali harcamalardaki büyümenin ana itici gücü

olmuştur. Avrupa'da askeri harcamalar 2022 yılında yıllık %13 artmıştır. Bu artış soğuk savaş sonrası dönemde Avrupa'nın toplam harcamalardaki en büyük yıllık artışıdır. Bu olağanüstü büyüme Rusya-Ukrayna Savaşı sonucunda yapılan harcamalardan kaynaklı bir artıştır; ancak diğer birçok Avrupa ülkesi de 2022 yılında askeri bütçesini artırmıştır. Ayrıca, Asya ve Okyanusya'nın bazı bölgelerindeki harcama artışları da 2022'deki küresel büyümeye katkıda bulunmuştur.

SIPRI'nin raporuna göre, Avrupa devletlerinin büyük silah ithalatı 2013-2017 ve 2018-2022 yılları arasında %47 artarken, uluslararası silah transferlerinin

Tablo 8. 3 Büyük İl Verisi

	Toplam	Ankara	İstanbul	İzmir
Sektörel Büyüklük (Ciro(\$))	12.196.447.159	49,78%	16,17%	3,09%
İşletme Sayısı	104	54	25	8
İstihdam	81.132	44.894	17.506	3.271

Kaynak: SASAD

küresel hacmi %5,1 düşmüştür. 2018-2022'deki en büyük beş silah ithalatçısı Hindistan, Suudi Arabistan, Katar, Avustralya ve Çin olarak karşımıza çıkmaktadır. En büyük beş silah ihracatçısı ABD, Rusya, Fransa, Çin ve Almanya olmuştur. Ukrayna'daki savaşın 2018-2022'deki toplam silah transferi hacmi üzerinde yalnızca sınırlı bir etkisi olmuştur; ancak Ukrayna 2022'de büyük bir silah ithalatçısı haline gelmiştir. Türkiye'nin durumuna bakıldığında ise; Türkiye, 2013-2017'de 7. en büyük ABD silah alıcısıyken, 2018-2022'de 27. en büyük ABD silahı alıcısı olmuştur. Türkiye, çoğu savaş gemisi türünü üretebiliyor ancak 2023-2027'de teslim edilmek üzere Almanya'dan sipariş edilen altı denizaltı ve 2023'te teslim edilmek üzere İspanya'dan sipariş edilen bir amfibi hücum gemisi bulunmaktadır. Savunma ve Havacılık Sanayi İmalatçılar Derneği (SASAD) tarafından her yıl hazırlanan Performans Raporu ülkemizde savunma sanayii sektörünün genel durumunu gösteren önemli bir çalışmadır. Bu çalışmanın 2022 yılı verilerini özetleme, ülkemizde savunma sanayiinin gidişatını görmek açısından katkı sağlayacaktır. Buna göre: Türk savunma ve havacılık sektörü verilerine bakıldığında, cironun 2021 yılına göre %20,05'lik bir artışla 2022'de 12,1 milyar \$ olarak gerçekleşmiştir. Alt sektörler incelendiğinde 2022, önceki yıllardan farklı olarak en yüksek pay sivil havacılık alt sektörüne, ikinci sırada askeri havacılık alt sektörüne ait olduğu görülmektedir. Geçtiğimiz yıllarda cirodaki en yüksek paya sahip alt sektör olan kara platformu, %15,42'lik cirouyla üçüncü sırada yer almıştır. Yurt içi satışlar gelirindeki büyümenin yanı sıra, yurt dışı satışlar gelirinde de %36,3'lük bir artış yaşanmıştır. Bu artış Türk savunma sanayinin yurtdışında da büyük bir ilerleme kaydettiğini göstermektedir. Türk savunma sanayi sektörünün ciro rakamlarını ve yıllık değişim yüzdelere gösterilmektedir. Ciro rakamlarına bakıldığında yıllara göre dalgalanmalar görülsede genel anlamda artış yönünde bir seyir izlemektedir. Sektörün 2022 yılında elde ettiği satış tutarı 12,1

milyar \$ olurken, GSYH içindeki payı %1,34'lük artış göstermiştir. Bu artış oranı dünya savunma sanayi performansı ile karşılaştırıldığında olumlu olarak değerlendirilmektedir. Diğer yandan 2022'de bir önceki yıla göre yurt dışı satışlara bölgesel olarak bakıldığında:

- Amerika'ya %47'lik artışla 796 milyon \$,
- Avrupa'ya %84'lük artışla 663 milyon \$,

Orta Doğu, Asya, Afrika ve Güney Amerika'ya %28'lik artışla 2.937 milyon \$'lık satış yapılmıştır. SASAD 2022 Performans Raporu'na göre ülkemizin savunma sanayi alanındaki sektörel büyüklüğü 12,1 milyar \$'dır. Bu büyüklük içerisinde %49,78 ile Ankara birinci, %16,17 ile İstanbul ikinci ve %3,09 ile İzmir üçüncü sırada yer almaktadır. İşletme sayısı ve personel istihdamı açısından bakıldığında da sıralama aynı şekildedir.

2. KONYA EKONOMİSİ VE SAVUNMA SANAYİ

Konya sanayi sektörü, hızlı gelişen ve dinamik imalat sanayi yapısı ile ürün çeşitliliğini giderek artırmaktadır. Savunma sanayinde de her geçen gün söz sahibi haline gelmektedir. Çünkü güvenli jeopolitik konumu ile önemli bir savunma sanayi yatırım alanı olan Konya, mevcut üretim altyapısı-

Konya Savunma Sanayi (Silah-Mühimmat) Tarihçesi;

BİLGİ BANKASI

- Konya, ülkemizin tarım başkenti olarak anılan bir şehirdir. Bunun yanında son yıllarda imalat sanayinde göstermiş olduğu başarılarla da dikkat çekmektedir. Gelişmiş sanayi altyapısının yanında genç ve nitelikli insan kaynağı, konumu ile büyük bir pazarın ortasında yer almaktadır.
- Son 15 yılda sanayi alanında hızlı bir gelişme gösteren Konya, istihdama sağladığı katkı ve yarattığı katma değer ile bölgesinde bir merkez konumuna gelmiştir. 3 devlet-2 özel üniversite, uluslararası fuar merkezi, organize sanayi bölgeleri, uluslararası havalimanı, gelişmiş kara-hava-demir yolu ulaşımı ile ülkemiz için önemli bir sanayi şehri niteliği taşımaktadır.
- Konya otomotiv yan sanayisi; savunma sanayi ve tarım makineleri, raylı sistemler, havacılık sanayi gibi birçok sektöre ürün tedarik etmektedir.
- 2021 yılında Konya Türkiye'nin yaptığı savunma ve havacılık ihracatının yaklaşık %8'ini yapar duruma gelmiştir. Bu alanda ihracat yapan iller arasında İstanbul, Ankara ve Eskişehir'den sonra 4. sırada yer almıştır.

nin savunma sanayine hizmet etme kabiliyetinin yanında, savunma sanayi ana üreticileri için de uygun bir yatırım alanıdır.

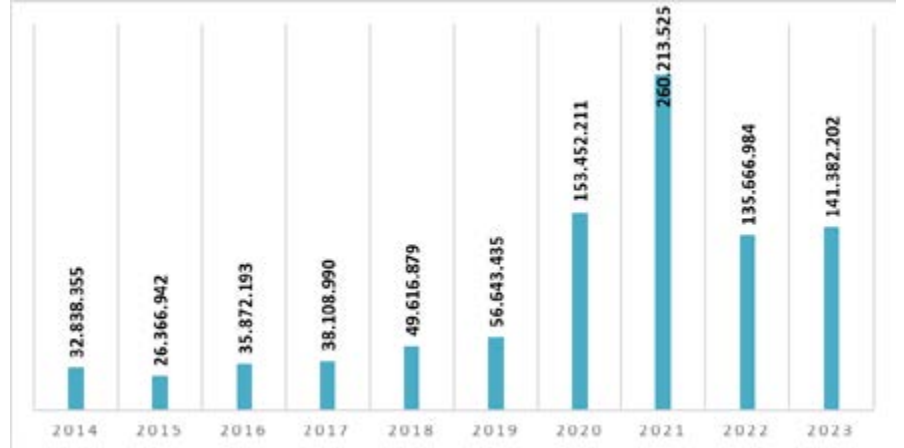
Konya, savunma sanayi ve havacılık sektörü'ne yönelik faaliyetleriyle yerli ve milli üretim odağında yürütülen çalışmalara katkı sağlamaktadır. Bölgede oluşturulan savunma sanayi ve havacılık ekosistemi her geçen gün daha teknolojik ve ileri seviye üretim kabiliyetleri konusunda gelişim göstermektedir.

Konya Sanayi Odası bünyesinde, T.C. Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayi Başkanlığı tarafından kurulan Savunma Sanayi Başkanlığı Konya İl Temsilciliği ile birlikte sektöre yönelik faaliyetler hız kazanmış olup; sektöre yönelik çalışan firma sayısı artış göstermektedir. T.C. Milli Savunma Bakanlığı Askeri Fabrikalar Genel Müdürlüğü ve Tershaneler Genel Müdürlüğü onaylı tedarikçi listesinde Konya'dan 43 firma yer almaktadır. Ayrıca T.C. Savunma Sanayi Başkanlığı tarafından yürütülen YETEN Projesinde 75 firma ve EYDEP Projesinde ise 26 firma yer almaktadır.

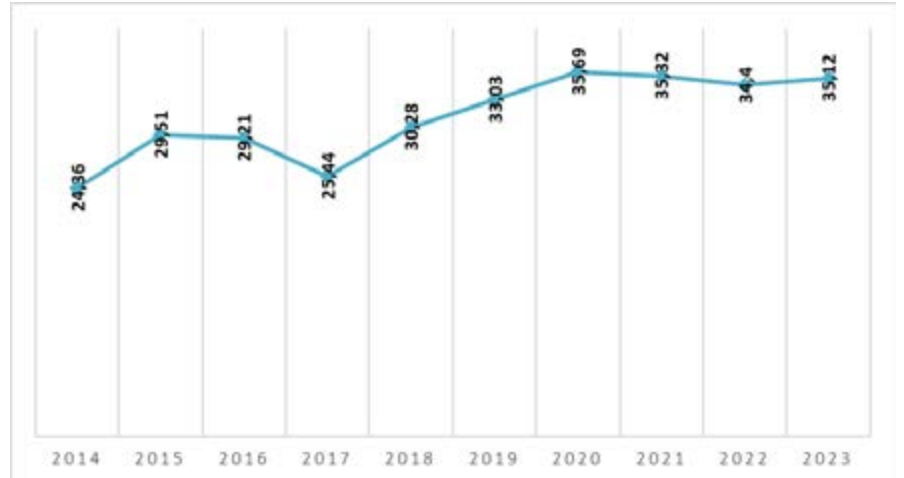
Grafik 21'de Konya'nın savunma sanayi ve havacılık sektörü ihracatı son 10 yıl rakamları görülmektedir. Buna göre 2023 yılında %330,5 oranında artış göstermiştir. Yine 2023 yılında bir önceki yıla göre %4,2 oranında artış göstererek 141,3 milyar \$ olarak gerçekleşmiştir.

Konya savunma sanayi ve havacılık ihracatı rakamlarına bakıldığında, kg başına düşen ihracat son 10 yılda 24\$ seviyelerinden 35\$ seviyelerine ulaşmıştır. Son 10 yılda kilogram başına düşen ihracat miktarlarındaki artış %44 olarak gerçekleşmiştir. Aselsan Konya Silah Sistemleri A.Ş.'nin faaliyete başlamasıyla birlikte, kilogram başına düşen ihracat miktarının ve ihracat rakamının kayda değer seviyede yükselmesi de beklenmektedir.

Savunma sanayi ve havacılık sektörüne yönelik ihracat rakamları incelendiğinde, 2023 yılında en fazla ihracat yapan 5 il aşağıdaki gibidir. Konya 141,3 milyon \$ ihracat yaparak 2023 yılında ilk 5 il arasında 4. sırada yer almıştır.

Grafik 21. Savunma Sanayi ve Havacılık Sektörü Son 10 Yıl İhracat Rakamları- Konya (1000 \$)

Kaynak: <https://tim.org.tr/tr/default>

Grafik 22. Konya Savunma Sanayi ve Havacılık Sektörü Kg Başına Düşen İhracat Rakamları (\$)

Kaynak: <https://tim.org.tr/tr/default>

Konya Savunma Sanayi ve Ekosistemi

- 398 Silah ve Mühimmat Üreticisi Firma (NACE 25.40) (Türkiye'de 650 firma bulunmaktadır.)
- 2021 yılında 260,8 milyon \$ ihracat gerçekleştirilmiştir.
- 2021 yılında Türkiye savunma havacılık sanayi ihracatının %8,2'sini gerçekleştirmiştir.
- 2020'de Türkiye silah mühimmat ihracatının (652 milyon \$) %23,5'ini gerçekleştirmiştir.
- 2020'de Türkiye av tüfeği (GTIP 9303) ihracatının (291 milyon \$) %52,5'ini gerçekleştirmiştir.
- 2021'de Konya toplam ihracatının (2,9 milyar \$) %8,6'sını savunma sanayi alanında gerçekleştirmiştir.
- 2021'de Konya'da en fazla ihracat yapan sektörde 4. sırada yer almıştır.
- Türkiye'de en fazla savunma ve havacılık ihracatı yapan iller arasında Konya 135,8 milyon dolar ihracatla 4. sırada (2022) yer almaktadır.
- 370 mühendis, 205 teknisyen, 858 usta, 596 idari personel, 5624 işçi ve toplamda 7667 kişilik silah konusunda tecrübeli nitelikli işgücü bulunmaktadır.
- 3 Yerli Ana Yüklenici Firma (Türkiye'deki liste 120 firmadan oluşmaktadır) bulunmaktadır. (SSB)

- 11 Üretim İzin Belgesine Sahip Firma (Türkiye'deki liste 166 firmadan oluşmaktadır) bulunmaktadır. (MSB)
- MSB (AFGM) Onaylı Tedarikçi Listesinde 22 firma (Türkiye'deki liste 165 firmadan oluşmaktadır) bulunmaktadır.
- 23 Tesis Güvenlik Belgesine sahip firma bulunmaktadır.
- 2 Küme ve 1 Teknoloji Endüstri Bölgesi bulunmaktadır.
- 1 ASELSAN Konya Silah Sistemleri Tesisi (AKSS) bulunmaktadır.
- Beyşehir'deki bir OSB savunma sanayi alanında ihtisaslaşma sürecindedir.
- 2 Silah İhtisas Sanayi Sitesi (Huğlu-Üzümlü) yapım aşamasındadır.
- 1 Konya Savunma Sanayi A.Ş. (ASELSAN Konya ile ortak) bulunmaktadır.
- 1 Silah Sanayi Teknikerliği Eğitim Programı (Huğlu MYO)
- 1 ASELSAN Konya Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi bulunmaktadır.
- 2 Savunma Sanayi Meslek Lisesi (Huğlu ve Üzümlü) bulunmaktadır.
- 1 Savunma Mekanik Sistemleri Eğitim Dalı (Mehmet TUZA PAKPEN MTAL)
- 1 Uçak Gövde Motor Eğitim Dalı (Ereğli Fatih MTAL)
- 1 Türkiye Silah Test Merkezi-Konya CIP Laboratuvarı
- 2 Savunma Teknolojisi Uygulama ve Araştırma Merkezi bulunmaktadır.
- SSB Yetenek Envanterine (YETEN) giriş yapan 61 firma (Türkiye'de 2216 firma giriş yaptı) bulunmaktadır.

dan büyük bir ivme yakalamıştır. Türk savunma ve havacılık sektörü verilerine göre, sektörün cirosunun 2021 yılına göre %20,05'lik bir artışla 2022'de 12,1 milyar \$ olarak gerçekleştiği görülmektedir. Ülkemizin 2022'de bir önceki yıla göre yurt dışı satışlara bölgesel olarak bakıldığında; Amerika'ya %47'lik artışla 796 milyon \$'lık, Avrupa'ya %84'lük artışla 663 milyon \$'lık, Orta Doğu, Asya, Afrika, Güney Amerika'ya %28'lik artışla 2.937 milyon \$'lık satış yapılmıştır.

Konya, savunma sanayi ihracat rakamlarında ülkemizde ilk 5 içerisinde yer alan ve fiziki altyapıdan, teknik altyapıya, nitelikli iş gücü çalışmalarından eğitim kurumlarına kadar ciddi bir ekosistem kurmaya çalışan bir merkez olma yolunda ilerlemektedir. Konya, 2019 yılındaki 56 milyon \$'lık savunma ve havacılık ihracatını 2020 yılında 153,4 milyon \$'a ve 2021 yılında yaklaşık 260,8 milyon \$'a, 2022 yılında 135,6 milyon \$'a ve 2023 yılında 141,3 milyon \$'a çıkarmıştır. Konya'nın savunma ve havacılık sanayindeki potansiyeli, Huğlu Av Tüfekleri Kooperatifi, ASELSAN Konya yatırımının Konya Teknoloji Endüstri Bölgesinde 2018 yılında gerçekleşmesiyle birlikte önemli bir noktaya gelmiştir.

Konya'nın savunma sanayi artık yeni süreçte; kara araçları, deniz araçları, havacılık ve uzay, muhabere ve elektronik harp sistemler, silah sistemleri, radar ve elektronik harp sistemleri gibi ürün gruplarıyla ilerleyebilecek bir yapıya sahip olması tahmin edilebilir bir durumdur. Böyle bir durumun Konya'nın diğer sektörlerine de teknoloji, mühendislik, kurumsallaşma, Ar-Ge ve inovasyon gibi alanlarda katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

4. KAYNAKÇA

- https://www.sipri.org/sites/default/files/2023-04/2304_fs_milex_2022.pdf
- <https://people.defensenews.com/top-100/>
- <https://www.aa.com.tr/tr/dunya/sipri-nin-ilk-100-savunma-sanayisi-sirketi-listesinde-4-turk-firmasi-yer-aldi/3072590#>
- https://www.sipri.org/sites/default/files/2023-11/fs_2312_top_100_2022.pdf
- <https://www.sipri.org/visualizations/2023/sipri-top-100-arms-producing-and-military-services-companies-world-2022>
- https://www.sipri.org/sites/default/files/2023-03/2303_at_fact_sheet_2022_v2.pdf
- <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/3344374>
- <https://www.konyadayatirim.gov.tr/sectorler/savunma-sanayi>

3. SONUÇ

Savunma sanayi alanı, kalkınma politikaları açısından önemli girdiler sağlayacak bir mekanizma olarak kendi dışında kalan sektörlerin gelişime zorlayacak önemli bir mekanizmadır. Ülkeler kendi askeri ve savunma ihtiyaçlarını karşılamak için savunma sanayinin gelişimi üzerine çalışmıştır. Bu alanda hızlı adımlar atan ülkeler teknoloji ihracatına yönelerek, savunma sanayini günümüzde ulusal ekonomilerine katkı sağlayan ve hatta alıcı ülkeleri bağımlı hale getiren yönde ilerlemiştir.

Dünyada askeri harcamalar 2022 yılında 2,2 trilyon \$'a ulaşmıştır. Dünya genelinde artan karmaşa, çatışma ve belirsizlik ortamı gelecek 5 yıl içerisinde ülkelerin savunma harcamalarında artış yaşanacağını göstermektedir. Küresel harcamalar 2013-2022 arasındaki on yılda %19 artarak ve 2015'ten bu yana her yıl artış göstermiştir. Rusya'nın Ukrayna'yı işgali harcamalardaki büyümenin itici gücü olmuştur.

Türkiye savunma sanayi noktasında özellikle son yıllarda hem ihracat rakamları hem de yerlilik oranı açısından

Tablo 9. Savunma Sanayi ve Havacılık Sektörü İhracat Rakamları İlk 5 İl (2023), (Dolar)

İl	2022	2023	Değişim
İstanbul	2.312.474.887,03	2.771.541.344,68	19,85%
Ankara	1.231.053.287,70	1.785.831.196,11	45,07%
Eskişehir	350.451.025,69	436.449.774,08	24,54%
Konya	135.666.984,45	141.382.201,50	4,21%
Samsun	69.258.901,45	104.411.600,63	50,76%

Kaynak: SASAD

Burçin KABAKCI
KTO, Ekonomik Araş. ve Proje Müdürlüğü

TÜRKİYE'NİN 500

BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU 2023
ve **LİSTEDE**
KONYA'NIN YERİ

1. GİRİŞ

İstanbul Sanayi Odası tarafından bu yıl 56'ncısı hazırlanan Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu listesi 2023 yılı verileri açıklanmıştır. İSO 500'de üretimden satışlar, 2023 yılında 4 trilyon 485 milyar liradan 6 trilyon 374 milyar liraya çıkmıştır. Bir önceki yıl üretimden satışların büyüme hızı yüzde 119 iken, 2023 yılında yüzde 42,1'e gerilemiştir. Bu gerilemenin sebeplerine bakıldığında zaman, yavaşlayan küresel talep, 6 Şubat'ta yaşanan deprem felaketleri ve seçimler sonrasında ekonomik politikalarda yaşanan değişimlerin önemli rol oynadığı söylenebilir. Üretimden satışlardaki reel değişimlere baktığımız zaman, 2023 yılının verileri yılsonu tüketici enflasyonundan arındırıldığında üretimden satışların reel olarak 2022 yılına göre yüzde 13,8 oranında gerilediği görülmektedir.

İSO 500, 2022'de 4.484 trilyon TL olan toplam üretimden satış rakamlarını 2023'de yüzde 42'lik artışla 6.374 trilyon TL'ye çıkarmıştır.

İSO 500 ihracat rakamlarına bakıldığı zaman bir önceki yıla göre yüzde 2,9 düşüş gerçekleşmiştir. 2022 yılında 97 milyar dolar olarak gerçekleşen ihracat rakamı, 2023 yılında 95 milyar dolar olmuştur. İSO 500'ün 2023 yılında Türkiye'nin toplam sanayi ihracatı içindeki payının yüzde 38,7' olarak gerçekleştiği görülmektedir. İSO 500'de faaliyet kârı yüzde 39 artışla 671 milyar TL'den 937 milyar liraya yükselmiştir.

Listenin ilk sırasındaki isim yine değişmemiş ve 484 milyar TL'lik üretimden satış rakamı ile TÜPRAŞ olmuştur. 2022 yılında İSO 500'ün üretimden satışlarının yüzde 9,2'sini gerçekleştiren TÜPRAŞ, 2023 yılında bu oranı yüzde 7,5 olarak gerçekleştirmiştir. 2022 yılında 140 milyar TL'lik üretimden satış rakamıyla üçüncü sırada yer alan Ford Otomotiv, 2023 yılında bu rakamı 238 milyar TL'ye çıkararak ikinci sıraya yükselmiştir. 2022 yılında listenin ikinci sırasında yer alan Star Rafineri 2023 yılında 226 milyar TL'lik üretimden satış rakamı ile üçüncü sırada yer almıştır. İSO 500 verileri özet olarak şu şekildedir:

Listede yer alan ilk 10 firmanın 2022 yılındaki sıralamaları incelendiğinde, ilk sırada yer alan TÜPRAŞ'ın yerini koruduğu, ikinci ve üçüncü sırada yer alan firmaların 2023 yılında yer değiştirdiği görülmektedir. Geçen sene listenin ilk 10'unda yer almayan Mercedes-Benz Türk A.Ş.'nin 8. sıradan, Gramaltın Kıymetli Madenler Rafineri'nin ise 9. sıradan listeye girdiği görülmektedir.

Tablo.1 Türkiye'nin İlk 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Listesinde Yer Alan İlk 10 Firma

Türkiye Sıra	Kuruşlar	Bağı Bulunduğu Oda/Kamu	Üretimden Satışlar Net (TL)	
			2023	2022
1	TÜPRAŞ-Türkiye Petrol Raf. A.Ş.	Kocaeli	484.188.208.633	
2	Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.	İstanbul	238.014.338.237	
3	Star Rafineri A.Ş.	Ege Bölgesi Sanayi Odası	226.774.747.074	
4	İstanbul Altın Rafinerisi A.Ş.	İstanbul	142.530.681.427	
5	Toyota Otomotiv Sanayi Türkiye A.Ş.	Sakarya	127.450.181.339	
6	Oyak Renault Otomobil Fabrikaları A.Ş.	İstanbul	107.208.501.270	
7	Arçelik A.Ş.	İstanbul	99.861.023.084	
8	Mercedes-Benz Türk A.Ş.	İstanbul	94.255.319.762	
9	Gramaltın Kıymetli Madenler Rafineri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	89.948.387.207	
10	Ereğli Demir ve Çelik A.Ş.	İstanbul	79.521.373.857	

Kaynak: www.iso500.org.tr

Tablo. 2 İlk 500'de En Fazla Yükselen İlk 10 Firma

2023	2022	Kuruşlar	Değişim
192	499	Schmid Pekintaş Güneş Enerji Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	307
122	406	Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğü	284
289	474	İSS Hazır Yemek Üretim ve Hizmet A.Ş.	185
200	384	Verde Yağ Besin Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.	184
278	459	Ofi Tarım San. ve Tic. A.Ş.	181
113	281	Çelikler Seyitömer Elektrik Üretim A.Ş.	168
81	247	Same Deutz Fahr Traktör San. ve Tic. A.Ş.	166
254	418	Koluman Otomotiv Endüstri A.Ş.	164
212	358	Nursan Kablo Donanımları San. ve Tic. A.Ş.	146
111	244	Tersan Tersanecilik San. ve Tic. A.Ş.	133

Kaynak: www.iso500.org.tr

İSO 500'ü oluşturan firmaların üretimden satışları 50'lik gruplar halinde değerlendirildiğinde, ilk 50 kuruluşun uzun yıllardır yüzde 50 bandında seyreden ağırlığının bu yıl da sürdüğü görülmektedir.

İSO tarafından oluşturulan 10'lu sektör gruplandırılmasına bakıldığı zaman 2023'de üretimden satışlara göre en yüksek paya sahip olan sektör yüzde 22,5 ile "ana metaller ve makine imalatı sanayii" olmuştur. İkinci sırada yüzde 19,7 ile "kimyasal ürünler, plastik ve kauçuk ürünleri" yer alırken bu sektörün payının geçen seneye göre 3,6 puan altında gerilediği görülmektedir. Üçüncü sırada ise geçen yıla göre payını 3,7 puan artırarak yüzde 17,7'ye çıkaran "kara, deniz taşıtları ve yan sanayii" yer almaktadır.

2. RAKAMLARLA TÜRKİYE'NİN İLK 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU 2023

2023 yılında İSO 500'de bir önceki yıla göre en fazla yükselen firmalara bakıldığında ilk sırada 307 sıra yükseliş yaşayan Schmid Pekintaş Güneş Enerji Sistemleri San. ve Tic. A.Ş. firmasının yer aldığı görülmektedir. Bu firmayı, 284 sıra yükselişle Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğü ve 185 sıra yükselişle

ISS Hazır Yemek Üretim ve Hizmet A.Ş. firmaları izlemiştir.

2022 yılında İSO İkinci 500'de yer alan 35 firma, 2023 yılında İSO 500 listesine yükselmiştir. Listenin ilk sırasında 2022 İSO İkinci 500'de 12. sırada yer alan FNSS Savunma Sistemleri A.Ş. 2023 İSO 500'e 167. sıradan girmiştir. 2022 İkinci 500'de 16. sırada yer alan Onsa Rafineri A.Ş. 2023 İSO 500'de 169. sıradan, 2022 İSO İkinci 500'de 10. sırada yer alan Noksel Çelik Boru Sanayi A.Ş. İSO 500'de 233. sırada yer almaktadır. 2023 yılında İSO 500 listesine 67 adet yeni firma girmiş ancak 13 tanesinin açıklanmasına izin vermiştir. Bu firmaların ilk sırasında listenin 42. sırasında yer alan Türkiye'nin Otomobili Girişim Grubu San. ve Tic. A.Ş. yer alırken, ikinci sırada Yeniköy Kemerköy Elektrik Üretim ve Ticaret A.Ş. yer almaktadır.

İSO 500 2023'de Net Satışlarda yer alan ilk üç kuruluşu bakıldığında 2022 yılında da 1. sırada yer alan TÜPRAŞ'ın yerini koruduğu, 3. sırada yer alan Ford Otomotiv'in 2. sıraya yükseldiği, 3. sıraya ise İstanbul Altın Rafinerisinin yükseldiği görülmektedir. 2023 yılının net satışlardaki ilk 10 kuruluşuna bakıldığında da bir önceki yılki listede yer alan TOFAŞ Türk Otomobil Fabrikası ve İskenderun Demir ve Çelik A.Ş.'nin yerine

Tablo 3. İSO İkinci 500'den İlk 500'e Yükselen Firmalar

2023	2022*	Kuruluşlar
167	12	FNSS Savunma Sistemleri A.Ş.
169	16	Onsa Rafineri A.Ş.
233	10	Noksel Çelik Boru Sanayi A.Ş.
282	164	Smart Güneş Enerjisi Teknolojileri Ar-Ge Üretim San. ve Tic. A.Ş.
299	21	Farplas Otomotiv A.Ş.
381	43	Dardanel Önentaş Gıda Sanayi A.Ş.
385	61	Nuh Beton A.Ş.
387	34	Erkunt Traktör Sanayii A.Ş.
388	35	Vergo Enerji Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.
401	8	Kula Yağ ve Emek Yem San. Tic. A.Ş.
404	73	Seksüt Endüstrisi Kurumu A.Ş.
418	66	Fellow Enerji A.Ş.
424	244	Samsun Yurt Savunma San. ve Tic. A.Ş.
428	148	Santa Farma İlaç Sanayii A.Ş.
435	7	Özgüven Kablo San. ve Tic. Ltd. Şti.
441	230	Humanis Sağlık A.Ş.
442	44	Pilyem Gıda Tarım San. ve Tic. A.Ş.
445	25	Traçim Çimento San. ve Tic. A.Ş.
447	85	Daxler Enerji A.Ş.
450	98	Rollmech Automotive San. ve Tic. A.Ş.
452	72	Assan Panel San. ve Tic. A.Ş.
456	30	Kenan Metal A.Ş.
457	193	Krone Ticari Araçlar San. ve Tic. A.Ş.
461	11	Detay Gıda San. ve Tic. A.Ş.
462	58	Hattat Traktör San. ve Tic. A.Ş.
467	19	Kartal Halı Tekstil San. ve Tic. A.Ş.
470	78	Kalekim Kimyevi Maddeler San. ve Tic. A.Ş.
472	139	Baştaş Başkent Çimento San. ve Tic. A.Ş.
474	80	Unsan Un San. ve Tic. A.Ş.
482	129	Lider Petfood Yem San. ve Tic. A.Ş.
483	183	Della Gıda San. ve Tic. A.Ş.
489	23	Opsan Orijinal Sac Parça San. ve Tic. A.Ş.
490	79	Boyteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.
492	162	Mioro Hediyeelik Eşya San. ve Tic. A.Ş.
496	39	Milat Halı San. ve Tic. A.Ş.

Kaynak: www.iso500.org.tr *İSO İkinci 500 Listesindeki Yeri

Toyota Otomobil Sanayi ve Oyak-Renault Otomobil Fabrika-larının geldiği görülmektedir.

Brüt Katma Değerlerine göre İSO 2023 listesinin ilk üç firması-na baktığımızda 2022 yılında listenin ilk iki sırasında yer alan TÜPRAŞ- Türkiye Petrol Rafineri ve Star Rafineri'nin yerini koruduğu, üçüncü sırada yer alan Ereğli Demir ve Çelik'in ise yerini Ford Otomotiv'e bıraktığı görülmektedir. Brüt Katma Değerlerine göre ilk 3 firma bir önceki yıla göre kıyaslandığında, TÜPRAŞ'ın yüzde 99 arttığı, Star Rafineri'nin İskenderun Demir ve Çelik'e göre yüzde 38,1 arttığı görülmektedir. Listenin 3. sırasında yer alan Ford Otomotivin ise Ereğli Demir Çelik'e göre yüzde 52,7 artış gösterdiği görülmektedir. 2022 yılında listenin ilk 10'unda yer alan Ereğli Demir Çelik, İskenderun Demir Çelik, Türkiye Petrolleri ve Eti Bakır A.Ş.'nin yerini TUSAŞ- Türk Havacılık, Eti Maden İşletmeleri, Türkiye Şişe Cam ve Anadolu Efes Biracılık'a bıraktığı görülmektedir.

Özkaynaklarına göre 2022 yılında listenin ilk sırasında yer alan Ereğli Demir ve Çelik Fabrikalarının 2023 yılında yerini Star Rafineri A.Ş.'ye bıraktığı görülmektedir. 2022 yılında listenin ikinci sırasında yer alan Türkiye Şişe ve Cam Fabrikalarının 2023 yılında listenin altıncı sırasında yer almaktadır. Bir önceki yıl üçüncü sırada yer alan Eti Bakır A.Ş.'nin ise 2023 yılında listenin ilk onunda yer almadığı görülmektedir.

İstanbul Sanayi Odası Başkanı tarafından yapılan açıklamada "Yapılan enflasyon düzeltmesi neticesinde duran varlıklar yüzde 242 artarak 1,4 trilyon liradan 4,7 trilyon liraya ulaşmıştır. Bu artışın 2,7 trilyonluk kısmı enflasyon düzeltmesine bağlı olarak gerçekleşmiştir. Dönen varlıklardaki artış ise

Tablo 4. Listeye Yeni Giren Firmalar

Sıra	Kuruluşlar
42	Türkiye'nin Otomobili Girişim Grubu San. ve Tic. A.Ş.
142	Yeniköy Kemerköy Elektrik Üretim ve Ticaret A.Ş.
167	FNSS Savunma Sistemleri A.Ş.
169	Onsa Rafineri A.Ş.
172	Vatan Kablo Metal Endüstri ve Ticaret A.Ş.
233	Noksel Çelik Boru Sanayi A.Ş.
236	Dorçe Prefabrik Yapı ve İnşaat San. Tic. A.Ş.
257	Acacia Maden İşletmeleri A.Ş.
282	Smart Güneş Enerjisi Teknolojileri Ar-Ge Üretim San. ve Tic. A.Ş.
287	Tarım Kredi Süt Ürünleri A.Ş.
292	Çelikler Orhaneli Tunçbilek Elektrik Üretim A.Ş.
293	Crown Bevcan Türkiye Ambalaj San. ve Tic. Ltd. Şti.
299	Farplas Otomotiv A.Ş.
352	Elif Plastik Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.
360	Sunar Mısır Entegre Tesisleri San. ve Tic. A.Ş.
381	Dardanel Önentaş Gıda Sanayi A.Ş.
385	Nuh Beton A.Ş.
387	Erkunt Traktör Sanayii A.Ş.
388	Vergo Enerji Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.
401	Kula Yağ ve Emek Yem San. Tic. A.Ş.
404	Seksüt Endüstrisi Kurumu A.Ş.
409	Esen Plastik San. ve Tic. A.Ş.
418	Fellow Enerji A.Ş.
423	Korel Elektronik San. ve Tic. A.Ş.
424	Samsun Yurt Savunma San. ve Tic. A.Ş.
425	İlhan Demir Çelik ve Boru Profil Endüstrisi A.Ş.
428	Santa Farma İlaç Sanayii A.Ş.
435	Özgüven Kablo San. ve Tic. Ltd. Şti.
441	Humanis Sağlık A.Ş.
442	Pilyem Gıda Tarım San. ve Tic. A.Ş.
445	Traçim Çimento San. ve Tic. A.Ş.
447	Daxler Enerji A.Ş.
450	Rollmech Automotive San. ve Tic. A.Ş.
452	Assan Panel San. ve Tic. A.Ş.
453	Batısöke Söke Çimento Sanayii T.A.Ş.
456	Kenan Metal A.Ş.
457	Krone Ticari Araçlar San. ve Tic. A.Ş.
461	Detay Gıda San. ve Tic. A.Ş.
462	Hattat Traktör San. ve Tic. A.Ş.
467	Kartal Halı Tekstil San. ve Tic. A.Ş.
470	Kalekim Kimyevi Maddeler San. ve Tic. A.Ş.
472	Baştaş Başkent Çimento San. ve Tic. A.Ş.
474	Unsan Un San. ve Tic. A.Ş.
476	Tarımkredi Yağ San. ve Tic. A.Ş.
482	Lider Petfood Yem San. ve Tic. A.Ş.
483	Della Gıda San. ve Tic. A.Ş.
489	Opsan Orijinal Sac Parça San. ve Tic. A.Ş.
490	Boyteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.
492	Mioro Hediyeelik Eşya San. ve Tic. A.Ş.
493	Özseç Beton Madencilik İnşaat San. Tic. A.Ş.
496	Milat Halı San. ve Tic. A.Ş.
497	Johnson Electric Otomotiv Ürünleri Ltd. Şti.
498	Halavet Gıda San. ve Tic. A.Ş.

Kaynak: www.iso500.org.tr

Tablo 5. Net Satışlarda İlk 10 Kuruluş

2023	2022	Kuruluş	Net Satışlar
1	1	TÜPRAŞ-Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.	541.817.496.164
2	3	Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.	270.364.472.951
4	4	İstanbul Altın Rafinerisi A.Ş.	262.047.248.469
3	2	Star Rafineri A.Ş.	226.774.747.074
15	11	EÜAŞ Elektrik Üretim A.Ş.	155.660.774.911
7	8	Arçelik A.Ş.	130.437.244.673
5	7	Toyota Otomotiv Sanayi Türkiye A.Ş.	128.995.255.432
10	5	Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş.	121.299.160.813
6	9	Oyak-Renault Otomobil Fabrikaları A.Ş.	119.369.353.683
53	61	Nadir Metal Rafineri San. ve Tic. A.Ş.	112.212.052.915

Kaynak: www.iso500.org.tr

yüzde 63 ile çok daha düşük kalmış ve enflasyon düzeltilmesi bu kalemden sadece 173 milyar liralık katkı yapmıştır. Özkaynaklar 2023'te enflasyon düzeltilmesi sonrası verilerle yüzde 245 artarak 1,4 trilyon liradan 4,8 trilyon liraya çıkmıştır. Bu kalemden enflasyon düzeltilmesinin etkisi 2,8 trilyon ile oldukça yüksek. Toplam borçlardaki etki ise düzeltilmenin parasal olmayan kıymetlere uygulanmış olması nedeniyle çok daha düşük düzeyde gerçekleşti. Düzeltilme sonrası verilerle toplam borçlar yaklaşık yüzde 60 artarak 2,5 trilyon liradan 4 trilyon liraya çıkarken, düzeltilmenin etkisi 31 milyar lira ile sınırlı kaldı. Enflasyon düzeltilmesinin etkisiyle İSO 500'ün kaynak yapısında özkaynaklar lehine önemli bir gelişme sağlandı. 2022'de yüzde 35,7 olan özkaynak payı, 2023'te düzeltilme yapılmaması halinde yüzde 33,2'ye düşecek iken, düzeltilme sonrası yüzde 54,5'e yükseldi. Enflasyon düzeltilmesi İSO 500'ün bilançosunda özkaynak payını 21,3 puan artırarak toplam borçların üzerine çıkardı" sözlerine yer verilmiştir.

Aktif toplamına göre ilk 10 kuruluşun ilk üçünde yer alan firmalar sırasıyla; Star Rafineri, TÜPRAŞ ve Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı olmuştur. Geçen sene listenin ilk sırasında yer alan TÜPRAŞ bu sene yerini Star Rafineriye bırakmıştır. 2023 yılında İSO 500'ün aktif toplamının yüzde 125 artarak 3,9 trilyondan 8,8 trilyona yükseldiği görülmektedir.

Vergi Öncesi Kar/Zarara göre ilk 10 kuruluşun ilk üçüne bakıldığında, 2022 yılında ilk sırada yer alan TÜPRAŞ-Türkiye Petrolleri Rafinerileri A.Ş.'nin yerini koruduğu görülmektedir. 2022 yılında listenin ikinci sırasında yer alan Star Rafineri'nin yerini Ford Otomotiv'e bırakarak listede 3. sırada yer aldığı görülmektedir.

Vergi öncesi kar ve zarar toplamı yüzde 32,8 artarak 485 milyar liradan 645 milyar liraya yükselmiştir. Ancak satış karlılığı oranı 0,7 puan düşüle yüzde 8,6'ya inmiştir.

2023'de faaliyet karı yüzde 39,7 oranında artmış, 671 milyar liradan 937 milyar liraya çıkmıştır. Buna karşılık faaliyet karlılığı oranı, 0,3 puan düşüle yüzde 12,8'den yüzde 12,5'e gerilemiştir. Faiz, amortisman ve vergi öncesi karı yüzde 45,5 artışla 808 milyar liradan 1 trilyon 175 milyar liraya yükselmiştir. Aynı yılda FAVÖK karlılığı oranı, 0,3 puan artışla yüzde 15,4'ten yüzde 15,7'ye çıkmıştır. Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Karına göre ilk 10 kuruluşun ilk iki sırasına bakıldığında zaman 2022 yılında ilk sırada yer alan TÜPRAŞ- Türkiye Petrolleri Ra-

Tablo 6. Brüt Katma Değere Göre İlk 10 Kuruluş

2023	2022	Kuruluş	Brüt Katma Değer
1	1	TÜPRAŞ-Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.	150.308.439.881
3	2	Star Rafineri A.Ş.	79.986.580.198
2	3	Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.	53.327.364.569
92	122	JTI Tütün Ürünleri Sanayi A.Ş.	51.912.746.033
19	20	Aselsan Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	30.664.830.486
11	10	TOFAŞ Türk Otomobil Fabrikası A.Ş.	27.966.460.194
17	30	TUSAŞ-Türk Havacılık ve Uzay Sanayii A.Ş.	20.549.393.453
40	33	Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü	18.720.801.352
16	14	Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş.	18.136.760.336
153	220	Anadolu Efes Biracılık ve Malt Sanayii A.Ş.	17.657.889.898

Kaynak: www.iso500.org.tr

Tablo 7. Özkaynaklarına Göre İlk 10 Kuruluş

2023	2022	Kuruluş	Özkaynak
3	2	Star Rafineri A.Ş.	296.167.960.537
15	11	EÜAŞ Elektrik Üretim A.Ş. Genel Müdürlüğü	195.550.127.390
1	1	TÜPRAŞ- Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.	170.510.642.812
23	21	Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı	149.461.344.570
10	5	Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş.	128.365.170.749
16	14	Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş.	114.101.402.532
153	220	Anadolu Efes Biracılık ve Malt Sanayii A.Ş.	102.766.342.112
113	281	Çelikler Seyitömer Elektrik Üretim A.Ş.	95.680.370.875
19	20	Aselsan Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	78.948.159.711
12	6	İskenderun Demir ve Çelik A.Ş.	72.748.338.149

Kaynak: www.iso500.org.tr

Tablo 8. Aktif Toplamına Göre İlk 10 Kuruluş

2023	2022	Kuruluş	Aktif Toplamı
3	2	Star Rafineri A.Ş.	390.176.284.135
1	1	TÜPRAŞ- Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.	322.634.183.203
23	21	Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı	253.865.164.999
15	11	EÜAŞ Elektrik Üretim A.Ş. Genel Müdürlüğü	250.628.760.840
10	5	Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş.	200.801.113.980
17	30	TUSAŞ- Türk Havacılık ve Uzay Sanayii A.Ş.	191.425.503.864
16	14	Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş.	189.281.662.770
19	20	Aselsan Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	171.202.937.480
2	3	Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.	165.984.984.928
29	22	Sasa Polyester Sanayi A.Ş.	130.639.574.961

Kaynak: www.iso500.org.tr

Tablo 9. Vergi Öncesi Kar/Zarara Göre İlk 10 Kuruluş

2023	2022	Kuruluş	Dönem Karı / Zararı
1	1	TÜPRAŞ- Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.	63.848.248.297
2	3	Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.	32.017.901.771
2	3	Star Rafineri A.Ş.	25.811.227.520
23	21	Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı	20.479.901.202
11	10	TOFAŞ Türk Otomobil Fabrikası A.Ş.	18.739.160.966
40	33	Eti Bakır A.Ş.	18.083.427.695
15	11	EÜAŞ Elektrik Üretim A.Ş.	13.737.412.650
19	20	Aselsan Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	11.874.087.579
12	6	İskenderun Demir ve Çelik A.Ş.	10.413.674.236
7	8	Arçelik A.Ş.	9.240.983.816

Kaynak: www.iso500.org.tr

finerileri A.Ş.'nin ve ikinci sırada yer alan Star Rafineri'nin yerini koruduğu görülmektedir. 2022 yılında üçüncü sırada yer alan Ereğli Demir ve Çelik Fabrikalarının 2023 yılında listenin ilk onunda yer almadığı görülmektedir. İSO 500 2022'de İhracatta ilk 10 kuruluşu bir önceki yılları kıyasladığımızda listenin ilk sırasında yer alan TÜPRAŞ'ın yerini Ford Otomotiv'e bırakarak ikinci sırada yer aldığı görülmektedir. 2022 yılında üçüncü sırada yer alan Ford'un yerini Toyota'ya bıraktığı görülmektedir.

İSO 500'ün ihracat performansına bakıldığında zaman, yaşanan zorlu küresel rekabet koşullarının etkisiyle İSO 500'ün ihracatının 2022 yılına göre yüzde 2,9 düşüş ile 95,1 milyar dolara gerilediği görülmektedir. Türkiye'nin 2023 yılı ihracatı zayıflayan küresel büyümeye rağmen binde 5 oranında artmış ve 255 milyar dolara ulaşmıştır. Bununla birlikte Türkiye sanayi ihracatı ise binde 2 düşüşle 254,6 milyar dolara gerilemiştir. İSO 500'ün Türkiye sanayi ihracatı içindeki payına baktığımızda;

bu oranın yüzde 38,7 ile yüzde 40 bandında yakın seyrettiği görülmektedir. Çalışan sayılarına göre ilk 3 firmayı 2022 yılıyla kıyasladığımızda listede değişiklik olmadığı görülmektedir. 2022 yılında 6.451 çalışan sayısı ile onuncu sırada yer alan Kipaş Mensucat İşletmeleri A.Ş. listenin ilk 10'unda yer almazken 2022'de listenin ilk 10'unda yer almayan 7.330 çalışan sayısı ile Merinos Halı San. ve Tic. A.Ş.'nin listeye dokuzuncu sıradan girdiği görülmektedir.

İSO 500 verilerine bakıldığı zaman istihdamın 2023 yılında yüzde 1,9 artarak 804 bin kişiye ulaştığı görülmektedir. Aynı yılda ödenen maaş ve ücretlerdeki artış ise yüzde 120 dolaylarında gerçekleşmiştir.

İSO 500'de teknoloji yoğunluğuna göre yaratılan katma değer dağılımına bakıldığında, 2023 yılında sanayide orta-yüksek ve yüksek teknolojiye doğru olumlu bir kırılma yaşandığı görülmektedir. 2022 yılında göre 2023 yılında, yüksek ve orta yüksek teknoloji yoğunluklu sektörlerin yaratılan toplam katma değer içindeki payını 4 puan artırması sanayimizin teknolojik dönüşümü adına umut vermektedir.

İSO 500'de Ar-Ge harcaması yapan kuruluş sayısının 2018'e kadar kadamelili artış gösterdikten sonra durağan bir hal aldığı görülmektedir. 2021'de 265 firma Ar-Ge yapıyorken bu sayı 2022 yılında 260 olarak geriledikten sonra 2023 yılında yeniden 265'e çıkmıştır. 2023 yılında Ar-Ge harcamaları bir önceki yıla göre yüzde 87'nin üzerinde bir artış gerçekleştirerek 30 milyar TL'yi aşmıştır.

İSO 500'ün borçlarının vadelerine göre gelişimine bakıldığında kısa vadeli mali borçlardaki artış yüzde 53 ile uzun vadeli mali borçlardaki yüzde 56'lık artışın hafif altında kalmıştır. Böylece, kısa vadeli mali borçların toplam mali borçlar içindeki payı yüzde 51,7 ile uzun vadeli borçların üzerinde kalmış ve önceki yıla göre önemli bir değişim kaydetmemiş durumdadır.

TÜRKİYE'NİN 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU ARASINDA YER ALAN KONYA FİRMALARI

Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu arasında yer alan Konya firmalarına bakıldığı zaman, 2022 yılında 7 olan firma sayısının 2023 yılında 8'e çıktığı görülmektedir. Listenin ilk üç sırasında yer alan firmalara bakıldığında Konya Şeker ilk sıradaki yerini korurken, ikinci sırada yer alan Panagro Tarımın yerini AYD Otomotiv Endüstrisine bırakarak beşinci sırada yer aldığı görülmektedir.

Tablo 10. FAVÖK'e Göre İlk 10 Kuruluş

2023	2022	Kuruluş	Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kâr
1	1	TÜPRAŞ- Türkiye Petrolleri Rafinerileri A.Ş.	78.162.148.765
3	2	Star Rafineri A.Ş.	56.358.796.250
2	3	Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.	40.826.332.008
11	10	TOFAŞ-Türk Otomobil Fabrikası A.Ş.	22.165.919.218
17	30	TUSAŞ-Türk Havacılık ve Uzay Sanayii A.Ş.	20.335.363.513
19	20	Aselsan Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	19.687.328.646
7	8	Arçelik A.Ş.	19.547.075.618
12	6	İskenderun Demir ve Çelik A.Ş.	16.482.647.855
40	33	Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü	16.448.368.826
15	11	EÜAŞ Elektrik Üretim A.Ş.	15.556.856.745

Kaynak: www.iso500.org.tr

Tablo 11. İhracatta İlk 10 Kuruluş

2023	2022	Kuruluş	İhracat (Bin\$)
2	3	Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.	7.208.262
1	1	TÜPRAŞ-Türkiye Petrol Raf. A.Ş.	6.206.138
5	7	Toyota Otomotiv Sanayi Türkiye A.Ş.	4.088.117
3	2	Star Rafineri A.Ş.	3.381.419
6	9	Oyak-Renault Otomobil Fabrikaları	3.269.253
7	8	Arçelik A.Ş.	2.241.747
4	4	İstanbul Altın Rafinerisi A.Ş.	1.600.097
44	55	Bosch San. ve Tic. A.Ş.	1.031.545
22	23	BSH Ev Aletleri San. ve Tic. A.Ş.	1.012.304
40	33	Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü	942.108

Kaynak: www.iso500.org.tr

Tablo 12. Çalışan Sayısında İlk 10 Kuruluş

2023	2022	Kuruluş	Çalışan Sayısı
2	3	Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.	16.817
17	30	TUSAŞ-Türk Havacılık ve Uzay Sanayii A.Ş.	14.763
184	266	Sofra Yemek Üretim ve Hizmet A.Ş.	11.913
16	14	Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş.	10.160
19	20	Aselsan Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	9.718
22	23	BSH Ev Aletleri San. ve Tic. A.Ş.	8.389
44	55	Bosch San. ve Tic. A.Ş.	7.886
289	474	İSS Hazır Yemek Üretim ve Hizmet A.Ş.	7.669
73	125	Merinos Halı San. ve Tic. A.Ş.	7.330
99	91	Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü	6.677

Kaynak: www.iso500.org.tr

Tablo 13 İSO 500'de Yer Alan Konya Firmaları

Konya Sıra		Türkiye Sıra		Kuruluşlar	Üretimden Satışlar Net 2023 - (milyon TL)	Üretimden Satışlar Net 2022 - (milyon TL)	% Değişim
2023	2022	2023	2022				
1	1	52	63	Konya Şeker San. ve Tic. A.Ş.	20.601.460.438	12.990.453.680	58,5
2	6	171	176	AYD Otomotiv Endüstri San. ve Tic. A.Ş.	8.048.467.450	5.619.922.736	43,2
3	4	209	139	Eti Alüminyum A.Ş.	6.864.642.554	6.762.993.150	1,5
4	7	240	291	Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş.	6.008.249.915	3.452.475.548	74,0
5	2	322	237	Panagro Tarım Hayvancılık Gıda San. ve Tic. A.Ş.	4.933.748.895	3.181.741.693	55,0
6	-	447	-	Daxler Enerji A.Ş.	3.304.074.754	-	-
7	3	459	361	Enka Süt ve Gıda Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	3.209.179.421	2.828.451.023	13,4
8	5	463	409	Ova Un Fabrikası A.Ş.	3.175.396.969	2.484.796.283	27,7

2022 yılında üçüncü sırada yer alan Enka Süt ise yerini Eti Alüminyuma bırakarak yedinci sırada yer almaktadır. Konya firmalarının bir önceki yıla göre üretimden satışlar bazında yüzdelik değişimlerine bakıldığı zaman, en büyük artışı yüzde 74,0 ile Tümosan Mo-

torun gerçekleştirdiği görülmektedir. Tümosanı yüzde 58,5'lik değişim oranı ile Konya Şeker takip etmektedir.

3. KAYNAKÇA

· www.iso.org.tr

· https://bigpara.hurriyet.com.tr

TEZLİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMLARI

- Adli Bilişim Mühendisliği
- Aile Danışmanlığı
- Çocuk Gelişimi
- Ebelik
- Elektrik ve Bilgisayar Mühendisliği
- Enerji Yönetimi
- Grafik Tasarım
- İnsan Kaynakları ve Sosyal Güvenlik
- İnşaat Mühendisliği
- İslam İktisadı ve Finans
- İş Sağlığı ve Güvenliği
- İşletme
- Kamu Hukuku
- Makine Mühendisliği (İngilizce)
- Makine Mühendisliği (Türkçe)
- Mekatronik Mühendisliği (İngilizce)
- Mekatronik Mühendisliği (Türkçe)
- Mimarlık
- Odyoloji
- Özel Hukuk
- Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği
- Sosyal Hizmet
- Sosyoloji
- Tarih
- Uluslararası Ticaret ve Lojistik

TEZSİZ YÜKSEK LİSANS PROGRAMLARI

- Çocuk Gelişimi
- Elektrik ve Bilgisayar Mühendisliği
- Enerji Yönetimi
- İnsan Kaynakları ve Sosyal Güvenlik
- İnşaat Mühendisliği
- İslam İktisadı ve Finans
- İşletme
- Mimarlık
- Pilotaj (İngilizce)
- Uluslararası Ticaret ve Lojistik (İngilizce)

DOKTORA PROGRAMLARI

- İnşaat Mühendisliği
- İş Sağlığı ve Güvenliği
- İşletme
- Mimarlık
- Sosyoloji
- Uluslararası Ticaret ve Lojistik

| lisansustu.karatay.edu.tr

KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ

Mustafa KESKİN

KTO, Ekonomik Araş. ve Proje Müdürlüğü

RAKAMLARLA TÜRKİYE'DE TARIM VE HAYVANCILIK

1. GİRİŞ

Küresel gerginlikler, iklim değişikliği, salgın ve doğal afetler sonucu yaşanan olaylar gıdanın önemini artırmaktadır. Üretim, istihdam ve dış ticarete ülke ekonomisine katkılar sağlayan tarım ve hayvancılık sektörü her ülke için büyük öneme sahiptir.

Sürekli artış gösteren dünya nüfusu gıda ihtiyacını artırmaktadır. Bu durum

küresel gıda arzını ve ticaretini artıracaktır. Küresel arenada çok kilit bir sektör olan tarım ve hayvancılık sektörünün sürekli artış gösteren insan ihtiyaçlarına karşılık verebilmesi gerekmektedir. Ülkeler kendi tarım ve hayvancılık politikalarını bu minvalde planlamaktadır.

Raporda, tarım ve hayvancılık sektörü küresel alandan, Türkiye perspektifine ve ardından Konya özeline indirgenerek

çeşitli tablo ve grafikler yardımıyla anlatılmıştır. Ülkelerin arazi verilerinden, tarım ve hayvancılık sektöründeki üretim değerlerine kadar tüm genel bilgiler aktarılmıştır.

2. KÜRESEL DÜZEYDE TARIM VE HAYVANCILIK

2.1 Arazi ve Genel Bilgiler

Dünya Bankası, dünya topraklarının %37,7'sini tarım arazisi olarak kabul etmiştir. Dünya'nın ekilebilir arazisi ise %10,6 oranındadır. Küresel boyutta toplam ekilebilir arazi 27 milyon km² (Küresel tarım alanında Türkiye ve Konya'nın payı sırasıyla %0,88 ve %0,07'dir.) iken 2050 yılına kadar gıda ihtiyacının karşılanması için artı 3,2 ila 8,5 milyon km² tarım alanına ihtiyaç olduğu tahmin edilmektedir.

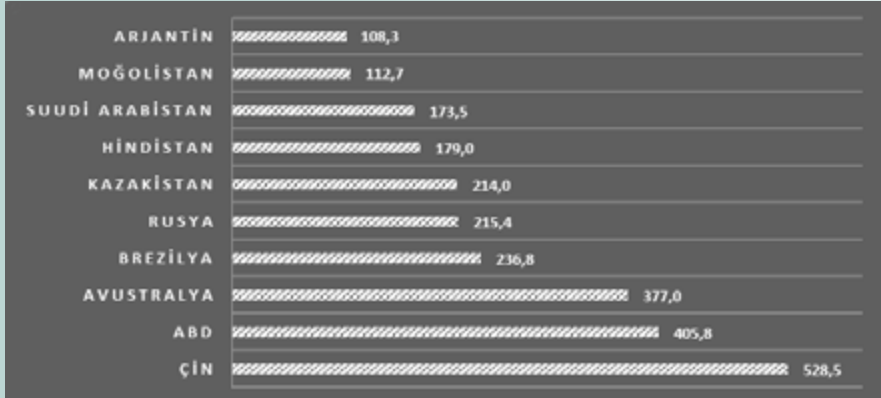
Tarıma uygun arazilere sahip en büyük ülkelerin başında Çin, ABD ve Avustralya gelmektedir. Bu üç ülkede tarıma elverişli araziler oldukça büyük alanlardan oluşmaktadır.

Ülkelerin çayır ve mera arazilerinin büyüklüğü incelendiğinde, Çin, Avustralya ve ABD üçlüsü yine zirvede yer almaktadır. Tarıma elverişli arazilere sahip ülkelerin aynı zamanda çayır ve mera konusunda da zengin ülkeler oldukları görülmektedir.

2.2 Tarım

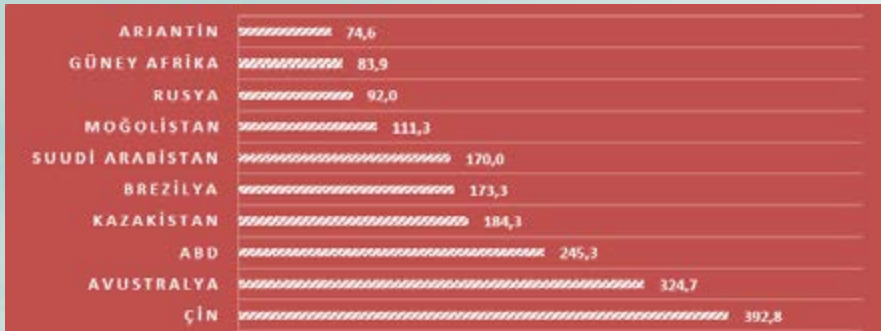
Ülkelerin gayri safi yurtiçi hâsılası içinde tarım sektörünün paylarına bakıldığında, Pakistan %22,7'lik oranla üretiminde tarıma en çok yer veren ülke

Grafik 1: Ülkelerin Tarıma Uygun Arazileri (Milyon Ha, 2020)

Kaynak: FAO

Grafik 2: Ülkelerin Daimi Çayır ve Mera Arazisi (Milyon Ha, 2020)

Kaynak: FAO

Tablo 1: Bazı Ülkelerin GSYH İçinde Tarım Sektörünün Payı (%)

Ülke	2019	2020	2021
1. Pakistan	22	23,1	22,7
2. Hindistan	16	18,3	16,8
3. İran	12,2	11,3	12,4
4. Ukrayna	9	9,3	10,6
5. Tayland	8	8,6	8,5
6. Çin	7,1	7,7	7,3
7. Arjantin	6,1	5,9	7,1
8. Türkiye	6,4	6,7	5,5
9. Rusya	3,4	3,7	3,8
10. İspanya	2,6	3,1	2,6
11. İtalya	1,9	2	1,9
12. Fransa	1,6	1,6	1,6
13. Hollanda	1,6	1,6	1,5
14. Avusturya	1,1	1,1	1,2
15. ABD	0,9	0,9	1
16. Almanya	0,7	0,7	0,9

Kaynak: Dünya Bankası

konumundadır. Türkiye ise üretiminin %5,5'lik payı ile dünyada sekizinci sırada yer almaktadır.

Küresel tahıl üretimi incelendiğinde, 2022/2023 sezonunda 1.1 milyar ton mısır, 783 milyon ton buğday ve 502 milyon ton arpa üretimi, 25 milyon ton yulaf üretimi gerçekleşmiştir.

Küresel buğday üretimi 2022/2023 sezonunda 781 milyon ton iken 791 milyon ton ise tüketim gerçekleşmiştir. Aynı sezonda 286 milyon ton buğday stoku yapılmıştır.

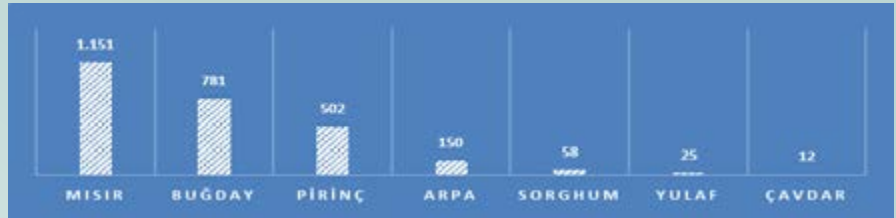
Küresel düzeyde en büyük buğday üreticisi 148 milyon ton ile Çin olmuştur. Onu 109 milyon tonluk üretimiyle Hindistan ve 108 milyon tonluk üretimiyle Avrupa Birliği ülkeleri takip etmektedir. Türkiye ise 20,2 milyon tonluk buğday üretimiyle küresel arenanın en büyük sekizinci buğday üreticisidir.

2.3 Hayvancılık

Küresel arenada üretilen etlerin türü ve miktarı incelendiğinde, 2023 yılında 122 milyon ton domuz eti, 139 milyon ton kümes hayvanı eti, 72 milyon ton sığır ve dana eti üretimi, 16 milyon koyun eti üretimi gerçekleşeceği tahmin edilmektedir.

Küresel et üretimi, 2023 yılında bir önceki yıla göre 5 milyon ton artarak 350 milyon tona ulaşması beklenmektedir. Son yıllara bakıldığında ciddi arz gelişimi yaşanmıştır.

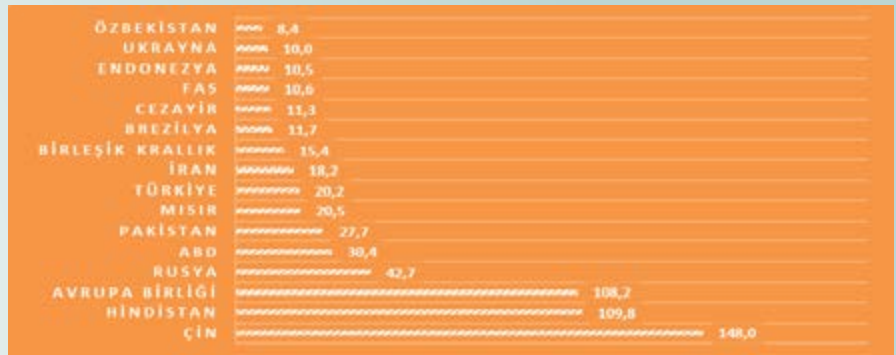
2022 yılında dünya genelinde 345 ton et üretilmektedir. Çin Halk Cumhuriyeti, yıllık 88.156.383 ton üretimiyle dünyanın en büyük et üreticisidir. Amerika Birleşik Devletleri 46.832.946 ton yıl-

Grafik 3: Küresel Tahıl Üretimi (2022/2023, Milyon Ton)

Kaynak: Statista

Grafik 4: Küresel Buğday Üretimi ve Tüketimi (Milyon Ton)

Kaynak: Statista

Grafik 5: Ülkelere Göre Küresel Buğday Tüketimi (2021/2022, Milyon Ton)

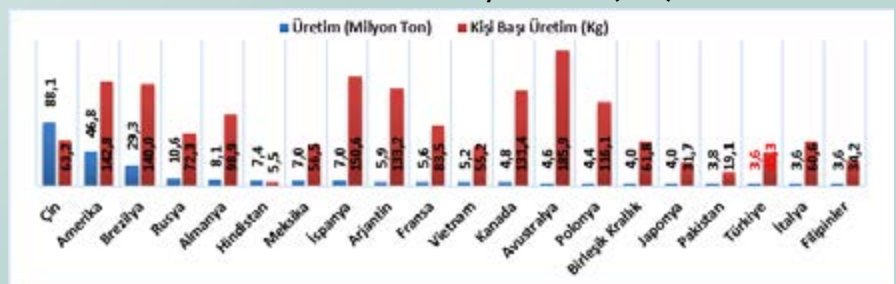
Kaynak: Statista

Grafik 6: Türüne Göre Küresel Et Üretimi (Milyon Ton)

Kaynak: Statista (*, Tahmini rakamları temsil etmektedir.)

Grafik 7: Küresel Toplam Et Üretimi (Milyon Ton)

Kaynak: Statista (2021, 2022 ve 2023 tahmini rakamlardır.)

Grafik 8: Ülkelere Göre Dünya Et Üretimi (2022)

Kaynak: FAO

lık üretimiyle ikinci sırada gelmektedir. 3.668.362 ton üretimiyle Türkiye on seki zinci sırada yer almaktadır.

Ülkelere göre siğir eti ihracatında Ame rika 4,3 milyar dolarla zirvede yer almaktadır. Hollanda 3 milyar dolarlık siğir eti ihracatı ile ikinci sıradadır. Siğir eti ithalatında ise Amerika 4,8 milyar dolarla ilk sırada gelmektedir.

Küresel düzeyde 2023 yılında 103 milyon ton tavuk üretimi yapılacağı ön görülmüştür. Yıllara göre kade meli olarak artış gösteren tavuk eti son beş yılda yaklaşık %11 oranında yükselmiştir.

Brezilya dünyanın en büyük tavuk eti ihracatçısıdır. ABD 3.3 milyar ton ile Brezilya'yı takip etmektedir. Türkiye ise 600 milyon tonluk ihracatıyla beşinci sırada yer almaktadır.

3. TÜRKİYE DÜZEYİNDE TARIM VE HAYVANCILIK

3.1 Arazi ve Genel Bilgiler

Türkiye'nin tarım alanları toplamda 38.063 hektardır. İşlenen tarım alanı 23.446 hektar, ekilen alan ise 16.031 hektardan oluşmaktadır.

Türkiye'de bulunan kırsal nüfus miktarı her geçen yıl azalış göstermektedir. 2018 yılında nüfusun %7,7'si kırsal kesimden oluşurken 2022 yılında bu oran %6,6'ya gerilemiştir.

Üretim değeri, bir ürünün üretim miktarı ile birim fiyatının çarpımından elde edilen değerdir. Türkiye'nin bitkisel ve hayvansal üretim değerleri incelendiğinde, 2021 yılında 306 milyar TL bitkisel, 238 milyar TL hayvansal üretim değeri bulunmaktadır. Toplam üretim değeri ise yaklaşık 545 milyar TL değerindedir.

3.2 Tarım

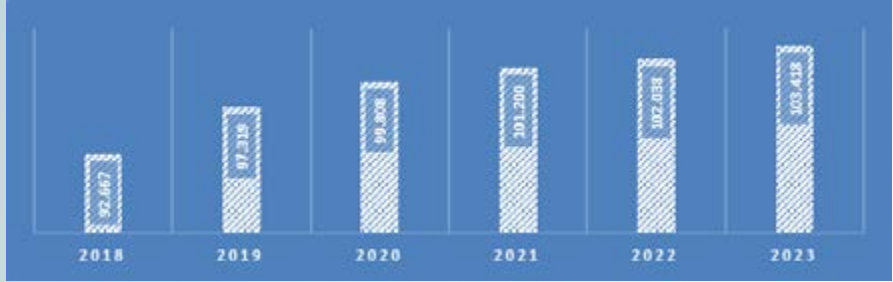
Türkiye'nin tarım ürünleri dış ticaretine bakıldığında; 2022 yılında 29,8 milyar dolar ihracat gerçekleşirken, 23,2 milyar dolar ithalat yapılmıştır. Yıllara göre hem ihracat hem de ithalatta kademeli bir artış söz konusudur.

Tablo 2: Küresel Siğir Eti İhracat ve İthalat Rakamları (2022, Milyar Dolar)

Ülke	İhracat	Ülke	İthalat
ABD	4,3	ABD	4,8
Hollanda	3,0	İtalya	2,1
Avustralya	2,8	Almanya	2,1
Kanada	2,5	Hollanda	1,9
İrlanda	2,0	Japonya	1,8
Meksika	1,7	Fransa	1,5
Polonya	1,5	Kore	1,3
Almanya	1,2	Şili	1,2
Fransa	1,1	Birleşik Krallık	1,0
İspanya	1,0	Meksika	0,7

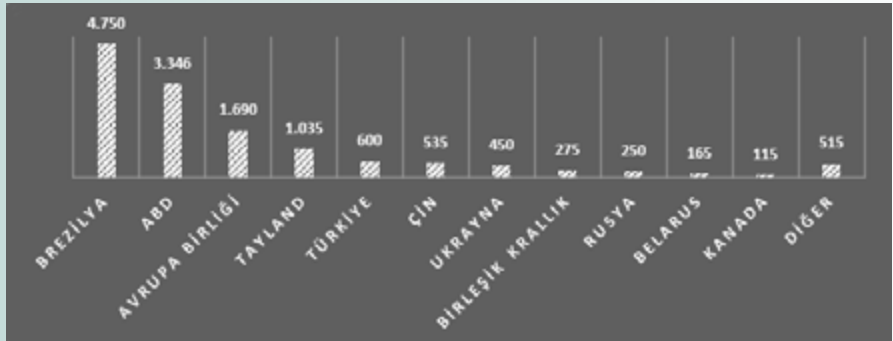
Kaynak: Trademap

Grafik 9: Küresel Tavuk Eti Üretimi (Milyon Ton)

Kaynak: Statista (2023 yılı tahmini rakamdır.)

Grafik 10: Küresel Tavuk Eti İhracat Hacmi (2023, Milyon Ton)

Kaynak: Statista (Tahmini verilerdir.)

Grafik 11: Türkiye'de Kırsal Nüfus Oranı (Kişi)

Kaynak: TÜİK

Grafik 12: Bitkisel ve Hayvansal Üretim Değerleri (Milyar TL)

Kaynak: TÜİK

Tablo 3: Türkiye'nin Tarım Alanları (2021, Bin Hektar)

İşlenen Tarım Alanı	23.446
Ekilen Alan	16.031
Nadas	3.059
Sebze	755
Süs Bitkileri	5
Meyve	3.595
Çayır-Mera	14.617
Tarım	38.063

Kaynak: TÜİK

Tablo 4: Bazı Tarım Ürünlerinin Üretim Miktarı ve Küresel Sıralaması (2021, Ton)		
Ürün	Küresel Sıralama	Üretim Miktarı
Kayısı	1	800.000
Kiraz	1	689.834
Fındık	1	684.000
İncir	1	320.000
Elma	2	4.493.264
Domates	3	13.095.258
Zeytin	3	1.738.680
Antepfıstığı	3	119.355
Çay Yaprağı	4	1.450.000
Nohut	4	475.000
Ceviz	4	325.000
Mercimek	4	263.000
Badem	4	178.000
Şeker Pancarı	5	18.250.000
Soğan	5	2.500.000
Üzüm	6	3.670.000
Ayçiçeği	6	2.415.000
Arpa	8	5.750.000
Buğday	10	17.650.000
Patates	16	5.100.000
Kuru Fasulye	19	305.000

Kaynak: FAO

Türkiye'nin tarım ürünleri üretim miktarına bakıldığında, küresel arena da kayısı, kiraz, fındık ve incir üretimi öne çıktığı görülmektedir. 4.4 milyon ton üretim miktarına sahip elma, küresel arenada Türkiye'yi ikinci sıraya yerleştirmektedir.

3.3 Hayvancılık

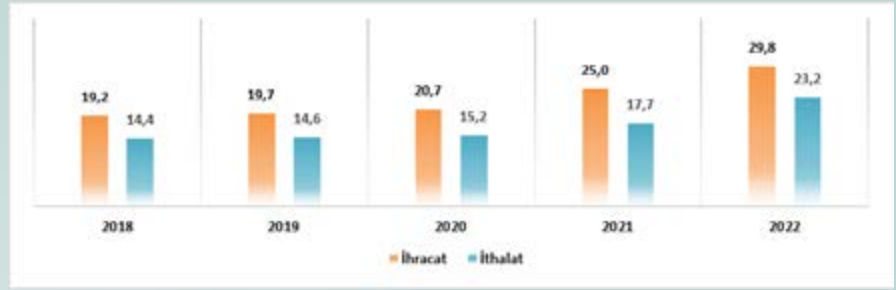
Türkiye'de 2022 yılında 5.4 milyon hayvandan toplamda 1.5 milyon ton siğir eti üretilmiştir. 21.5 milyon koyundan ise 489 bin ton koyun eti elde edilmiştir. Türkiye'de 2022 yılı itibarıyla toplamda 73.2 milyon hayvan bulunmaktadır. Bunların 44.6 milyonu koyun, 16.8 milyonu siğir, 11.5 milyonu keçi, 171 bini mandadan oluşmaktadır.

Türkiye'deki kümes hayvanlarının miktarı incelendiğinde, 2022 yılı itibarıyla 251.2 milyonu et tavuğu, 109.8 milyonu yumurta tavuğu, 3.6 milyonu hindi, 1.3 milyonu kaz ve 432 bini ördektir.

2022 yılında 1.3 milyar tavuktan 2.4 milyon ton et üretimi sağlanmıştır. Aynı dönemde 5.5 milyon hindiden 53 bin ton et temin edilmiştir.

2022 yılında toplam 849 bin ton su ürünü üretimi gerçekleşmiştir. Bu oranın 514 bin tonu yetiştiricilikten, 301 bin tonu deniz ürünlerinden ve 33 bin tonu ise iç su ürünlerinden elde edilmiştir. Türkiye 2022 yılı toplamında 21.5 milyon ton çiğ süt üretimi gerçekleştirmiştir. Bu miktarın neredeyse 20 milyon tonuna yakını inek sütü, 1 milyon-

Grafik 13: Tarım Ürünleri Dış Ticareti (Milyar Dolar)

Kaynak: TÜİK, Fasıllara Göre Dış Ticaret

Grafik 14: Kırmızı Et Üretim İstatistikleri (2022, Ton)

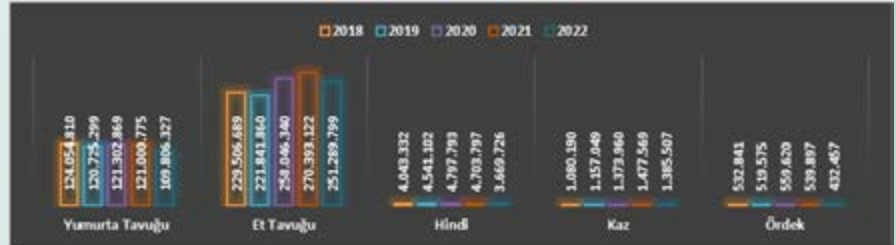
Kaynak: TÜİK

Grafik 15: Canlı Hayvan Sayısı (Baş)

Kaynak: Tarım ve Orman Bakanlığı

Grafik 16: Kümes Hayvanları Sayısı (Adet)

Kaynak: Tarım ve Orman Bakanlığı

Tablo 5: Kesilen Kümes Hayvanı Sayısı (Adet/ Ton)

Yıl	Tavuk		Hindi	
	Kesilen Hayvan (Adet)	Et (Ton)	Kesilen Hayvan (Adet)	Et (Ton)
2018	1.228.533.262	2.156.671	6.778.909	69.536
2019	1.207.088.021	2.138.451	6.188.060	59.640
2020	1.200.706.595	2.136.263	6.063.967	58.212
2021	1.243.408.593	2.245.770	5.170.017	51.301
2022	1.347.726.670	2.417.995	5.593.282	53.646

Kaynak: TÜİK

Grafik 17: Su Ürünleri Üretim İstatistikleri (Ton)

Kaynak: TÜİK

nu koyun sütü, 540 bin tonunu keçi sütü ve 43 bin tonunu ise manda sütü oluşturmaktadır.

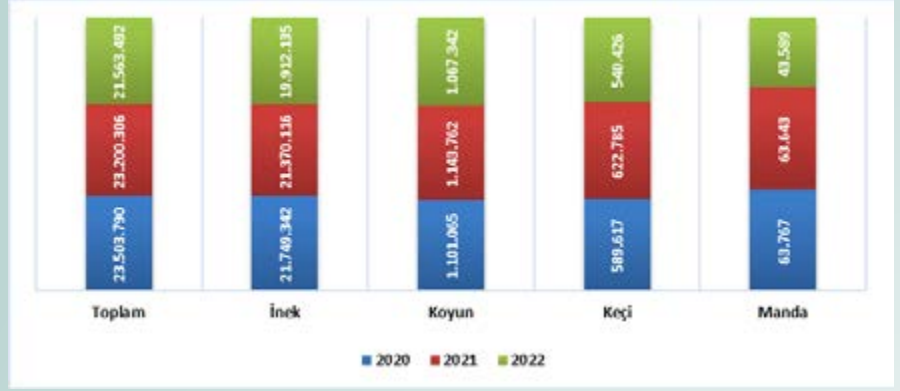
2022 yılında Türkiye'de 19,8 milyar adet tavuk yumurtası üretimi gerçekleştirilmiştir. 2012 yılına göre yumurta üretiminde %32'lik bir artış yaşanmıştır.

Türkiye'nin tarım ve hayvancılık sektörüne dair diğer istatistiklerin olduğu şekil aşağıdadır. Buna göre Türkiye'nin tarım ve hayvancılık sektöründeki gelişmeler ve yapmış olduğu politikaların olumlu yönleri istatistiklere yansımıştır.

4. KONYA ÖZELİNDE TARIM VE HAYVANCILIK

Geniş yüzölçümünün sunduğu avantajların yanı sıra tarım alanlarının büyüklüğünden kaynaklanan tarımsal üretim, ticaret ve istihdama katkısından dolayı Konya, Türkiye'nin tarım şehri olarak değerlendirilmektedir. Yıllara göre artış gösteren Konya'nın tarım alanı 2022 yılı itibariyle 18.7 milyon dekar olmuştur.

Grafik 18: Türkiye Çiğ Süt Üretimi (Ton)

Kaynak: TÜİK

Grafik 19: Tavuk Yumurtası Sayısı (Milyar Adet)

Kaynak: TÜİK

Şekil 1: Türkiye'nin Tarım ve Hayvancılık Sektörü Genel İstatistikleri

4.1 Arazi ve Genel Bilgiler

Konya'nın 2022 yılında 18.700.995 dekar toplam tarım alanı bulunmaktadır. Konya'nın arazi varlığı Türkiye ile mukayese edildiğinde; Konya yüz ölçümü olarak Türkiye'nin %5,24'ünü, tarım alanı olarak %7,84'ünü, çayır-mera alanı olarak ise %5,71'ini oluşturmaktadır. Türkiye'nin orman alanının %2,77'si Konya'da bulunmaktadır.

Konya'nın tarım alanınının 1.4 milyon hektarı tarla bitkilerine, 41 bin hektarı meyvelere, 36 bin hektarı sebzelere kullanılmaktadır. 304 bin hektarı ise nadasa ayrılmıştır.

Konya kendi tarımsal alanınının %80'nini tarla bitkileri, %16'sını nadas, %2'sini ise sebze ve meyve için kullanmaktadır. Konya topraklarının büyük bir kısmını tarla bitkilerine ayırmıştır.

4.2 Tarım

Bazı illerin tarımsal üretim ve hayvansal değerleri incelendiğinde, Konya'nın toplam tarımsal üretim değeri 543,7 milyar TL iken bitkisel üretim değeri 305 milyar TL'dir. Konya'da bulunan canlı hayvanların mali değeri ise 238,6 milyar TL'yi bulmuştur.

Konya birçok tarım ürünü Türkiye'de güçlü ve öncü illerin başında yer almaktadır. Türkiye'nin havuç üretiminin %70'i (552 bin ton), bezelye üretiminin %39'u (931 ton) ve kimyon üretiminin %34'ü (2 bin tonu geçkin) Konya'da gerçekleşmektedir.

Yıllara göre Konya'ya verilen tarımsal destekler incelendiğinde; 2019 yılında 1.1 milyar TL destek alan Konya, 2020 yılında ise 1.2 milyar TL destek almıştır. 2022 yılında ise artışını sürdürerek 3.8 milyar TL destek tutarını temin etmiştir.

4.3 Hayvancılık

Konya hayvancılıkta da başarılı bir görünüş çizmektedir. 930 bini geçkin büyükbaş, 3 milyonu aşan küçükbaş ve neredeyse 9 buçuk milyon kümes hayvanıyla sektörde güçlü bir yapıdadır.

Konya'nın hayvancılık verileri incelendiğinde, büyükbaşta 717 binle kültür sığıri birinci iken, küçükbaş hayvancılıkta 2.3 milyon ile yerli koyun zirvedir. Kümes hayvanlarında ise 8.8 milyon adetle yumurta tavuğu ilk sıradayken onu 600 binle et tavuğu ve 34 binle hindi takip etmektedir.

5. SONUÇ

Dünya'nın en büyük tarım arazilerine sahip başlıca ülkeleri Çin, ABD, Avustralya, Brezilya ve Rusya'dır. Küresel düzeyde 1.1 milyon mısır üretilirken 781 milyon ton buğday üretilmektedir.

Tablo 6: Arazi Varlığı (2022, Ha)

	Konya	Türkiye	Konya/Türkiye
Yüz Ölçümü	4.083.800	78.004.300	5,24%
Tarım Alanı	1.870.100	23.845.049	7,84%
Orman Alanı	634.129	22.933.000	2,77%
Çayır Mera	834.219	14.616.687	5,71%
Diğer	745.353	16.609.564	4,49%

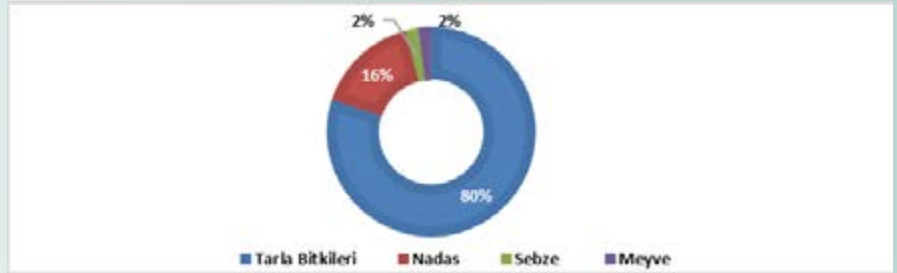
Kaynak: Konya İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

Tablo 7: Tarım Arazilerinin Kullanım Durumu (2022, Ha)

	Konya	Türkiye	Konya/Türkiye
Toplam Tarım Alanı	1.870.100	23.845.049	7,84%
Tarla Bitkileri	1.487.936	16.486.655	9,03%
Nadas	304.303	2.959.561	10,28%
Sebze	36.452	717.680	5,08%
Meyve	41.360	3.675.481	1,13%
Süs Bitkileri	48,2	5.672	0,85%

Kaynak: Konya İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

Grafik 20: Konya'nın Tarımsal Alanı Kullanım Dağılımı (2022, %)

Kaynak: Konya İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

Tablo 8: Bazı İllerin Tarımsal Üretim ve Hayvansal Değerleri (2021, Milyar TL)

İller	Toplam Tarımsal Üretim Değeri	Bitkisel Üretim Değeri	Canlı Hayvanlar Değeri
Konya	543,7	305,0	238,6
Antalya	32,7	19,2	135,5
Şanlıurfa	22,8	16,7	6,0
Mersin	20,4	17	3,4
İzmir	18,8	9,5	9,2

Kaynak: Konya İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

Tablo 9: Konya Tarımı (2022)

Mahsul	Üretim (Ton)	Konya/Türkiye (%)
Kültür Mantarı	3.148	5
Kiraz	46.750	7
Slaj Mısır	2.399.110	8
Buğday	1.929.537	9
Yonca	1.820.490	10
Patates	518.677	10
Yağlık Ayçiçeği	254.571	11
Kuru Fasulye	33.128	12
Arpa	1.264.821	15
Vişne	31.016	18
Dane Mısır	2.044.202	19
Haşhaş	2.295	19
Macar Fiğ	240.590	24
Şeker Pancarı	5.989.214	32
Kimyon	2.794	34
Bezelye	931	39
Havuç	552.128	70

Kaynak: Konya İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

Dünyada en çok buğday tüketen ülkelerin başında Çin, Hindistan, Rusya ve ABD gelmektedir. 2023 yılında dünya genelinde 350 milyon ton kırmızı et, 103 milyon ton tavuk eti üretilmiştir. 38 bin hektarlık tarım alanı olan Türkiye'nin yaklaşık 23 bin hektarı işlenmektedir. Türkiye'de bulunan kırsal nüfus yıldan yıla azalmakta olup 5.6 milyon kişiye kadar gerilemiştir. Kayısı, kiraz, fındık ve incir üretiminde Türkiye dünya lideridir. Türkiye küresel tarım alanında birçok tarım ürününde rekabet edebilir seviyededir. Türkiye'de toplam 73 milyondan fazla canlı hayvan bulunmaktadır. Buna ilaveten 109 milyon yumurta, 251 milyon et tavuğu vardır.

Konya özelinde bakıldığında 18 milyon dekar tarım alanı bulunurken Türkiye'nin toplam tarım alanının %7,8'ini Konya oluşturmaktadır. Konya'nın başlıca havuç, bezelye, kimyon ve şeker pancarı mahsullerinde Türkiye genelinde ciddi üretimleri bulunmaktadır. Konya 2022 yılı itibarıyla 3.8 milyar TL tarımsal destek almıştır. Konya'da 930 bin büyükbaş ve 3 milyonu aşkın küçükbaş bulunurken 9 milyon kümes hayvanı bulunmaktadır.

6. KAYNAKÇA

Tarım ve Orman Bakanlığı- Kamuoyunda Gündeme Gelen İddialar Gerçekler, Ağustos 2023
 Tarım- Orman Çalışanları Birliği Sendikası- Rakamlarla Tarım Sektörü, 2023
 Konya İl Tarım ve Orman Müdürlüğü- Konya Tarımı, 2023
 Dünya Gıda ve Tarım Örgütü (FAO)
 Uncomtrade - kırmızı et spb.pdf (tarimorman.gov.tr)
<https://www.tzob.org.tr/basin-odasi/haberler/2022-yili-degerlendirmesi-ve-2023-yili-beklentileri>
<https://www.aa.com.tr/tr/gundem/bakan-kirisci-2023-yili-tarimsal-destekleme-butcesi-57-6-/>
<https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Bitkisel-Uretim-1.Tahmini-2023-49534>
<https://www.trthaber.com/haber/ekonomi/turkiye-hayvan-varliginda-avrupanin-zirvesinde>
<https://www.aa.com.tr/tr/ekonomi/turkiye-hayvan-varliginda-avrupanin-zirvesinde/2918287#>
<https://www.ekonomim.com/kose-yazisi/abd-tarim-bakanligi-turkiye-hayvanciligini-mercek-alti/>
<https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Hayvansal-Uretim-Istatistikleri-Haziran-2023-49680>
<https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Kumes-Hayvanciligi-Uretimi-Temmuz-2023-49409>
<https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Sut-ve-Sut-Urunleri-Uretimi-Temmuz-2023-49476>
<https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Su-Urunleri-2022-49678>

Yıllar	Türkiye (Milyar TL)	Konya (Milyar TL)	Konya/ Türkiye (%)
2016	10,3	0,840	8,1
2017	11,7	0,606	5,2
2018	12,8	0,852	6,6
2019	16,9	1,1	6,6
2020	21,9	1,2	5,6
2021	22,0	1,8	8,5
2022	40,4	3,8	9,5

Kaynak: Konya İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

Tür	Konya
Büyükbaş Hayvan	930.745
Küçükbaş Hayvan	3.046.469
Kümes Hayvanı	9.496.692

Kaynak: Konya İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

Büyükbaş					
Sığır (Kültür)	Sığır (Melez)	Sığır (Yerli)	Manda	Toplam	
717.866	193.144	18.935	800	930.745	
Küçükbaş					
Koyun (Yerli)	Koyun (Merinos)	Keçi(Kıl)	Keçi (Tiftik)	Toplam	
2.374.785	396.195	273.595	1.894	3.046.469	
Kümes Hayvanı					
Yumurta Tavuğu	Et Tavuğu	Hindi	Kaz	Ördek	Toplam
8.834.638	600.980	34.198	19.921	6.955	9.496.692

Kaynak: TÜİK

KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ

TERCİH VE TANITIM GÜNLERİ

16 Temmuz - 04 Ağustos 2024

09.30 - 18.30

KTO Karatay Üni. Merkez Kampüsü

444 1251
aday.karatay.edu.tr

KONYA TİCARET ODASI
ÜNİVERSİTESİDİR

ANAMAS DAĞLARI

KARAGÖL

Konya'nın Beyşehir ilçesindeki Orta Torosların uzantısı Anamas Dağı Isparta'nın doğusunda Yenişarbademli ilçesi sınırı içerisinde 2.992 m. Yüksekliğindedir.

15 km uzunluğuyla Türkiye'nin en uzun mağarası olan Pınargözü Mağarası da bu dağ içerisinde yer alır. Toros Sıradagları'nın bir kolu olan Anamaslar, bitki örtüsü ve iklim yönünden çok farklı özelliklere sahiptir. Anamaslar, ilçede geniş yer tutar ve türlü adlarla yelpazelenerek yayılırlar. Kuzeybatıdan güneydoğu doğrultusunda uzanan Anamas Dağları, batıdan ve güneybatıdan yüksek ve sarp dikliklerle ovaya inerler. Dedegöl, Kartos, Dumanlı, Naldöken, Dippoyraz, Anamas yayının başlıca tepeleridir.

Anamas Yaylası ise Anamas Dağı'nın eteğindedir. Sütçüler, Beyşehir Gölü, Şarkikaraağaç arasında oldukça geniş bir yayladır. Yüksekliği 1.500 metrenin üzerindedir.

Karagöl

Karagöl Beyşehir'de Anamas Dağları üzerinde, Kurucuova Kasabası'nın 15 km güneybatısında 2.500 met-

re yükseklikte, 15 dekar alanlı bir krater gölüdür.

Karagöl'ün batı yakasında ki sarp kayalıklarda yaz - kış kar ve buzun eksik olmadığı belirtiliyor.

Aşağı yamaçları, daha çok step bitkileri ile kermez ve pınal meşesi gibi ağaçlık ve çalılarla örtülü olan Anamas Dağları dağcılık sporu açısından elverişli olup, bu sporla ilgilenenler dağda zirve tırmanışları gerçekleştirmektedirler.

Türkiye'nin önemli oksijen deposu merkezleri arasında gösterilen 2 bin 998 rakımlı Anamas Dağı'nın zirvesine yakın noktadaki Karagöl'e, doğaseverler ile trekking tutkunları, zorlu ve yorucu patika yollardan saatlerce ilerleyerek ulaşabilmektedir.

Özellikle yaz ve bahar dönemlerinde doğa yürüyüşü düzenlenmesine yönelik yoğun talep olduğu belirtiliyor.

Kaynak:

1- <https://beysehir.bel.tr/gezilecek-yerler/54>

2- <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/isparta/kulturatlasi/anamas-ef-sanesi#:~:text=Bir%20daha%20ne%20g%C3%B6ren%20olmu%C5%9F,zamanla%20y%C3%B6reye%20Anamas%20ad%C4%B1n%C4%B1%20vermi%C5%9Ftir.>

TÜRKİYE'NİN EKONOMİK GÖRÜNÜMÜ

Haziran
2024
TÜFE

ENFLASYON

Yıllık
%71,6

Nisan
2024

İŞSİZLİK

İşsizlik Oranı
%8,5

Mayıs
2024

DIŞ TİCARET

İhracat Yıllık (%) İthalat Yıllık (%)
%11,3 %-10,4

Nisan
2024

SANAYİ ÜRETİMİ ENDEKSİ

Yıllık Değişim
%-0,7

Haziran
2024

TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ

Aylık
%-2,7

Mayıs
2024

KONUT SATIŞLARI

Yıllık
%-2,4

1. Çeyrek
2023

BÜYÜME

Çeyrek
%5,7

Mayıs
2024

BÜTÇE

Aylık Denge
+219,4 milyar TL

Nisan
2024

CARİ AÇIK

Aylık Denge
-5,3 milyar \$

Haziran
2024

KAPASİTE KULLANIMI

Aylık Değişim
-0,4 puan

Mayıs
2024

FİNANSAL YATIRIM

En Yüksek Getiri
BIST 100 %5,44

GAYRİ SAFİ YURT İÇİ HASILA

Gayrisafi Yurt İçi Hasıla (GSYH) 2024 yılı birinci çeyreğinde %5,7 arttı

GSYH 2024 yılı birinci çeyrek ilk tahmini; zincirlenmiş hacim endeksi olarak, bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %5,7 arttı.

Üretim yöntemiyle Gayrisafi Yurt İçi Hasıla tahmini, 2024 yılının birinci çeyreğinde cari fiyatlarla bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %90,0 artarak 8 trilyon 822 milyar 248 milyon TL oldu. GSYH'nin birinci çeyrek değeri cari fiyatlarla ABD doları bazında 285 milyar 572 milyar olarak gerçekleşti.

Kaynak: TÜİK

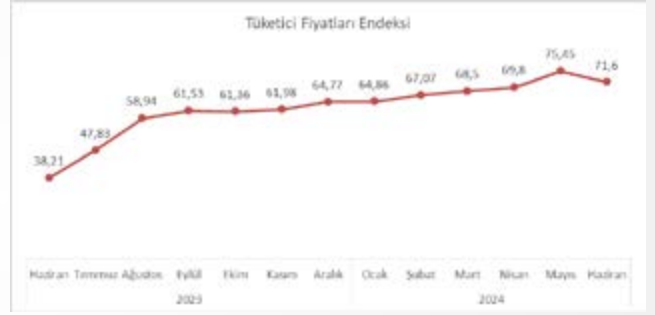
ENFLASYON

Tüketici fiyat endeksi (TÜFE) yıllık %71,60, aylık %1,64 arttı

TÜFE'deki (2003=100) değişim 2024 yılı Haziran ayında bir önceki aya göre %1,64, bir önceki yılın Aralık ayına göre %24,73, bir önceki yılın aynı ayına göre %71,60 ve on iki aylık ortalamalara göre %65,07 olarak gerçekleşti.

Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE) yıllık %50,09 arttı, aylık %1,38 arttı

Yİ-ÜFE (2003=100) 2024 yılı Haziran ayında bir önceki aya göre %1,38 artış, bir önceki yılın Aralık ayına göre %19,49 artış, bir önceki yılın aynı ayına göre %50,09 artış ve on iki aylık ortalamalara göre %47,97 artış gösterdi.

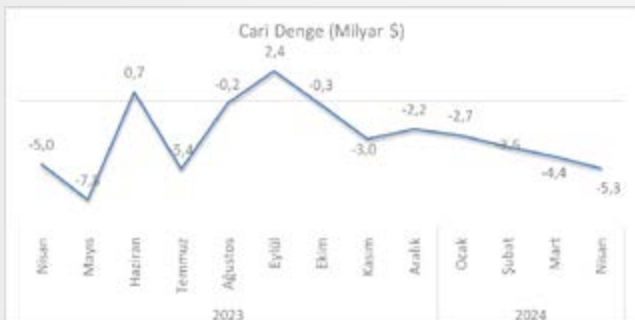

Kaynak: TÜİK

CARİ AÇIK

2024 Nisan ayında cari denge 5.285 milyon \$ açık vermiştir.

Nisan ayında cari işlemler hesabı 5.285 milyon ABD doları açık kaydetmiştir. Altın ve enerji hariç cari işlemler hesabı ise 497 milyon ABD doları açık vermiştir.

Kaynak: TÜİK

Kaynak: TÜİK

En Fazla Artan (Aylık)			En Az Artan (Aylık)		
S	Sektör Adı	Oran	S	Sektör Adı	Oran
1	Ham petrol ve doğal gaz	80,20	1	Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme	10,78
2	Diğer madencilik ve taş ocakçılığı ürünleri	78,56	2	Ana metaller	34,89
3	Su ve suyun artırılması ve dağıtılması	78,43	3	Bilgisayarlar ile elektronik ve optik ürünler	37,96

Kaynak: TÜİK

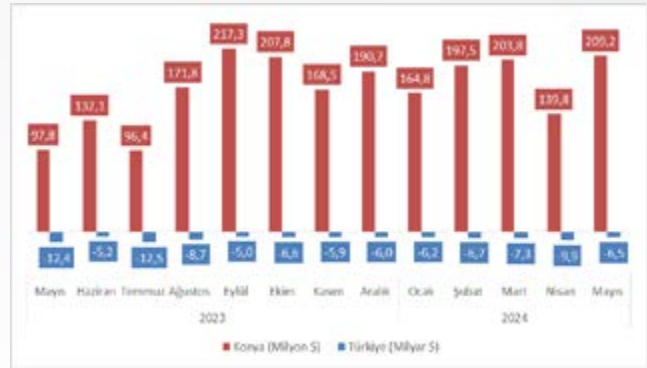

Kaynak: TÜİK

İSTİHDAM VE İŞSİZLİK

2024 Nisan ayında işsizlik oranı %8,5.

Hanehalkı İşgücü Araştırması sonuçlarına göre; 15 ve daha yukarı yaştaki kişilerde işsiz sayısı 2024 yılı Nisan ayında bir önceki aya göre 18 bin kişi azalarak 3 milyon 42 bin kişi oldu. İşsizlik oranı ise 0,1 puan azalarak %8,5 seviyesinde gerçekleşti. İşsizlik oranı erkeklerde %7,2 iken kadınlarda %11,1 olarak tahmin edildi.

Kaynak: TÜİK

DIŞ TİCARET

Mayıs ayında ihracat %11,3 arttı, ithalat %10,4 azaldı. Türkiye İstatistik Kurumu ile Ticaret Bakanlığı iş birliğiyle genel ticaret sistemi kapsamında üretilen geçici dış ticaret verilerine göre; ihracat 2024 yılı Mayıs ayında, bir önceki yılın aynı ayına göre %11,3 artarak 24 milyar 66 milyon dolar, ithalat %10,4 azalarak 30 milyar 568 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Mayıs ayında dış ticaret açığı bir önceki yılın aynı ayına göre %48,0 azalarak 12 milyar 495 milyon dolardan, 6 milyar 502 milyon dolara geriledi.

İhracatın ithalatı karşılama oranı 2023 Mayıs ayında %63,4 iken, 2024 Mayıs ayında %78,7'ye yükseldi.

İhracatta Almanya, ithalatta Çin ilk sırayı aldı.

Mayıs ayında ihracatta ilk sırayı Almanya aldı. Almanya'ya yapılan ihracat 1 milyar 902 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 1 milyar 521 milyon dolar ile Birleşik Krallık, 1 milyar 475 milyon dolar ile ABD, 1 milyar 148 milyon dolar ile Irak, 1 milyar 124 milyon dolar ile İtalya takip etti. İlk 5 ülkeye yapılan ihracat, toplam ihracatın %29,8'ini oluşturdu.

İthalatta Çin ilk sırayı aldı. Mayıs ayında Çin'den yapılan ithalat 3 milyar 862 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 3 milyar 780 milyon dolar ile Rusya Federasyonu, 2 milyar 282 milyon dolar ile Almanya, 1 milyar 879 milyon dolar ile İtalya, 1 milyar 456 milyon dolar ile ABD izledi. İlk 5 ülkeden yapılan ithalat, toplam ithalatın %43,4'ünü oluşturdu.

MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ

Merkezi yönetim bütçesi 2023 yılı Mayıs ayında 118 milyar 906 milyon TL fazla vermiş iken 2024 yılı Mayıs ayında 219 milyar 409 milyon TL fazla vermiştir.

2023 yılı Mayıs ayında 221 milyar 620 milyon TL faiz dışı fazla verilmiş iken 2024 yılı Mayıs ayında 330 milyar 52 milyon TL faiz dışı fazla verilmiştir.

Merkezi yönetim bütçe giderleri Mayıs ayı itibarıyla 787 milyar 728 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Faiz harcamaları 110 milyar 643 milyon TL, faiz hariç harcamalar ise 677 milyar 84 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Merkezi yönetim bütçe gelirleri Mayıs ayı itibarıyla 1 trilyon 7 milyar 136 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Vergi gelirleri 898 milyar 424 milyon TL, genel bütçe vergi dışı gelirleri ise 91 milyar 815 milyon TL olmuştur.

Kaynak: TÜİK

HAZIR BETON

KONYA

“Temel Sigortanız”

KONYA HAZIR BETON SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

Horozluhan Mh. Cihan Sk. No:15 42300 Selçuklu / KONYA | Tel : +90 (332) 346 03 69 - 70 | Fax: +90 (332) 346 16 12
www.konyahazirbeton.com.tr | konyahb@vicat.com.tr

SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ

2024 Nisan ayında sanayi üretimi yıllık %0,7 azaldı. Sanayinin alt sektörleri incelendiğinde, 2024 yılı nisan ayında (yıllık);

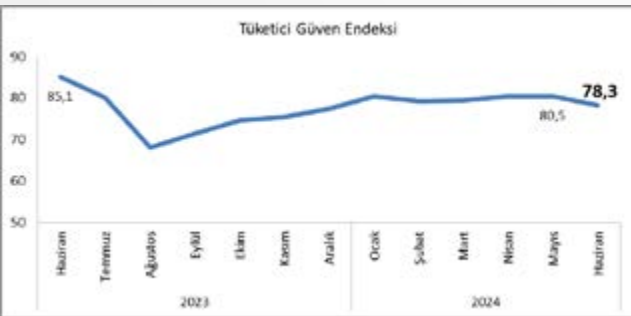
- Madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi %12,2 arttı,
- İmalat sanayi sektörü endeksi %1,5 azaldı,
- Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %1,6 arttı.

Kaynak: TÜİK

TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ

2024 Haziran ayında tüketici güveni azaldı. Türkiye İstatistik Kurumu ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası işbirliği ile yürütülen tüketici eğilim anketi sonuçlarından hesaplanan tüketici güven endeksi, Mayıs ayında 80,51 iken Haziran ayında %2,7 oranında azalarak 78,3 oldu. Tüketici Güven endeksindeki düşüş; hanenin maddi durumu, genel ekonomik durum ve dayanıklı tüketim mallarına harcama beklentileri değerlendirmelerinin azaldığını göstermektedir.

Kaynak: TÜİK

KAPASİTE KULLANIM ORANI

İmalat sanayi genelinde mevsimsel etkilerden arındırılmış Kapasite Kullanım Oranı (KKO-MA), bir önceki aya göre 0,4 puan azalarak yüzde 76,2 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Kaynak: TÜİK

FİNANSAL YATIRIM ARAÇLARI

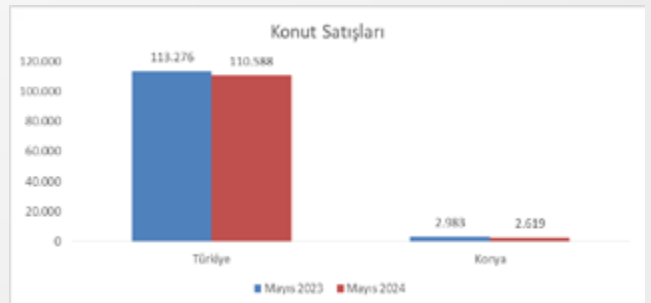
2024 Mayıs ayında finansal yatırımlar araçları arasında aylık en yüksek reel getiriye %5,44 oranıyla BIST 100 Endeksinde gerçekleşti. TÜFE ile indirildiğinde; mevduat faizi (brüt) %0,19, DİBS %0,99, Euro %2,79, Amerikan Doları %3,58 ve külçe altın %5,03 oranlarında yatırımcısına kaybettirdi.

Kaynak: TÜİK

KONUT SATIŞLARI

Türkiye genelinde Mayıs ayında 110 bin 588 konut satıldı Türkiye genelinde konut satışları Mayıs ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %2,4 azalarak 110 bin 588 oldu. Türkiye genelinde ipotekli konut satışları Mayıs ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %63,9 azalış göstererek 9 bin 909 oldu. Toplam konut satışları içinde ipotekli satışların payı %9,0 olarak gerçekleşti.

Kaynak: TÜİK

PERAKENDE GÜVEN ENDEKSİ

2,8 puan azaldı

KONYA

Nisan
2024'e
göre

TÜRKİYE

1,1 puan azaldı

11,1 puan azaldı

KONYA

Mayıs
2023'e
göre

TÜRKİYE

2,6 puan azaldı

Geçen aya göre;
Geçtiğimiz 3 ayda işlerin
gelişimi
19,3 puan kötüleşti

Mevcut stok düzeyi
2,3 puan azaldı
Satış beklentisi
8,6 puan iyileşti

HİZMETLER SEKTÖRÜ
GÜVEN ENDEKSİ

4,2 puan azaldı

KONYA

Nisan
2024'e
göre

TÜRKİYE

3,7 puan arttı

23,3 puan azaldı

KONYA

Mayıs
2023'e
göre

TÜRKİYE

1,2 puan arttı

Geçen aya göre;
Geçtiğimiz 3 ayda işlerin
gelişimi
7,7 puan kötüleşti

Geçtiğimiz 3 ayda hizmet
talebi
5,0 puan kötüleşti
Talep beklentisi sabit kaldı

İNŞAAT SEKTÖRÜ
GÜVEN ENDEKSİ

2,5 puan arttı

KONYA

Nisan
2024'e
göre

TÜRKİYE

0,8 puan azaldı

13,0 puan azaldı

KONYA

Mayıs
2023'e
göre

TÜRKİYE

4,7 puan azaldı

Geçen aya göre;
Mevcut siparişlerin durumu
4,5 puan iyileşti
İstihdam beklentisi
0,5 puan iyileşti

İSTİHDAM İZLEME BÜLTENİ
(OCAK 2024)

3,1 puan azaldı

KONYA

Sigortalı
ücretli
çalışan
sayısı

TÜRKİYE

3,1 puan azaldı

3,2 puan azaldı

KONYA

Esnaf
sayısı

TÜRKİYE

4,2 puan azaldı

9,7 puan azaldı

KONYA

Çiftçi
sayısı

TÜRKİYE

7,2 puan azaldı

10,9 puan arttı

KONYA

Kamu
çalışanı
sayısı

TÜRKİYE

10,3 puan arttı

DIŞ TİCARET BÜLTENİ (NİSAN 2024)

20,2 puan azaldı

KONYA

Mart 2024'e
göre;
İhracat

TÜRKİYE

16,2 puan azaldı

2,8 puan arttı

KONYA

İthalat

TÜRKİYE

5,0 puan azaldı

0,4 puan azaldı

KONYA

Nisan
2023'e göre;
İhracat

TÜRKİYE

1,8 puan azaldı

17,8 puan azaldı

KONYA

İthalat

TÜRKİYE

3,1 puan arttı

KONYA PERAKENDE GÜVEN ENDEKSİ

PERAKENDE GÜVEN ENDEKSİ MAYIS AYINDA AYLIK VE YILLIK BAZDA AZALDI

Konya Perakende Güven Endeksi (KOPE) Mayıs 2024'te geçen aya ve geçen yıla kıyasla azalmıştır. Geçen yıla kıyasla görülen kötüleşmede geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu ve önümüzdeki 3 ayda satış beklentisi göstergelerindeki olumsuz değişim belirleyici olmuştur. Mayıs 2024'te Konya perakende sektörü güveni Türkiye genelinden daha iyi bir görünüm sergilemiştir.

Konya'da perakende güveni geçen aya ve geçen yıla kıyasla azaldı

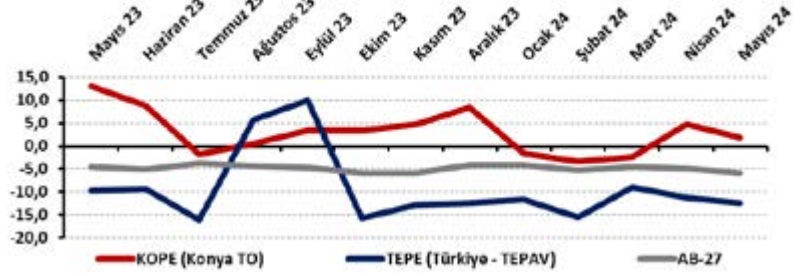
Mayıs 2024'te TEPAV Perakende Güven Endeksi (TEPE) -12,3 puan değerini alırken, KOPE 1,8 puan değerini almıştır. Geçen yılın aynı dönemine göre KOPE 11,1 puan, TEPE 2,6 puan azalış göstermiştir. Geçen aya göre bakıldığında ise KOPE 2,8 puan, TEPE ise 1,1 puan düşüş göstermiştir. Konya perakendesi Türkiye genelinden ve AB-27'den daha olumlu seyrederken, KOPE değerinin aylık azalışında, geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu göstergesindeki 19,3 puanlık kötüleşme belirleyici olmuştur. Diğer taraftan önümüzdeki 3 ayda satış beklentisi göstergesindeki 8,6 puanlık iyileşme ve mevcut stok düzeyinin normalin altında olduğu yönündeki 2,3 puanlık değişim endekse olumlu yansımıştır.

Konyalı perakendecilerin satış beklentisi geçen yıla kıyasla azalırken, geçen aya kıyasla arttı

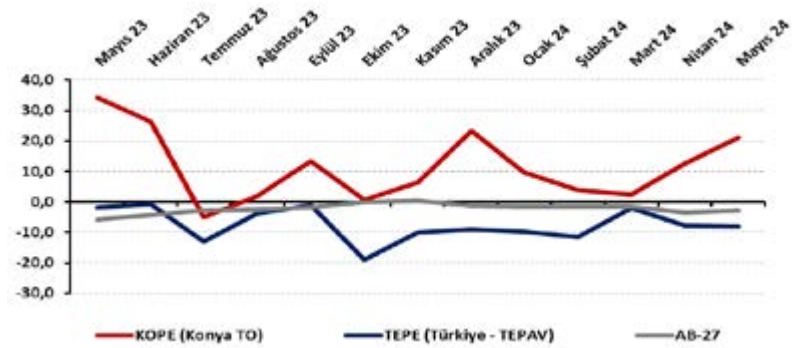
Mayıs 2024'te Konya'da faaliyet gösteren perakendecilerin yüzde 38'i önümüzdeki 3 ayda satışlarının artmasını beklerken, satışlarının düşmesini bekleyenlerin oranı yüzde 11,7 düzeyinde olmuştur. Satışlarında bir değişiklik beklemeyenlerin oranı ise yüzde 50,3'tür.

Gelecek 3 aydaki satış beklentileri Mayıs 2023'e göre 13,1 puan azalırken, Nisan 2024'e göre 8,6

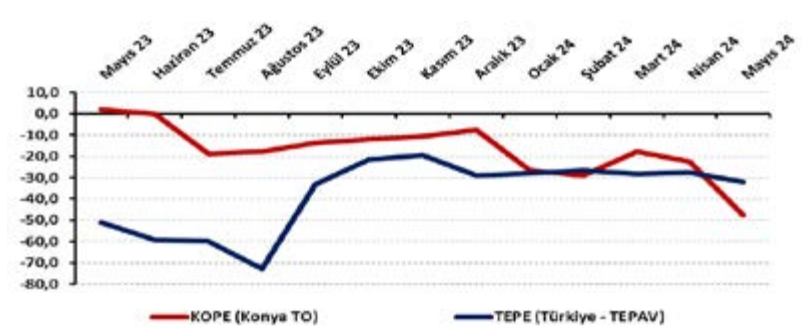
Şekil 1. KOPE ile TEPE karşılaştırılması* (Mayıs 2023 – Mayıs 2024)

Şekil 2. Önümüzdeki 3 ay ilişkin satış beklentisi* (Mayıs 2023 – Mayıs 2024)

Şekil 3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu* (Mayıs 2023 – Mayıs 2024)

Tablo 1. Konya Perakende Güven Endeksi*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	10,6	-0,2	2,7	8,4	8,1	3,3	6,3	10,6	11,3	14,9	5,5	6,2
2023	1,1	8,8	10,9	12,4	12,9	8,7	-1,9	0,6	3,3	3,3	4,7	8,4
2024	-1,6	-3,4	-2,4	4,6	1,8							

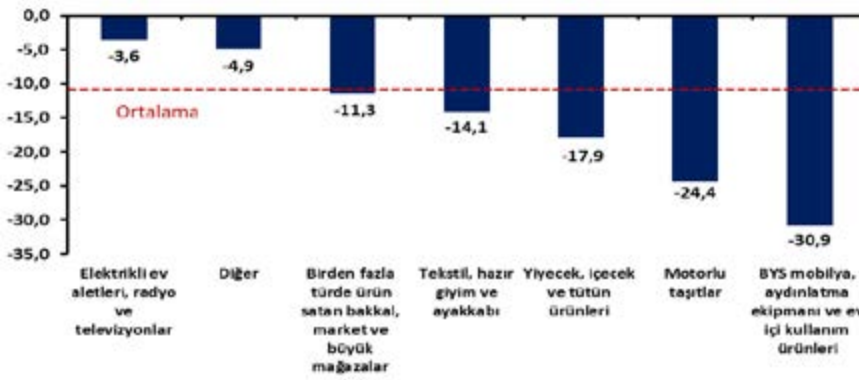
Tablo 2. Önümüzdeki 3 ay ilişkin beklenti*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	19,6	18,2	13,1	22,2	22,1	11,3	14,4	13,4	15,8	25,6	15,0	11,8
2023	14,8	24,3	29,6	28,2	34,2	26,2	-5,0	2,0	13,4	0,7	6,4	23,4
2024	9,5	3,8	2,4	12,5	21,1							

Tablo 3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	2,0	-13,7	-6,0	-10,7	-14,7	-11,7	-12,0	-0,3	-1,7	6,3	-13,3	-1,0
2023	-2,0	-2,0	0,7	9,3	2,0	0,0	-18,7	-17,7	-13,7	-12,0	-10,7	-7,7
2024	-26,7	-29,0	-17,7	-22,7	-47,7							

Şekil 4. Alt sektör bazında KOPE'nin Mayıs 2024'te bir önceki yıla göre değişimi* (puan)

puan artmıştır. Gelecek 3 aya ilişkin satış beklentilerinde Konya, Mayıs 2024'te Türkiye genelinden ve AB-27'den daha iyi performans sergilemiştir.

Konya'da perakendecilerin işlerdeki toparlanma algısı azaldı

Mayıs 2024'te işlerdeki toparlanma algısı geçen aya göre 25,0 puan, geçen yılın aynı ayına göre 49,7 puan azalış kaydederek -47,7 değerini almıştır. İşlerinin geçen yılın aynı dönemine göre arttığını belirtenlerin oranı Mayıs 2024'te yüzde 5,0 iken, azaldığını belirtenlerin oranı yüzde 52,7'dir. KOPE anketine katılanların yüzde 42,3'ü ise işlerinin geçen yılın aynı dönemine göre değişmediğini belirtmiştir.

Perakende güveni Mayıs ayında tüm sektörlerde azaldı

Konya'da perakende sektörüne alt sektörler itibarıyla bakıldığında, Mayıs ayında geçen yılın aynı dönemine göre "elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar" ve "diğer (akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.)" sektörlerinde ortalamanın üzerinde; "birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar", "tekstil, hazır giyim ve ayakkabı", "yiyecek, içecek ve tütün ürünleri", "motorlu taşıtlar" ve "mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri" sektörlerinde ise ortalamanın altında değişimler görülmüştür. "Mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi

kullanım ürünleri" sektöründe yüzde 30,9 puanlık daralma görülmektedir.

Konya perakendesinde beklentiler geçen yıla göre kötümser

KOPE ve TEPE'nin denge değerleri anket soruları bazında karşılaştırıldığında Mayıs 2024'te, "geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu", "önümüzdeki 3 ayda tedarikçilerden sipariş, satış ve istihdam beklentileri" göstergelerinde KOPE'nin daha iyi bir performans sergilediği görülmüştür. "Mevcut stok düzeyi", "önümüzdeki 3 ayda satış ve istihdam beklentileri" dışındaki tüm değerlendirme ve beklentiler Nisan 2024'e kıyasla olumsuz yönde değişirken, "önümüzdeki 3 ayda satış fiyatı beklentisi" ise artmıştır. Bir önceki yıla kıyasla bakıldığında ise "mevcut stok düzeyi" dışındaki değerlendirme ve beklentiler kötüleşmiştir. "Önümüzdeki 3 ayda satış fiyatı beklentisi" ise aynı kalmıştır.

Perakende güveninde Türkiye, AB-27 ve Euro Bölgesi'nden olumsuz yönde ayrıştı

Perakende güveni geçen yıla kıyasla AB-27'de 1,4 ve Euro Bölgesi'nde ise 2,0 puan kötüleşmiştir. En fazla artış Avusturya'da olurken, Avusturya'yı Malta ve İsveç takip etmiştir. Türkiye bu dönemde perakende güveninin 2,6 puanlık azalışı ile AB-27 ve Euro Bölgesi ortalamalarının gerisinde değer almıştır.

Tablo 5. AB-27 ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi karşılaştırmaları* (Mayıs 2023'e göre)

Ülkeler/ (Puan)	Mayıs 2023'e göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim	Mayıs 2024
Avusturya	27,7	-8,4
Malta	11,7	2,7
İsveç	8,0	4,3
Makedonya Cumhuriyeti	6,5	5,7
Yunanistan	5,8	17,9
Sırbistan	4,8	13,3
Litvanya	4,6	8,5
Danimarka	4,4	-5,4
Arnavutluk	2,8	16,2
Almanya	1,8	-16,2
Polonya	1,5	-0,2
Macaristan	0,8	-11,2
Slovakya	0,8	4,4
Slovenya	0,5	12,8
Hırvatistan	0,3	14,3
Bulgaristan	-0,5	15,3
AB-27	-1,4	-5,9
Romanya	-1,8	5,9
Euro Bölgesi-20	-2,0	-6,8
İspanya	-2,4	1,4
Türkiye	-2,6	-12,3
Çek Cumhuriyeti	-3,6	13,2
Karadağ	-3,6	12,5
Fransa	-3,7	-11,0
Portekiz	-4,4	1,2
İtalya	-5,5	9,1
Letonya	-6,5	1,2
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	-6,8	-5,6
Hollanda	-6,9	-0,4
Finlandiya	-18,6	-20,2
Belçika	-18,6	-25,7
Estonya	-19,8	-23,2

Tablo 4. KOPE ve TEPE soru bazında detaylı sonuçlar* (puan)

Sorular	KOPE (Konya) 05/2023	KOPE (Konya) 04/2024	KOPE (Konya) 05/2024	Bir önceki aya göre değişim 05/2024	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 05/2024	TEPE (Türkiye) 05/2024
Geçtiğimiz üç ayda işlerinizin gelişimi ne yönde oldu?	2,3	-8,7	-28,0	-19,3	-30,3	-48,9
Mevcut stok düzeyiniz hakkında ne düşünüyorsunuz?	2,3	10,0	12,3	2,3	10,0	19,8
Tedarikçilerden siparişlerinizin önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	26,4	-0,5	-0,6	-0,1	-27,0	-19,2
Satışlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	34,2	12,5	21,1	8,6	-13,1	-7,9
İstihdam ettiğiniz personel sayısının önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	8,3	0,7	1,0	0,3	-7,3	-2,1
Satış fiyatlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	37,7	28,7	37,7	9,0	0,0	51,4
İşlerinizin geçen yılın aynı dönemine göre bu yıl nasıl gelişti?	2,0	-22,7	-47,7	-25,0	-49,7	-32,1
Mağaza sayınızın gelecek yıl nasıl değişmesini bekliyorsunuz?	-19,8	-20,4	-21,2	-0,8	-1,4	4,0

KONYA HİZMETLER SEKTÖRÜ GÜVEN ENDEKSİ

KONYA HİZMETLER SEKTÖRÜ GÜVENİ AZALDI

Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi, Mayıs ayında geçen yılın aynı ayına göre ve bir önceki aya göre azalmıştır. Kasım ayından itibaren gözlenen negatif görünüm, Mayıs ayında da devam etmektedir. Söz konusu aylık gelişmede, endeksi oluşturan sorulardan geçmiş dönem işlerin seyri ve hizmetlere olan talep artışları endekse olumsuz etki ederken; gelecek dönem hizmetlere olan talep beklentilerin endekse etkisi sabit kalmıştır.

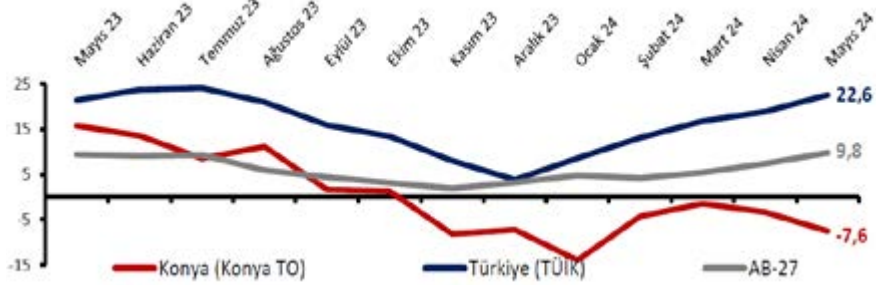
Hizmetler Sektörü Güven Endeksi geçen aya göre Konya'da azalırken, AB-27'de ve Türkiye genelinde arttı

Mayıs ayında Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi geçen yıla göre 23,3 puan, geçen aya göre ise 4,2 puan azalarak -7,6 puan değerini almıştır. Türkiye genelini temsil eden Hizmetler Sektörü Güven Endeksi ise Mayıs 2024'te geçen aya göre 3,7 puan, geçen yıla göre 1,2 puan artarak 22,6 puan değerine ulaşmıştır. AB-27'yi temsil eden Hizmetler Sektörü Güven Endeksi Mayıs 2024'te geçen yılın aynı dönemine göre 0,4 puan, bir önceki aya göre ise 2,4 puan artarak 9,8 puan değerini almıştır. Güven endeksinin Konya'da geçen yıl Kasım ayından bu yana olumsuz görünümüne işaret ederken Türkiye geneli ve AB-27'de olumlu seyretmesi ve eğilimin 2024 yılında iyileşerek devam etmesi dikkat çekmektedir.

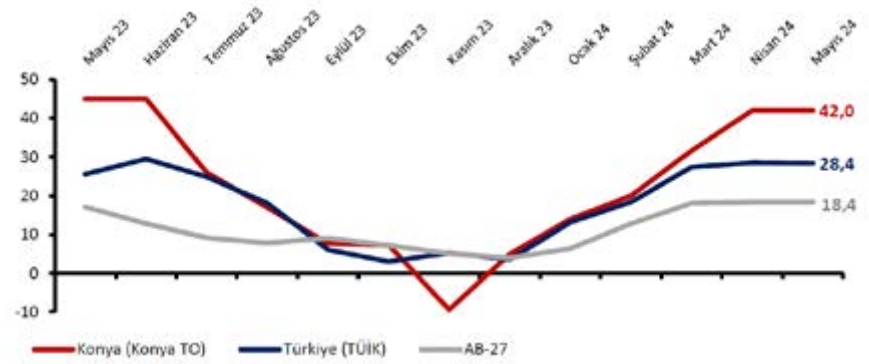
Konya hizmetler sektörünün önümüzdeki döneme ilişkin talep artışı sabit kaldı

Önümüzdeki 3 ayda verilen hizmetlere olan talep beklentisinin denge değeri Mayıs 2024'te geçen yılın aynı dönemine göre 7,6 puan azalırken, bir önceki aya göre ise sabit kalarak 42,0 puan değerini almıştır. Diğer bir ifadeyle, Konya'da hizmetler sektöründe faaliyet gösteren firmaların yüzde 50,7'si önümüzdeki 3 ayda verdikleri hizmetlere olan talepte artış beklerken, yüzde 8,7'si talepte düşüş beklendiğini dile getirmiştir.

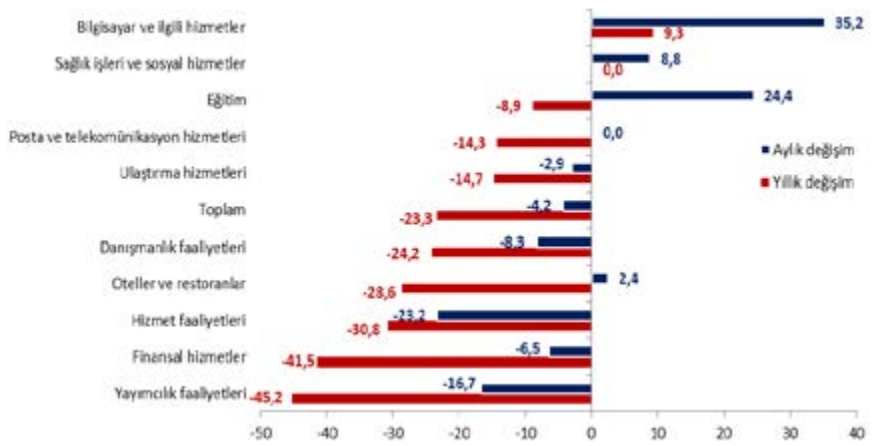
Şekil 1. Hizmetler Sektörü Güven Endeksi karşılaştırması* (Mayıs 2023 - Mayıs 2024)

Şekil 2. Önümüzdeki 3 ayda verilen hizmetlere talep beklentisi* (%arttı - %azaldı) (Mayıs 2023 - Mayıs 2024)

Şekil 3. Alt sektörler bazında endeksin Mayıs 2024'te bir önceki yıla ve aya göre değişimi (puan)

Tablo 1. Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	13,6	8,8	3,4	9,8	6,2	10,1	6,3	17,1	17,1	8,2	9,3	10,3
2023	8,2	4,4	13,9	13,0	15,8	13,6	8,6	11,1	1,6	1,3	-5,1	-2,9
2024	-4,8	-4,3	-1,4	-3,3	-7,6							

Tablo 2. Önümüzdeki 3 ayda verilen hizmetlere talep beklentisi (%arttı - %azaldı)

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	37,3	41,7	34,7	36,3	31,3	24,0	21,7	26,7	11,7	9,3	17,7	11,7
2023	14,0	24,3	37,0	45,0	45,0	45,0	26,0	17,0	7,7	7,4	-9,3	5,0
2024	14,0	20,0	31,7	42,0	42,0							

Şekil 4. Faaliyetleri kısıtlayan temel etkenlerin Mayıs 2024'te bir önceki yıla ve aya göre değişimi (puan)

Geçen yıla göre güven endekslerindeki en yüksek düşüş yayımcılık faaliyetleri sektöründe gerçekleşti

Mayıs ayında Konya'da hizmetler sektörüne alt sektörler itibarıyla bakıldığında, sektörel güven sadece "bilgisayar ve ilgili hizmetler" sektöründe yıllık olarak artmıştır. En yüksek düşüş 45,2 puan azalan "yayımcılık faaliyetleri" sektöründe gerçekleşmiştir. Diğer yandan geçen aya göre en yüksek artış 35,2 puan ile "bilgisayar ve ilgili hizmetler" sektörü olurken; 23,2 puan ile en olumsuz görünüme sahip olan sektör "hizmet faaliyetleri" sektörüdür.

Geçen yıla göre talep yetersizliğinin faaliyetleri kısıtladığını belirtenlerin oranı belirgin olarak arttı

Konya'da hizmetler sektöründeki firmaların faaliyetlerini kısıtlayan faktörlere ilişkin değerlendirmeleri geçen yıla göre karşılaştırıldığında, talep yetersizliğini, materyal ve ekipman eksikliğini ve finansal kısıtların faaliyetleri kısıtladığını belirtenlerin oranı artmıştır. İşgücü eksikliğini belirtenlerin oranı azalmıştır.

Mayıs ayında değerlendirme anketine katılan firmaların yüzde 18,3'ü talep yetersizliğinin, yüzde 16,3'ü finansal kısıtların, yüzde 2,3'ü işgücü eksikliğinin ve yüzde 2,0'si materyal veya ekipman eksikliğinin faaliyetlerini kısıtladığını belirtmiştir. Faaliyetlerini kısıtlayıcı faktör

olmadığını söyleyenlerin oranı ise yüzde 7,0'dir.

Konya hizmetler sektörünün gelecek 3 ayda talep beklentileri Türkiye genelinden daha olumlu

Konya ve Türkiye genelinde Hizmetler Sektörü Güven Endeksi Anketi sorularının denge değerleri karşılaştırıldığında, Mayıs ayında geçtiğimiz döneme yönelik değerlendirmelerde Konya'da olumsuz değerlendirmelerin Türkiye'ye kıyasla daha ağırlıkta olduğu gözlenmektedir. Geçmiş döneme yönelik soruların hepsinde negatif değerli alt endeksler hesaplanmakta olup olumsuz değerlendirmelerin ağırlıkta olduğuna işaret etmektedir. Gelecek döneme ilişkin de hizmetlere olan talepteki alt endeks pozitif değeri ile artış beklentisini göstermekte, düzey olarak da Türkiye genelinin üzerinde seyretmektedir. Diğer taraftan, gelecek döneme ilişkin hizmetlerin fiyatlarına ilişkin beklentilerin artış yönlü olduğu, ancak Türkiye genelinden daha düşük ölçüldüğü görülmektedir.

Mayıs ayında Hizmetler Sektörü Güveni Türkiye'de artarken AB-27'de geriledi

AB ülkeleri ve Türkiye'nin Hizmetler Sektörü Güven Endeksi değerleri karşılaştırıldığında, endeksin bir önceki yılın aynı dönemine göre 18 ülkede yükseldiği; bölge ortalamalarının da Türkiye'de 2,3 puan yükselirken; AB-27'de 0,4 puan arttığı ve Euro Bölgesi'nde 0,5 puan gerilediği görülmüştür.

Tablo 4. AB-27 Ülkeleri ve Türkiye'nin Hizmetler Sektörü Güven Endeksi karşılaştırmaları (Mayıs 2023'e göre)

Ülkeler/ (Puan)	Mayıs 2023'e göre Hizmetler Sektörü Güven Endeksi'ndeki Değişim	Mayıs 2024
Yunanistan	18.3	52.4
İsveç	8.2	12.6
Polonya	7.2	0.2
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	6.6	22.8
Çek Cumhuriyet	6.1	28.0
Macaristan	5.7	-1.6
Arnavutluk	5.4	32.3
Letonya	3.9	5.3
Türkiye	2.3	27.0
Fransa	2.3	0.6
Sırbistan	2.1	13.2
Karadağ	2.0	39.0
Danimarka	0.9	6.5
Romanya	0.9	7.7
Almanya	0.8	12.9
Bulgaristan	0.5	16.2
AB-27	0.4	9.8
Hırvatistan	0.3	30.9
Euro Bölgesi-19	-0.5	9.9
Hollanda	-1.2	7.4
Avusturya	-1.2	8.5
İspanya	-2.1	17.5
Slovenya	-2.3	18.7
Makedonya	-3.0	16.4
İtalya	-3.9	8.0
Portekiz	-6.5	11.7
Belçika	-6.6	1.3
Finlandiya	-6.7	-4.0
Litvanya	-7.8	-2.0
Estonya	-9.1	-11.9
Slovakya	-10.3	-1.0
Malta	-20.8	21.9
İngiltere	*	*
İrlanda	*	*

Tablo 3. Soru bazında detaylı sonuçlar (puan)

Sorular	Konya (Konya TO) 05/2023	Konya (Konya TO) 04/2024	Konya (Konya TO) 05/2024	Bir önceki aya göre değişim 05/2024	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 05/2024	Türkiye (TÜİK) 05/2024
Geçtiğimiz üç ayda işleriniz nasıl değişti?	2.3	-26.3	-34.0	-7.7	-36.3	19.4
Geçtiğimiz üç ayda şirketinizin verdiği hizmetlere olan talep nasıl değişti?	0.0	-25.7	-30.7	-5.0	-30.7	19.9
Gelecek üç ayda şirketinizin verdiği hizmetlere olan talebin ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	45.0	42.0	42.0	0.0	-3.0	28.4
Geçtiğimiz üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısı nasıl değişti?	1.0	-1.3	-0.7	0.7	-1.7	12.5
Gelecek üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısının ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	3.7	1.7	2.0	0.3	-1.7	24.5
Gelecek üç ayda şirketinizin verdiği hizmetlerin fiyatlarının ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	33.3	24.3	34.7	10.3	1.3	40.3
Geçen yılın aynı dönemine göre iş hacminizde (hizmet satışlarınızda) nasıl bir gelişme oldu?	6.7	-28.0	-33.3	-5.3	-40.0	

KONYA İNŞAAT SEKTÖRÜ GÜVEN ENDEKSİ

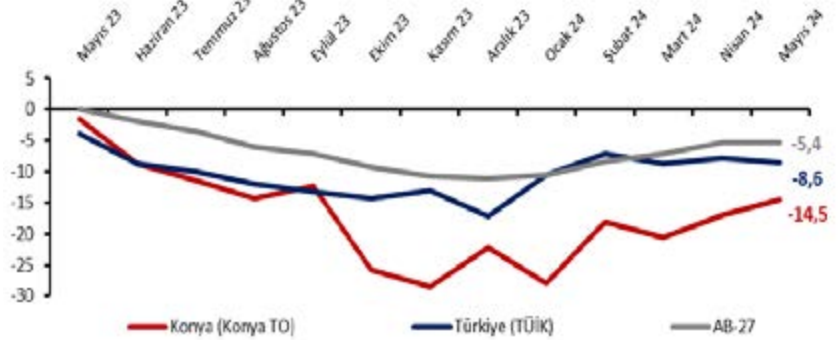
MAYIS AYINDA KONYA İNŞAAT SEKTÖRÜ GÜVENİNİ ARTTI

Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi, 2024 yılı Mayıs ayında geçen yıla göre 13,0 puan azalırken, bir önceki aya göre ise 2,5 puan artarak -14,5 puan değerini almıştır. Söz konusu değişimde Mayıs ayına göre mevcut dönem siparişlerinin ve gelecek dönem istihdama yönelik beklentilerin artması etkili olmuştur. Diğer yandan endeks, Eylül 2021'den bu yana olumsuz algıların ağırlıkta olduğunu gösteren negatif değerler almakta olup, bu Mayıs ayında Türkiye ortalamasının 5,9 puan altında gerçekleşmiştir.

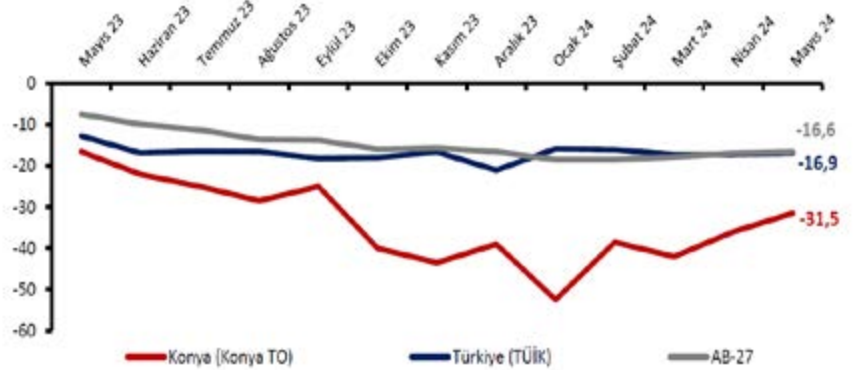
İnşaat sektörü güveni Konya'da artarken Türkiye'de azaldı

Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi, Mayıs 2024'te geçen yılın aynı dönemine göre 13,0 puan azalırken, bir önceki aya göre ise 2,5 puan artarak -14,5 puan değerini almıştır. Diğer taraftan, Mayıs 2024'te Türkiye genelini temsil eden inşaat sektörü güven endeksi -8,6 puan ve AB-27'yi temsil eden güven endeksi ise -5,4 puan değerini almıştır. Mayıs ayında inşaat sektörü güven endeksi Konya'da artmış, Türkiye'de azalmış ve AB-27'de ise sabit kalmıştır. Endeksler, Türkiye genelinde Temmuz 2020, Konya'da ise Eylül 2021'den sonra kötümser algıların ağırlıkta olduğunu gösteren negatif değerler alırken,

Şekil 1. İnşaat Sektörü Güven Endeksi karşılaştırılması* (Mayıs 2023 - Mayıs 2024)

Şekil 2. Mevcut siparişlerin durumu* (%normalin üzeri - %normalin altı) (Mayıs 2023 - Mayıs 2024)

Tablo 1. Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	-8,5	-8,5	-7,5	-12,0	-8,8	-6,0	-3,0	-11,3	-7,3	-20,3	-20,3	-16,8
2023	-18,5	-12,3	-3,0	-1,8	-1,5	-8,8	-11,5	-14,3	-12,3	-25,8	-28,5	-22,3
2024	-28,0	-18,0	-20,5	-17,0	-14,5							

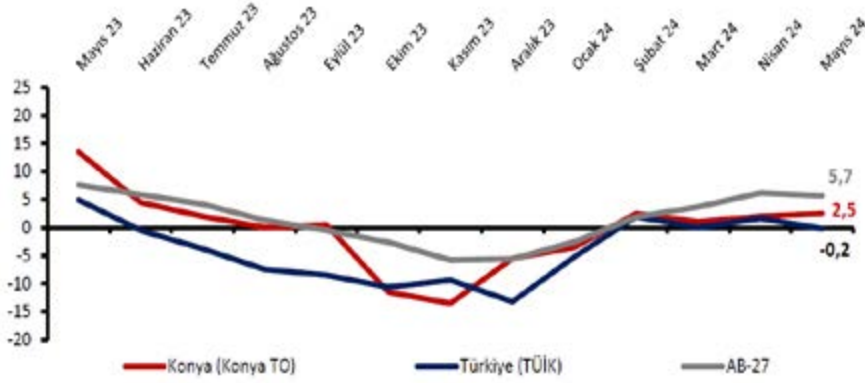
Tablo 2. Mevcut siparişlerin durumu* (%normalin üzeri - %normalin altı)

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	-30,0	-26,0	-32,0	-29,5	-26,5	-18,0	-13,5	-19,0	-13,0	-31,5	-36,5	-21,5
2023	-34,5	-35,0	-26,5	-28,5	-16,5	-22,0	-25,0	-28,5	-25,0	-40,0	-43,5	-39,0
2024	-52,5	-38,5	-42,0	-36,0	-31,5							

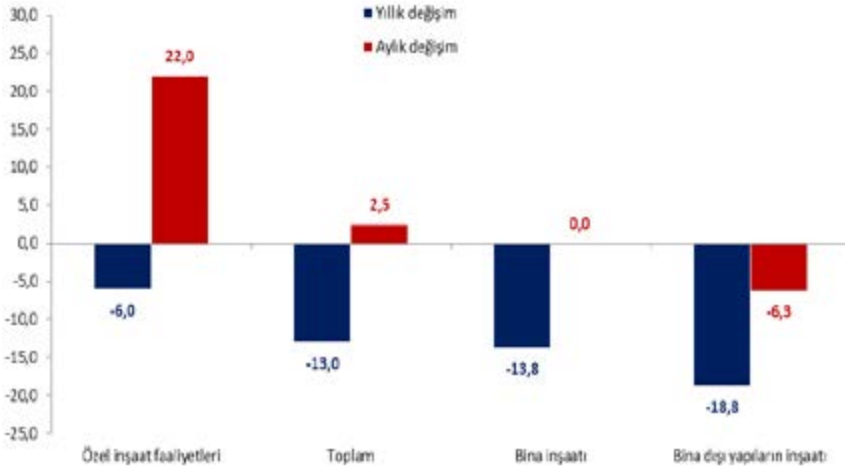
Tablo 3. Önümüzdeki 3 aydaki çalışan sayısı beklentisi* (%arttı - %azaldı)

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	13,0	9,0	17,0	5,5	9,0	6,0	7,5	-3,5	-1,5	-9,0	-4,0	-12,0
2023	-2,5	10,5	20,5	25,0	13,5	4,5	2,0	0,0	0,5	-11,5	-13,5	-5,5
2024	-3,5	2,5	1,0	2,0	2,5							

Şekil 3. Önümüzdeki 3 aydaki çalışan sayısı beklentisi* (% arttı - % azaldı)(Mayıs 2023 – Mayıs 2024)

Şekil 4. Alt sektörler bazında endeksin Mayıs 2024'te bir önceki aya ve yıla göre değişimi (puan)

Tablo 4. Soru bazında detaylı sonuçlar* (puan)

Sorular	Konya (Konya TO) 05/2023	Konya (Konya TO) 04/2024	Konya (Konya TO) 05/2024	Bir önceki aya göre değişim 05/2024	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 05/2024	Türkiye (TÜİK) 05/2024
Geçtiğimiz üç ayda inşaat (yapma) faaliyetleriniz nasıl değişti?	12,0	-32,5	-27,5	5,0	-39,5	-0,4
Mevcut siparişlerinizin (mevsim normallerine göre) ne durumda olduğunu düşünüyorsunuz?	-16,5	-36,0	-31,5	4,5	-15,0	-16,9
Gelecek üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısının ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	13,5	2,0	2,5	0,5	-11,0	-0,2
Gelecek üç ayda satış fiyatlarınızın ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	45,0	26,0	32,0	6,0	-13,0	30,3
Gelecek üç ayda şirketinizin yaptığı işlere olan talebin ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	41,0	30,5	29,0	-1,5	-12,0	
Geçtiğimiz üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısı nasıl değişti?	0,0	0,5	-2,5	-3,0	-2,5	
Geçen yılın aynı dönemine göre iş hacminizde nasıl bir gelişme oldu?	9,0	-34,5	-42,0	-7,5	-51,0	

AB-27'de ise (Mayıs 2023 dışında) Ekim 2022'den bu yana negatif değerlidir.

Mevcut siparişlerin mevsim normallerinin üstünde olduğuna yönelik değerlendirmeler Konya'da artarken...

Konya inşaat sektörünün mevcut sipariş durumuna yönelik değerlendirmelerin dağılımından hesaplanan denge değeri geçen yılın aynı dönemine göre 15,0 puan azalırken, geçen aya göre ise 4,5 puan artarak -31,5 değerini almıştır. Mevcut siparişlerin durumuna yönelik değerlendirmelere ait alt endeksler geçen yıla göre AB-27'de ve Türkiye genelinde gerilemiştir.

...gelecek üç ayda çalışan sayısının artacağını bekleyenlerin sayıları da yükseliyor

Önümüzdeki üç aydaki çalışan sayısı beklentilerinin dağılımından hesaplanan denge değeri Mayıs 2024'te geçen yılın aynı dönemine göre 11,0 puan azalırken, geçen aya göre ise 0,5 puan artarak 2,5 puan değerini almıştır. Geçen aya göre değerlendirildiğinde, önümüzdeki döneme ilişkin çalışan sayısı beklentisi AB-27'de ve Türkiye genelinde azaldığı gözlenmektedir.

Geçen yıla kıyasla tüm inşaat sektörlerinde güven azaldı

Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksinde alt sektörler itibarıyla bakıldığında; Mayıs 2024'te geçen yılın aynı dönemine göre tüm sektör faaliyetlerinde güvenin azaldığı, geçen aya göre ise sadece özel inşaat faaliyetleri sektöründe güvenin arttığı gözlemlenmektedir. Mayıs 2024'te güven endekslerindeki değişimlerin geçen yılın aynı dönemine göre "bina dışı yapıların inşaatı" sektöründe 18,8 puan, "bina inşa-

atı” sektöründe 13,8 puan ve “özel inşaat faaliyetleri” sektöründe ise 6,0 puan düşüş yönünde oluğu görülmektedir. Geçen aya göre değerlendirildiğinde ise tek olumsuz görünümün “bina dışı yapıların inşaatı” sektöründe -6,3 puan olduğu görülmektedir.

Mayıs ayında talep yetersizliği faaliyetleri sınırlayan birinci faktör

Konya’da inşaat sektörü firmalarının faaliyetlerini kısıtlayan faktörler incelendiğinde, Mayıs 2024’te firmaların yüzde 32,0’si talep yetersizliğini, yüzde 24,0’ü finansal kısıtları, yüzde 7’si hava koşullarını, yüzde 4,0’ü işgücü eksikliğini ve yüzde 2,0’si materyal veya ekipman eksikliğini neden göstermektedir. Diğer taraftan, söz konusu değerlendirmeler geçen yıla göre kıyaslandığında talep yetersizliğini belirtenlerin oranı artarken; hava koşullarını, finansal kısıtları, işgücü eksikliğini ve materyal veya ekipman eksikliğini belirtenlerin oranı gerilemiştir.

Aylık değişime göre hava koşullarını belirtenlerin oranı yüzde 1,5 artarken, talep yetersizliğini belirtenlerin oranı yüzde 9,0 gerilemiştir.

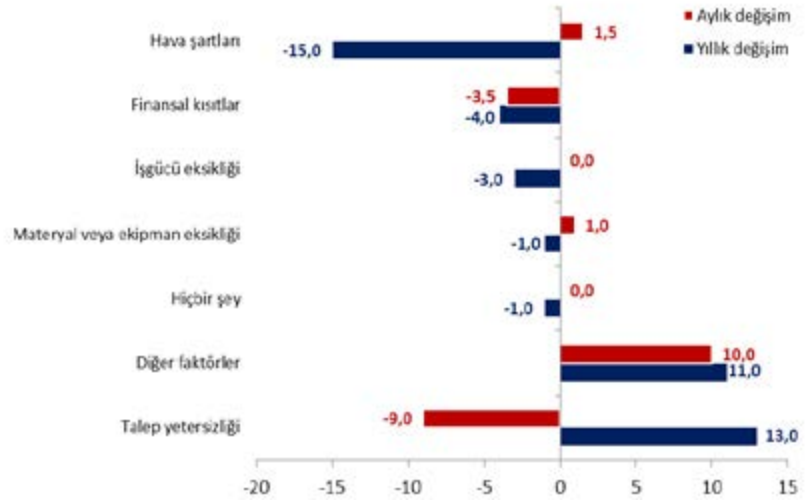
Konya inşaat sektöründe gelecek dönem istihdam beklentileri ve gelecek döneme yönelik satış fiyatları beklentileri Türkiye genelinden daha yüksek

Konya ve Türkiye inşaat sektörü güven endeksleri soru bazında karşılaştırıldığında, Konya’da geçmiş dönem inşaat faaliyetleri ve mevcut siparişlerin seyrine ilişkin değerlendirmelerin Türkiye geneline kıyasla daha kötümser olduğu gözlenmektedir. Diğer yandan, istihdam ve satış fiyatı beklentileri ise Türkiye geneline göre daha güçlüdür. Konya özelinde ise en olumsuz görünüm mevcut siparişlere yönelik iken, en güçlü artış beklentisi gelecek üç ayda satış fiyatlarına ilişkindir.

Mayıs ayında İnşaat Sektörü Güven Endeksi geçen yıla kıyasla Türkiye’de ve Avrupa Birliği’nde geriledi

Eurostat tanımına göre AB ülkeleri ve Türkiye’nin İnşaat Sektörü Güven Endeksinin yıllık değişimleri karşılaştırıldığında, endeksin bir önceki yılın aynı dönemine göre 12 ülkede artarken kalan tüm ülkelerde gerilediği, bölge ortalamalarındaki değişimin de Euro Bölgesi’nde -6,2 puan, AB-27’de ise -5,5 puan düzeylerinde gerçekleştiği görülmüştür. Türkiye’nin İnşaat Sektörü Güven Endeksi değişimi de -4,7 puan ile bölge ortalamalarının üstündedir.

Şekil 5. İnşaat faaliyetlerini kısıtlayan temel etkenlerin Mayıs 2024’te bir önceki aya ve yıla göre değişimi (puan)

Tablo 5. AB-27 Ülkeleri ve Türkiye’nin İnşaat Sektörü Güven Endeksi (Mayıs 2023’e göre)

Ülkeler/ (Puan)	Mayıs 2023’e göre değişim	Mayıs 2024
Makedonya	10.9	-1.9
Polonya	6.5	-14.8
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	6.4	-4.7
Sırbistan	3.1	0.3
İspanya	3.0	16.6
Karadağ	3.0	13.3
Estonya	2.9	-10.7
Hırvatistan	2.1	16.2
Hollanda	1.4	6.8
Danimarka	1.2	-6.2
Çek Cumhuriyeti	0.8	-12.3
Macaristan	0.6	-17.4
Belçika	-1.4	-0.2
Romanya	-1.4	-0.7
Slovakya	-2.0	-4.0
Portekiz	-2.6	-3.1
Letonya	-3.1	-4.8
Arnavutluk	-3.4	-1.3
İtalya	-3.5	1.8
Bulgaristan	-4.4	-4.6
Türkiye	-4.7	-8.6
AB-27	-5.5	-5.4
Yunanistan	-6.0	4.6
Euro Bölgesi-19	-6.2	-3.7
Litvanya	-6.4	-11.6
Slovenya	-6.5	11.1
Avusturya	-7.8	-5.6
Fransa	-8.5	-9.1
Almanya	-12.0	-14.9
İsveç	-16.2	-23.1
Lüksemburg	-19.4	-22.3
Malta	-23.6	-1.1
Finlandiya	-29.0	-27.5
İrlanda	*	*
İngiltere	*	*

KONYA İSTİHDAM İZLEME BÜLTENİ

KONYA'DA KADIN İSTİHDAMININ PAYI ARTIYOR

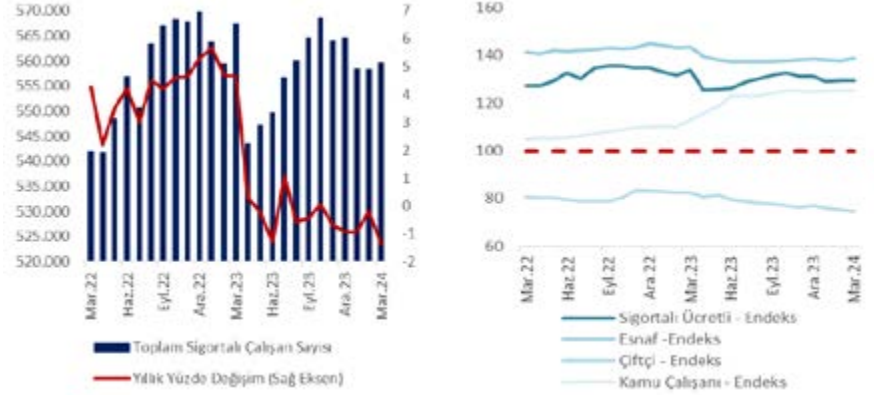
Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) tarafından yayınlanan Mart ayı kayıtlı istihdam istatistiklerine göre, Konya'da toplam sigortalı çalışan sayısı geçen yılın aynı ayına göre 7.701 (yüzde 1,4) azalarak 559.693 olmuş, geçen aya göre ise 1.303 (yüzde 0,2) artış gerçekleşmiştir. İlgili dönemde Türkiye genelinde ise yıllık değişim oranı yüzde -1,4 düzeyinde olup toplam sigortalı çalışan sayısı bir önceki aya göre 103.236 artarak 22.910.535 olmuştur. Konya'da çalışan sınıfı ayrımı incelendiğinde, istihdamda geçen aya göre sigortalı ücretli ve esnaf grubu dışında diğer gruplarda azalış gözlenmektedir. Mart ayında geçen aya göre esnaf grubunda yüzde 1,0, sigortalı ücretli çalışan grubunda yüzde 0,3 artış yaşanırken, kamu çalışan grubunda yüzde 0,1 ve çiftçi grubunda yüzde 1,0 azalış olmuştur (Şekil 1). Diğer taraftan, Türkiye'de 7. sırada yer alan Konya'da faaliyet gösteren iş yeri sayısı Mart 2023'e kıyasla yüzde 2,4 oranında artış göstererek 54.487'ye ulaşmıştır. Bu dönemde, kadın istihdamı yüzde 2,2 artarak 94.006 olmuş ve toplam istihdamdaki payı yüzde 24,9'dan yüzde 26,3'e çıkmıştır.

Konya'da sigortalı ücretli istihdamı yıllık olarak 11.307 azaldı

SGK verilerine göre Mart 2024'te sigortalı ücretli (4/a) çalışanların sayısı Türkiye genelinde 16.328.109, Konya'da ise 357.649 olmuştur. Mart 2023'ten Mart 2024'e sigortalı ücretli çalışan sayısı Türkiye'de 524.768 (yüzde 3,1), Konya'da ise 11.307 (yüzde 3,1) azalmıştır. Konya ve Türkiye genelinde 2023 yılı Nisan ayından itibaren istihdam daralma eğilimindedir (Tablo 1 ve Şekil 2).

Mart 2023'ten Mart 2024'e sigortalı ücretli çalışan sayısı 16 ilde artmıştır. Konya, yüzde 3,1'lik azalış oranı ile sigortalı ücretli çalışan sayısı değişiminde 28'inci il olmuştur. Konya, Mart ayında sigortalı ücretli çalışan

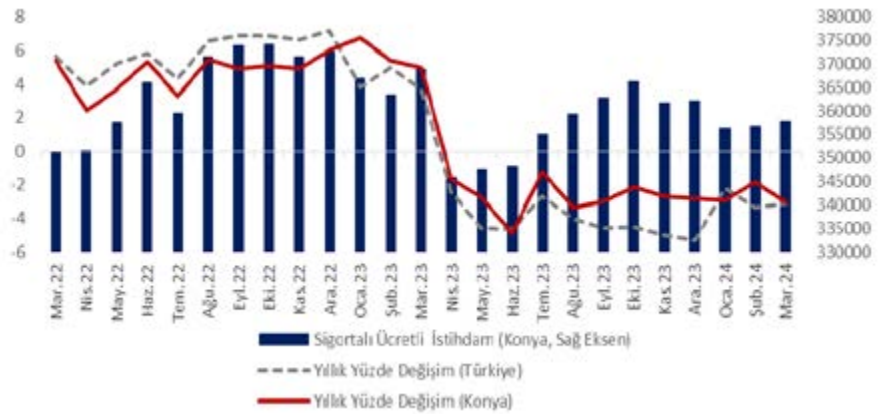
Şekil 1. Konya'da Toplam Sigortalı Çalışan Sayısı ve Değişimler

Tablo 1. Sigortalı Ücretli (4/a) Çalışan Sayısı, Konya ve Türkiye (Mart 2023 - Mart 2024)

	Mart 2024	Şubat 2024	Mart 2023	Aylık Değişim (Çalışan Sayısı)	Yıllık Değişim (Çalışan Sayısı)	Aylık Değişim (%)	Yıllık Değişim (%)
Sigortalı Ücretli Çalışan - Konya	357.649	356.707	368.956	942	-11.307	0,3	-3,1
Sigortalı Ücretli Çalışan - Türkiye	16.328.109	16.239.839	16.852.877	88.270	-524.768	0,5	-3,1

Şekil 2. Sigortalı Ücretli (4/a) Çalışan Sayısı, Konya ve Türkiye (Mart 2022 - Mart 2024)

Tablo 2. Sigortalı Ücretli (4/a) Kadın Çalışan Sayısı, Konya ve Türkiye (Mart 2023 - Mart 2024)

	Mart 2024	Şubat 2024	Mart 2023	Aylık Değişim (Çalışan Sayısı)	Yıllık Değişim (Çalışan Sayısı)	Aylık Değişim (%)	Yıllık Değişim (%)
Sigortalı Ücretli Kadın Çalışan - Konya	94.006	93.829	91.954	177	2.052	0,2	2,2
Sigortalı Ücretli Kadın Çalışan - Türkiye	5.545.790	5.505.609	5.540.513	40.181	5.277	0,7	0,1

sayısı en fazla olan iller arasında 8'inci sıradadır.

Mart 2024'te Konya'da sigortalı ücretli kadın istihdamı 94.006'ya ulaştı

Mart 2024'te sigortalı ücretli (4/a) kadın çalışan sayısı Türkiye genelinde 5.545.790, Konya'da ise 94.006 olmuştur. Mart 2023'ten Mart 2024'e sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı Türkiye'de 5.277 (yüzde 0,1), Konya'da ise 2.052 (yüzde 2,2) artmıştır. Aylık olarak ise 177 artarken ve toplam istihdam içerisinde kadın çalışanların payı Mart 2023'te yüzde 24,9 iken Mart 2024'te yüzde 26,3'e yükselmiştir. İlgili oranlar Türkiye genelinde, sırasıyla, yüzde 32,9 ve 34,0'dır (Tablo 2 ve Şekil 3).

Mart 2023'ten Mart 2024'e sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı değişiminde Konya, yüzde 2,2'lik artış oranı ile sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı en hızlı artan 22'nci ildir. Konya, Mart ayında sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı en fazla olan iller arasında 10'uncu sıradadır.

Konya'da esnaf sayısı geçen yılın aynı ayına göre 2.476 azaldı

SGK verilerine göre Mart 2024'te kendi hesabına çalışan kayıtlı esnaf (4/b) sayısı Türkiye genelinde 2.476.548 olurken, Konya'da 75.457 olmuştur. Mart 2023'ten Mart 2024'e kayıtlı esnaf sayısında Türkiye'de 108.148 (yüzde 4,2), Konya'da 2.476 (yüzde 3,2) azalış gerçekleşmiştir (Tablo 3 ve Şekil 4). Eğilim olarak değerlendirildiğinde, gerek Türkiye genelinde gerekse Konya'da kayıtlı esnaf sayılarının 2023 yılı Nisan ayından bu yana düşüş eğiliminde olması dikkat çekmektedir (Tablo 3 ve Şekil 4).

Mart 2023'ten Mart 2024'e kendi hesabına çalışan kayıtlı esnaf sayısı değişiminde Konya, yüzde 3,2'lik azalış oranı ile esnaf sayısı en hızlı azalan 62'nci il olmuştur. Konya, Mart ayında kendi hesabına çalışan kayıtlı esnaf sayısı en fazla olan iller arasında 6'ncı sırada yer almıştır.

Konya'da kayıtlı çiftçi sayısı yıllık olarak 3.299 azaldı

Mart 2024'te tarım sektöründe çalışan kayıtlı çiftçi (4/b) sayısı Türkiye genelinde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 7,2 azalarak 454.569 olmuştur. Konya'da ise

Şekil 3. Sigortalı Ücretli (4/a) Kadın Çalışan Sayısı, Konya ve Türkiye (Mart 2022 – Mart 2024)

Tablo 3. Kayıtlı Esnaf (Kendi Hesabına Çalışan, 4/b) Sayısı, Konya ve Türkiye (Mart 2023–Mart 2024)

	Mart 2024	Şubat 2024	Mart 2023	Aylık Değişim (Çalışan Sayısı)	Yıllık Değişim (Çalışan Sayısı)	Aylık Değişim (%)	Yıllık Değişim (%)
Kayıtlı Esnaf - Konya	75.457	74.708	77.933	749	-2.476	1,0	-3,2
Kayıtlı Esnaf - Türkiye	2.476.548	2.456.440	2.584.696	20.108	-108.148	0,8	-4,2

Şekil 4. Kayıtlı Esnaf (Kendi Hesabına Çalışan, 4/b) Sayısı, Konya ve Türkiye (Mart 2022 – Mart 2024)

Tablo 4. Kayıtlı Çiftçi (Tarım, 4/b) Sayısı, Konya ve Türkiye (Mart 2023 – Mart 2024)

	Mart 2024	Şubat 2024	Mart 2023	Aylık Değişim (Çalışan Sayısı)	Yıllık Değişim (Çalışan Sayısı)	Aylık Değişim (%)	Yıllık Değişim (%)
Kayıtlı Çiftçi - Konya	30.856	31.172	34.155	-316	-3.299	-1,0	-9,7
Kayıtlı Çiftçi - Türkiye	454.569	459.646	490.004	-5.077	-35.435	-1,1	-7,2

Şekil 5. Kayıtlı Çiftçi (Tarım, 4/b) Sayısı, Konya ve Türkiye (Mart 2022 – Mart 2024)

yüzde 9,7 azalış göstererek 30.856 olarak gerçekleşmiştir. Mart 2024'te bir önceki aya göre kayıtlı çiftçi sayısı Türkiye'de 5.077 (yüzde 1,1), Konya'da ise 316 (yüzde 1,0) azalmıştır. Konya, Mart ayında kayıtlı çiftçi sayısında 30.866 ile Türkiye'de ilk sırada yer almıştır. Konya'da kayıtlı çiftçiler Mart 2024 verilerine göre Türkiye genelindeki kayıtlı çiftçilerin yüzde 6,8'ini oluşturmaktadır.

Mart 2023'ten Mart 2024'e kayıtlı çiftçi sayısı değişiminde Konya, yüzde 9,6'lık azalış oranı ile kayıtlı çiftçi sayısı azalan 62 il arasında en hızlı azalışın gerçekleştiği 19'ncü il olmuştur.

Konya'da kamu çalışan sayısı yıllık olarak 9.381 arttı

SGK verilerine göre Mart 2024'te kamu çalışanlarının (4/c) sayısı Türkiye genelinde 3.651.309 iken, Konya'da 95.731 olarak gerçekleşmiştir. Mart 2023'ten Mart 2024'e kamu çalışanı sayısı Türkiye'de 341.972 (yüzde 10,3), Konya'da 9.381 (yüzde 10,9) artmıştır. Türkiye geneli ve Konya'da kamu sektöründe çalışan sayılarında artış Mart 2023'te ivme kazanmış Mart 2024'te de yüksek seviyelerini korumuştur (Tablo 5 ve Şekil 6).

Mart 2023'ten Mart 2024'e kamu çalışanı sayısı değişiminde Konya, yüzde 13,7'lik artış oranı ile kamu çalışanı sayısı artan 79 il arasında kamu çalışanı sayısı en hızlı artan 30'uncü il olmuştur. Türkiye genelinde kamu çalışanı sayısı en fazla olan iller arasında Konya 5'inci sıradadır.

Konya'da iş yeri sayısı yıllık olarak yüzde 3,5 arttı

Konya'da kayıtlı iş yerlerinin Türkiye toplamındaki payı yüzde 2,5'tir. Mart 2024 itibarıyla iş yeri sayısı Türkiye genelinde yıllık olarak 49.832 (yüzde 2,4) artarak 2.158.535 milyon olurken, Konya'da 1.821 (yüzde 3,5) artmıştır. Konya'da kayıtlı iş yerlerinin artış eğilimini koruduğu görülmektedir (Tablo 6 ve Şekil 7).

Mart 2023'ten Mart 2024'e iş yeri sayısı değişiminde Konya, yüzde 3,5'lik artış oranı ile işyeri sayısı artan 56 il arasında 35'inci il olmuştur. Konya, Mart ayında iş yeri sayısı en fazla olan iller arasında 7'nci sırada bulunmaktadır.

Tablo 5. Kamu Çalışanı (4/c) Sayısı, Konya ve Türkiye (Mart 2023 – Mart 2024)

	Mart 2024	Şubat 2024	Mart 2023	Aylık Değişim (Çalışan Sayısı)	Yıllık Değişim (Çalışan Sayısı)	Aylık Değişim (%)	Yıllık Değişim (%)
Kamu Çalışanı - Konya	95.731	95.803	86.350	-72	9.381	-0,1	10,9
Kamu Çalışanı - Türkiye	3.651.309	3.651.374	3.309.337	-65	341.972	0,0	10,3

Şekil 6. Kamu Çalışanı (4/c) Sayısı, Konya ve Türkiye (Mart 2022 – Mart 2024)

Tablo 6. İş Yeri Sayısı (4/a), Konya ve Türkiye (Mart 2023 – Mart 2024)

	Mart 2024	Şubat 2024	Mart 2023	Aylık Değişim (İş Yeri Sayısı)	Yıllık Değişim (İş Yeri Sayısı)	Aylık Değişim (%)	Yıllık Değişim (%)
İş Yeri Sayısı - Konya	54487	54.361	52.666	126	1.821	0,2	3,5
İş Yeri Sayısı - Türkiye	2.158.535	2.155.095	2.108.703	3.440	49.832	0,2	2,4

Şekil 7. İş Yeri Sayısı (4/a), Konya ve Türkiye (Mart 2022 – Mart 2024)

KONYA DIŞ TİCARET BÜLTENİ

KONYA'DA İHRACATIN İTHALATI KARŞILAMA ORANI YÜKSELİYOR

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından Özel Ticaret Sistemine göre yayımlanan Dış Ticaret İstatistiklerine göre, Nisan 2024'te Konya'nın ihracatı 247,18 milyon dolar, ithalatı ise 121,48 milyon dolar düzeyinde gerçekleşmiştir. Yıllıklandırılmış verilere bakıldığında, dış ticaret fazlasının 1,7 milyar dolar, ihracatın ithalatı karşılama oranının ise yüzde 217 düzeyinde gerçekleştiği görülmektedir. Konya'da 2023 yılının ikinci yarısından itibaren ithalat artış hızı yavaşlarken ihracatın yükselmesine bağlı olarak ihracatın ithalatı karşılama oranı artış eğilimindedir ve Nisan 2024 itibarıyla artış 32 puana çıkmıştır. Diğer taraftan Türkiye geneline bakıldığında, Nisan 2024 itibarıyla yıllık ihracat gelirleri ithalat harcamalarının yüzde 71,6'sını karşılarken ve dış ticaret açığı 92,9 milyar düzeyinde gerçekleşmiştir (Şekil 1 ve Tablo 1).

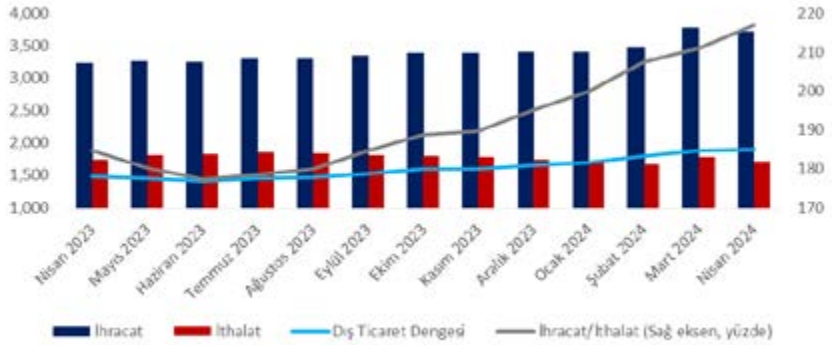
Konya'da ihracat geçen aya göre 62,5 milyon dolar azaldı

Konya'da ihracat Mart 2024'te 309,7 milyon dolar seviyesinde iken Nisan ayında bir önceki aya göre 62,5 milyon dolar, bir önceki yılın aynı ayına göre ise 928 bin 468 dolar azalarak 247,1 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. Nisan ayında yıllıklandırılmış ihracatın yıllık yüzde değişimi yüzde 15,1'tir (Şekil 2 ve Tablo 2 ve 3).

Konya'da ithalat geçen yılın aynı ayına göre 26,3 milyon dolar azaldı

Mart 2024'te 118,7 milyon dolar seviyesinde olan ithalat rakamları, Nisan 2024'te bir önceki aya göre 2,7 milyon dolar artarken, geçen yılın aynı ayına göre ise 26,3 milyon dolar azalarak 121,4 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. Yıllıklandırılmış verilerle bakıldığında, 2024 yılı ilk

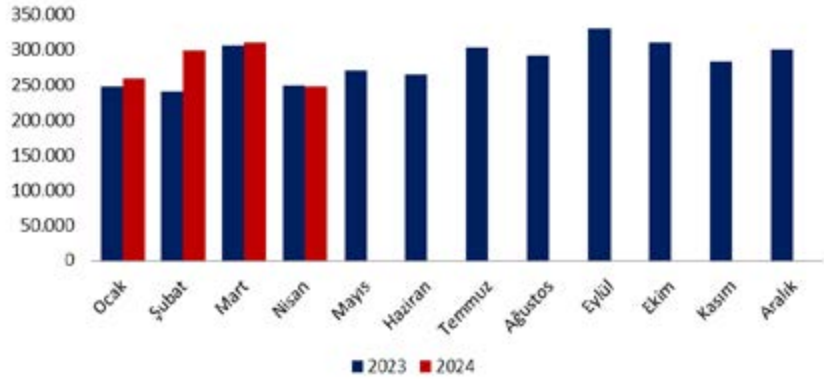
Şekil 1. Konya'da Dış Ticarete İlişkin Temel Eğilimler (yıllıklandırılmış, milyar \$)

Tablo 1. Türkiye - Konya Karşılaştırmalı Dış Ticaret İstatistikleri (yıllıklandırılmış, Nisan 2023 -Nisan 2024)

	İhracat (milyar \$)	İthalat (milyar \$)	Dış Ticaret Dengesi (milyar \$)	Dış Ticaret Hacmi (milyon \$)	İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (%)	İhracat Değişim (%)	İthalat Değişim (%)
Türkiye	234.330	327.304	-92.974	561.633	71,6%	-1,83%	3,10%
Konya	4.021	1.909	2.112	5.929	211%	-0,4%	-17,8%

Şekil 2. Aylara Göre Konya'nın İhracatı 2023-2024 (1000\$)

Tablo 2. Aylara Göre Konya'nın İhracatı (1000\$)

	İhracat (1000 \$)											
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2023	247.578	240.413	305.787	248.111	270.351	264.769	302.445	291.358	330.536	309.265	283.031	299.342
2024	260.033	298.542	309.751	247.183								

Tablo 3. Konya'nın İhracatı (yıllıklandırılmış, % değişim)

	İhracat (1000 \$)											
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2023	9.7%	6.8%	7.2%	3.4%	3.8%	3.1%	4.2%	3.2%	3.1%	4.3%	3.6%	3.6%
2024	2.9%	5.6%	14.4%	15.1%								

Tablo 4. Aylara Göre Konya'nın İhracatı (1000\$)

İthalat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2023	133.732	154.823	197.523	147.843	186.960	145.289	145.772	125.394	127.771	116.259	128.196	129.503
2024	98.607	119.595	118.707	121.481								

Tablo 5. Konya'nın İhracatı (yıllıklandırılmış, % değişim)

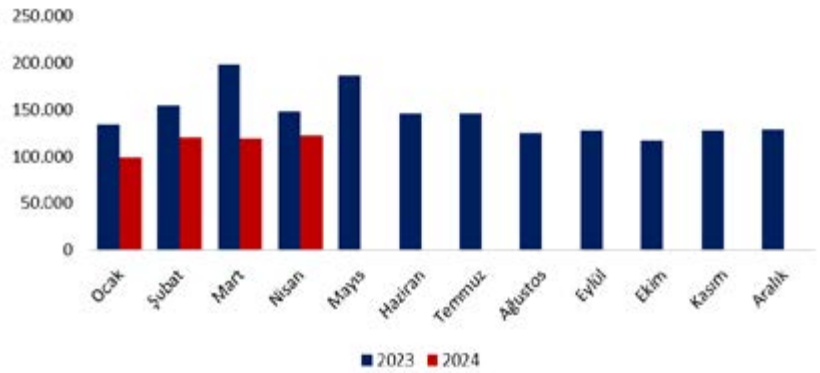
İthalat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2023	26.7%	26.1%	34.9%	34.1%	34.7%	34.8%	32.9%	28.3%	21.3%	18.0%	16.8%	10.7%
2024	6.4%	2.2%	4.1%	-2.0%								

üç ayda ithalatta düşük büyüme hızları gerçekleşirken, Nisan ayında ilk kez daralma yaşanmıştır (Şekil 3, Tablo 4 ve 5).

Nisan ayında "Alüminyum ve alüminyumdan eşya" sektörü ihracatını en fazla artıran sektör oldu

Nisan 2024'te ihracat içinde yüzde 5,1'lik pay ile üçüncü sırada yer alan "alüminyum ve alüminyumdan eşya" sektörünün ihracatı geçen yılki 10,0 milyon dolar seviyesinden 12,7 milyon dolara ulaşmıştır. Diğer taraftan, bu dönemde ilk 10 sektör arasında yer alan ve toplam ihracat içinde yüzde 1,8'lik payı olan "Elektrikli makina ve

Şekil 3. Aylara Göre Konya'nın İthalatı 2022-2023 (1000\$)

Tablo 6. İhracatın Sektörel Dağılımı

	İthalat (\$)		Değişim (%)	Konya'nın Toplam İhracatı İçindeki Payı (%) Nisan 2024
	Nisan 2024	Nisan 2024		
Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	81.607.533	86.302.340	-5,4%	33,01%
Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	54.857.344	49.736.768	10,3%	22,19%
Alüminyum ve alüminyumdan eşya	12.746.926	10.001.075	275%	5,16%
Süt ürünleri, yumurtalar, tabii bal, diğer yenilebilir hayvansal menşeli ürünler	12.743.295	14.337.131	-11,1%	5,16%
Demir veya çelikten eşya	10.856.730	9.821.307	10,5%	4,39%
Plastikler ve mamulleri	10.027.963	9.947.766	0,8%	4,06%
Silahlar ve mühimmat, bunların aksam, parça ve aksesuarı	9.849.328	10.834.061	-9,1%	3,98%
Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	8.307.277	8.054.936	3,1%	3,36%
Kakao ve kakao müstahzarları	4.600.652	6.776.122	-32,1%	1,86%
Hububat, un, nişasta veya süt müstahzarları, pastacılık ürünleri	4.482.857	4.650.954	-3,6%	1,81%
Toplam	247.183.416	248.191.399	-0,4%	100,00%

Tablo 7. İthalatın Sektörel Dağılımı

	İthalat (\$)		Değişim (%)	Konya'nın Toplam İthalatı İçindeki Payı (%) Nisan 2024
	Nisan 2024	Nisan 2023		
Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	32.332.653	25.479.573	26,9%	26,6%
Plastikler ve mamulleri	18.198.140	30.820.419	-41,0%	15,0%
Alüminyum ve alüminyumdan eşya	7.777.494	11.237.065	-30,8%	6,4%
Demir ve çelik	6.262.092	12.977.291	-51,7%	5,2%
Yağlı tohum ve meyveler, muhtelif tane, tohum ve meyveler, sanayide ve tıpta kullanılan bitkiler, saman ve kaba yem	5.618.146	3.362.852	67,1%	4,6%
Hububat	4.621.064	11.689.222	-60,5%	3,8%
Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	3.496.909	1.415.346	147,1%	2,9%
Gıda sanayiinin kalıntı ve döküntüleri, hayvanlar için hazırlanmış kaba yemler	3.375.646	3.604.140	-6,3%	2,8%
Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	3.227.824	1.674.323	92,8%	2,7%
Organik kimyasal ürünler	3.123.337	5.705.651	-45,3%	2,6%
Toplam	121.481.537	147.727.825	-17,8%	100,0%

cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı" sektörü ihracatı en hızlı daralan sektör olmuştur. Ayrıca, "Demir veya çelikten eşya", "Silahlar ve mühimmat, bunların aksam, parça ve aksesuarı" ve "Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları" sektörlerindeki daralmalar da dikkat çekmektedir (Tablo 6).

Nisan ayında "Hayvansal, bitkisel veya mikrobiyal katı ve sıvı yağlar ve bunların parçalanma ürünleri; hazır yemeklik katı yağlar" sektörü ithalatını en fazla artıran sektör oldu

Sektörlere göre ithalat verileri incelendiğinde, 2023 Nisan ayında 1,4 milyon dolar düzeyinde olan "Hayvansal, bitkisel veya mikrobiyal katı ve sıvı yağlar ve bunların parçalanma ürünleri; hazır yemeklik katı yağlar" sektörünün ithalatı, 2024 Nisan ayında 3,5 milyon dolar olarak gerçekleşmiş ve toplam ithalat içindeki payı yüzde 2,9'a ulaşmıştır ve bu ay en fazla ithalat yapılan yedinci sektör olarak öne çıkmıştır. Söz konusu dönemde ilk 10 sektör arasında yer alan ve yüzde 3,8 payı bulunan "Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı" ithalatı en hızlı daralan sektördür (Tablo 7).

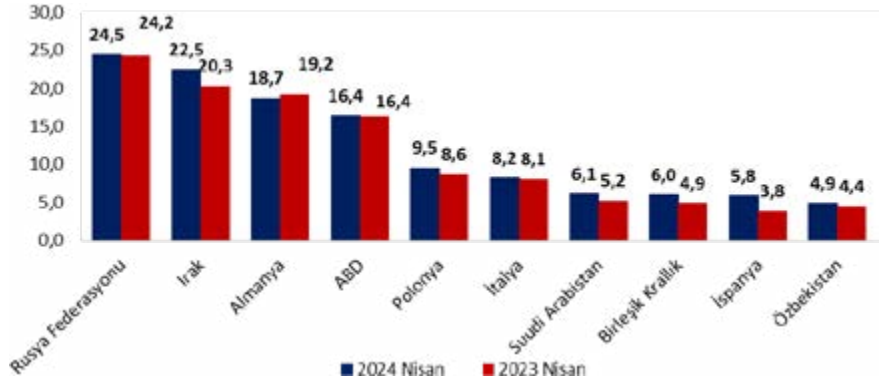
Mart ayında Konya'nın Birleşik Krallık'a ihracatı yüzde 21,3 arttı

Ülkeler bazında Konya'nın ihracat rakamlarına bakıldığında, Nisan ayında ihracatın en fazla arttığı ülke Birleşik Krallık olmuştur. Konya'nın Birleşik Krallık'a olan ihracatı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 21,3 artarak 5,95 milyon dolara ulaşmış, toplamdaki payı da yüzde 2,4'e çıkmıştır. Diğer taraftan, bu dönemde Suudi Arabistan, Polonya, Irak ve Özbekistan'a yapılan ihracatta da yüzde 10'dan fazla artışlar gerçekleşmiştir. Bunun yanı sıra, Konya'nın ihracatında yüzde 7,6 payı olan Almanya'ya ihracat yüzde 2,9 oranında daralmıştır (Şekil 4 ve Tablo 8).

Konya, Nisan ayında en fazla ithalatı Çin'den yaptı

Konya'nın Çin'den yaptığı ithalat geçen yılın aynı ayına göre 2,1 milyon dolar azalarak 31,3 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiş, toplam ithalatın içindeki payı da yüzde 25,8 olmuştur. Nisan ayında Konya'nın Çin'den sonra en fazla ithalat yaptığı ülke yüzde 13,0'lık pay ve 15,8 milyon dolarlık ithalat tutarı ile Rusya'dır. Bu dönemde, Konya'nın Almanya, Hollanda ve Tayvan'dan yaptığı ithalat miktarlarının yüksek yıllık artışları dikkat çekmektedir (Şekil 5 ve Tablo 9).

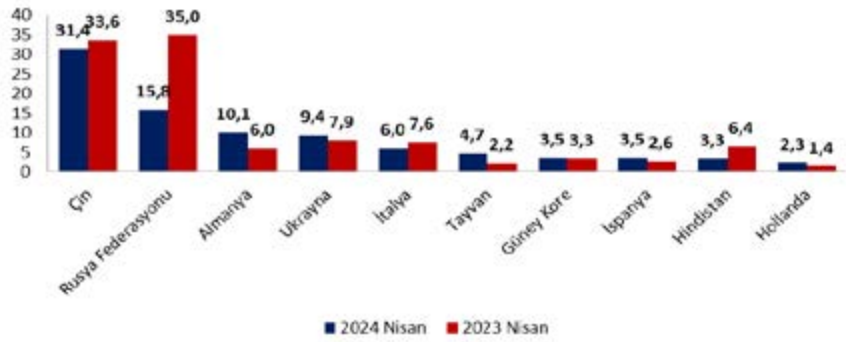
Şekil 4. Ülkelere Göre Konya'nın İhracatı - İlk 10 Ülke (Nisan 2024, milyon \$)

Tablo 8. İhracat Partnerleri

	Partner Ülke	İhracat (\$) Nisan 2024	Değişim (%) Nisan 2023 - Nisan 2024	Pay
1	Rusya Federasyonu	24.476.041	1,0%	9,9%
2	Irak	22.497.004	10,6%	9,1%
3	Almanya	18.680.510	-2,9%	7,6%
4	ABD	16.423.470	0,4%	6,6%
5	Polonya	9.519.506	10,1%	3,9%
6	İtalya	8.238.448	1,8%	3,3%
7	Suudi Arabistan	6.127.205	17,4%	2,5%
8	Birleşik Krallık	5.955.265	21,3%	2,4%
9	İspanya	5.846.600	0,0%	2,4%
10	Özbekistan	4.908.748	10,9%	2,0%
	Diğer	124.510.619	-6,3%	50,4%
	Toplam	247.183.416	-0,4%	100%

Şekil 5. Ülkelere Göre Konya'nın İthalatı - İlk 10 Ülke (Nisan 2024, milyon \$)

Tablo 9. İthalat Partnerleri

	Partner Ülke	İthalat (\$) Nisan 2024	Değişim (%) Nisan 2023 - Nisan 2024	Pay
1	Çin	31.366.950	-6,5%	25,8%
2	Rusya Federasyonu	15.813.985	-54,8%	13,0%
3	Almanya	10.059.651	68,4%	8,3%
4	Ukrayna	9.411.728	18,5%	7,7%
5	İtalya	5.957.013	-21,4%	4,9%
6	Tayvan	4.678.044	113,3%	3,9%
7	Güney Kore	3.535.537	7,1%	2,9%
8	İspanya	3.497.076	34,8%	2,9%
9	Hindistan	3.324.189	-48,3%	2,7%
10	Hollanda	2.327.190	63,2%	1,9%
	Diğer	31.510.174	-24,4%	25,9%
	Toplam	121.481.537	147.727.825	100%

KTO VAKFI OTELI

Hizmete Girdi !

Konya Ticaret Odası

Üyelerine ve Misafirlerine **% 20 İndirim**

REZERVASYON 0536 770 06 93 www.ktovakfi.org.tr

KTO KARATAY PİLOTAJ BÖLÜMÜ İLE

Hayallerine Kanat Aç

Kendi hava
parkında,
kendi uçaklarıyla
pilot yetiştiren
TEK ÜNİVERSİTE!

KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ